

उत्तराध्ययन सूत्र.

मूल पाठ.

प्रसिद्धकर्ता,

डाक्टर जीवराज घेलाभाइ दोशी.

L. M. & S. (Bombay).

नवा दरवाजे-अमदावाद.

आवृत्ति २ ली

प्रत १०००

संवत् १९८१

सन् १९२५

अमदावाद—शाहपुर नवीपोलमां आवेला श्री प्रजादिताय
मुद्रालयमां पटेल सोभाभाइ दलपतरामे छाप्युं.

(आ पुस्तक छपाववानो कायदेसर सर्वे हक प्रसिद्ध
कर्ता राखेल ठे)

मूल्य रु. १-४-०

उत्तराध्ययन सत्र.

मूळ पाठ

प्रसिद्धकर्ता,

डाक्टर जीवराज घेलाभाइ दोशी.

L. M. & S. (Bombay).

नवा दरवाजे-अमदावाद.

आवृत्ति २ जी

वत १०००

संवत् १९८१

सने १९२५

अमदावाद—शाहपुर नवीपोलमां आवेला श्री प्रजाहितार्थ
मुद्रालयमां पटेल सोमाभाइ दलपतरामे छाप्युं.

(आ पुस्तक छपाववानो कायदेतर सर्वे हक प्रसिद्ध
कर्त्ताए सखेल छे)

मूल्य रु. १-४०००

પ્રસ્તાવના.

આ ઉત્તરાધ્યયન સૂત્રના મૂળ પાઠની બીજી આવૃત્તિ છે. પ્રથમ આવૃત્તિ જર્મનીના પ્રખ્યાત ડા. હર્મન જેકોબી સાહેબની હાથની લખેલ પ્રત ઉપરથી છપાવેલ, પણ તે મૂળપાઠ પ્રેસની અગવડતાને લીધે જર્મની સુધારવા માટે મોકલવાનું બની શક્યું નહોતું. આ બીજી આવૃત્તિ છપાવતાં પહેલાં ડા. હર્મન જેકોબી સાહેબને આ મૂળ પાઠ સુધારવા મોકલેલ. તેમણે બીજા ઉત્તરાધ્યયન સૂત્રોના મૂળપાઠો તેમાં સ્વાસ રૂપીયા પંચીસની કીમતવાળો મૂળપાઠ ૧૯૨૧ ની સાલમાં જે. ચારપેન્ટીયરનો છપાવેલ છે તે મૂળપાઠ સાથે આ મૂળપાઠની સરસામણી કરી સુધારો વધારો કરી મોકલેલ, તે વાંચતમાં આ સૂત્ર સુધારવામાં તેમણે માગેલ ફી અમે મોકલેલ. તે સુધારેલ મૂળપાઠ જર્મનીથી અત્રે આવ્યા પછી અમે અત્રેના છોપાપોઝના મંડારની મહા પુરુષ ધર્મસિંહ મુનીના ટવા સૂત્રની ઘણી જુની પ્રત મેળવી તે પ્રત તથા ઉપર લખેલ જે. ચારપેન્ટીયરનો છપાવેલ મૂળપાઠ સાથે જર્મનીથી આવેલ મૂળપાઠ મેળવી કેટલાક પાઠાન્તર અમને યોગ્ય લાગ્યા તે અમે જાતે કાઢીને આ મૂળપાઠમાં પાઠાન્તર રૂપે છપાવ્યા છે જેથી વાંચક વર્ગને ઘણી સુગમતા થશે. તે સાથે શુદ્ધિપત્ર પણ છપાવ્યું છે તેમાં * આ ચિન્હ જે જે પાઠોપર છપાવેલ શુદ્ધિપત્રમાં મુકેલ છે તે મુજબ મૂળપાઠ સુધારી વાંચવાનો છે. આ મૂળપાઠનો ઉપયોગ બધા જૈન ધર્મી ભાઈઓ લઈ શકે માટે હાલના પ્રેસના ત્રણગણા ભાવો ઉપર નજર ન રાખતા અસલ મુજબ કિમત આ મૂળપાઠની રાખી છે, આમાં છપાવેલ છત્રીસે અધ્યયનો મુલ પાઠ કરવામાં ઘણી સુગમતાવાળા થઈ પડશે. આમાં સરત ચુકથી કોઈ મુલચુક રહી ગઈ હોય તે સુધારીને વાંચવા તથા તેની અમને સ્વર આપવા વાંચક વર્ગને અમારી સ્વાસ્થ્ય પ્રાર્થના છે. આ પુસ્તક ઉપર અમારા છપાવેલ સૂત્રોની જાહેર સ્વર વાંચવા ધ્યાન સેવું છું. શુદ્ધિપત્રમાં A. (આ.) ઇટલે છોપાપોઝવાળી હાથે લખેલ પ્રત ને Ch. (ચા.) ઇટલે ચારપેન્ટીયર સાહેબે છપાવેલ મૂળપાઠ સમજવો.

ડાક્ટર જીવરાજ ઘેલાભાઈ દોશી. L. M. & S.

નવેદરવાજે, અમદાવાદ.

उत्तराध्ययन मूलपाठानुं शुद्धि पत्रक.

पाठु.	श्लोक.	लीटि.	अशुद्ध.	शुद्ध.	पाठु.	श्लोक.	लीटि.	अशुद्ध.	शुद्ध.
* १	१	३	भिरकुणो	भिरकुणो	१९	फुटनोट	५	सिसुणागु	सिसुणागु
* १	१	१	कर	करे	२२	३२	१	मरइ	मरइ
२	मयाळं	-	उत्तरज्जयण	उत्तरज्जयण	* २४	३	११	मुज्जइ	मुज्जइ
३	१६	१	अप्पा	अप्पा	* २७	३०	७	तुल्लियाण	तुल्लियाण
४	२८	८	वेसं	वेसं	२८	७	८	वदमाणा	वदमाणा
४	३०	११	आसण्णे	Ch. (चा.) आसणे	* २८	९	१५	थालाउ	थालाउ
* ७	७	१४	दिमिच्छा	दिमिच्छा	२९	१६	११	संतुसे	Ch. (चा.) संतुसे
* १३	४३	२	छउमं	छउमं	२९	१९	१७	भिकखु	A. (आ.) तुसेज्जा
* ११	४४	३	तवं	तवं	३२	फुटनोट	२	स्वन्ति	Ch. (चा.) भिकखु
१५	१८	८	उच्चां	Ch. (चा.) नाणां	३३	३०	८	पजुज्जई	Ch. (चा.) पजुज्जई
१६	४	१०	परस्य	Ch. (चा.) उच्चां	३८	१०	१	वेन्दिदयं	A. (आ.) वेइन्दिदयं
१८	१३	९	दोसणुं	Ch. (चा.) परस्स	३८	११	३	तेन्दि	A. (आ.) तेइन्दिदयं
१९	५	३	गच्छइ	Ch. (चा.) दोसाणुं	४०	३५	७	मूसिया	Ch. (चा.) मुस्सिया
				गच्छइ					

पाठु.	श्लोक.	लीटि.	अशुद्ध.	शुद्ध.	पाठु.	श्लोक.	लीटि.	अशुद्ध.	शुद्ध.
७३ फुटनोट	७३	-	चुडं	Ch. (चा.) चुओ	* ९९	२०	८	समागमा	समागमो
७३	७३	-	सनिनाणं	Ch. (चा.) सणिनाणे	"	२२	११	केसी	केसी
७४	१२	६	दुक्खं	Ch. (चा.) दुक्ख	"	२५	१७	गायमा	गोयमो
* ७५	२४	८	सहस्साइ	सहस्साइ	"	२५	१८	समिक्खिए	Ch. (चा.) समिक्खए
७५ फुटनोट	७५	३	वायं	वायं	"	२६	२०	उज्जपम्मा	उज्जपम्मा
७६	३३	३	य महप्पणो	A. (आ.) अमहं	१०२	५५	१२	गोयम	गोयम
७६	३७	१०	वाळुयां	Ch. (चा.) वाळुयां	१०६	७	९	खित्तओ	Ch. (चा.) खित्तओ
७६	४४	२४	एवमेवं	Ch. (चा.) एवमेयं	* १०८	३	१५	वासयुं	वासयुं
७७	४८	९	नरएसु	A. (आ.) नरएसु	"	५	१९	भिकखट्टा	Ch. (चा.) भिकखट्टा
७९	७४	१६	असाया	असाया	१११	मथालं	१	जन्नइज्जं	जन्नइज्जं
८०	८३	१२	एग	एग	११४	१९	९	नमचउं	नमचउं
* ८१	८८	१	उज्जत्तो	उज्जत्तो	"	१९	१०	सज्जाय	सज्जाय
८२	६	१४	असङ्गता	असङ्गता	"	२१	१३	पुत्तिं	पुत्तिं
८५	४०	२०	तहसणाए	तहसणाए	११८	६	६	य वेगेण	य वेगेण
९४	१६	३	एते	Ch. (चा.) एए	११९	मथालं	९	मोक्खमगई	मोक्खमगई
९६ फुटनोट	९६	४	आवाड	Ch. (चा.) आवाडे	"	५	१९	दंसियं	A. (आ.) देसियं

पाठुं. श्लोक. कीर्ति. अष्टुद्ध.

१२० १७ २१ भूयं
* १२२ - २१ भगवाय
१२५ ४ १० भाणयाए

१२६ फुटनोट २ हिंदीए
* १३२ ४९ १७ महवसपत्ने
* " " १७ भयं

१३३ ५७ २० वयसाहारण
दंसण पज्जेवे
विसोहेइ वय-
साहारण दं.
पं विं

१३३ फुटनोट १ चित्तं
१३४ ५९ ९ जीवे
१३४ ५९ १० परसमय

शुद्ध.

भूयं
भगवाय
A. (आ.) भाणए उप-
राजि जणयइ
हिंदीए
महवसपत्ने
मयं

A. (आ.) वइसमाहा-
रणयाए णं दंसण प-
ज्जेवे विसोहेइ दंसण
पज्जे विसोहइत्ता.

चित्तं
A. (आ.) जीवेवि
A. (आ.) परसमय सं-

पाठुं. श्लोक.

* १३८ १५

* १४१ ३

१४२ १४

* १४९ ३५

* १५६ ७२

* १५८ ८७

१६७ १८

१६७ १९

१६८ मयाके

* १७१ ५९

१८३ फुटनोट ३

१८६ १४१

" फुटनोट ५

१८७ १४७

कीर्ति. अष्टुद्ध.

१९ जा

७ रुमई

५ अ

६ गहण

३ होइ

१६ मणस्स

९ 'सागं

११ 'सरीसं

- ६८

४ उववओ

३ A. (आ.)

१२ सपज्जवासया

५ अंतरेय

२ दिङ्खणे

शुद्ध.

विंय असंघां घायणिज्जे-
जो
रुमई
अ
गहणं
होइ
मणस्स
सागं
'सरीसं
१६८
उववओ
A. (आ.)
सपज्जवासिया
अंतरेयं
दिङ्खणे

उत्तराध्ययने

प्रथमं अध्यायनम्

- संजोगाविष्पमुक्कस्स अणगारस्स तिरकुणो न
विणयं पाठकरिस्सामि आणुपुविं सुणेह मे १.
आणानिदेसकरे गुरुणमुववायकारए ।
इङ्गियागारसंपन्ने से विणीए त्ति बुच्चई २.
आणानिदेसगरे' गुरुणमणुववायकारए ।
पणिणीए असंबुद्धे अविणीए त्ति बुच्चई ३.
जहा सुणी पूइकली निकसिज्जाइ सवसो ।
एवं दुस्सीलपणिणीए मुहरी निकसिज्जाइ ४.
कणकुएरुगं चइत्ताणं विट्ठं जुअइ सूयरे ।
एवं सीलं चइत्ताणं दुस्सीले रमई मिए ५.
सुणिया जावं साणस्स सूयरस्स नरस्स य ।
विणएठवेज्ज अप्पाणमिच्छन्तो हियमप्पणो ६.
तम्हा विणयमेसिज्जा सीलं पणिवनेज्जाए ।
बुद्धपुत्त नियागट्ठी न निकसिज्जाइ कएहुई ७.

निसन्ते सियाऽमुहरी बुद्धाणं अन्ति ए सया ।

अट्टजुत्ताणि सिक्खिज्जा निरट्ठाणि उ वज्जाए ८.

अणुसासिउं न कुप्पिज्जा खन्ति सेविज्जा पाणिए ।

खुड्ढेहिं सह संसग्गिं हासं कीलं च वज्जाए ९.

मा य चाण्णालियं कासी बहुयं मा य आलवे ।

कालेण य अहिज्जित्ता तउं झाइज्जा एगगो १०.

आहच्च चाण्णालियं कट्टु न निण्हविज्जा कयाइ वि ।

कमं कमे त्ति ज्ञासेज्जा अकमं नो कमे त्ति य ११.

मा गलियस्से व कसं वयणमिहे पुणो पुणो ।

कसं व दट्ठमाइस्से पावगं परिवज्जाए १२.

अण्णासवा शूलवया कुसीला

मिउं पि चाण्णं पकरिन्ति सीसा ।

चित्ताणुया लहु दक्खोववेया

पसादए ते हु दुरासयं पि १३.

नापुट्ठो वागरे किंचि पुट्ठो वा नालियं वए ।

कोहं असच्चं कुवेज्जा धारेज्जा पियमप्पियं १४.

अप्पा चेव दमेयवो अप्पा हु खलु दुइमो ।

अप्पा दन्तो सुही होइ अस्सिं लोए परत्थ य १५.

- वेरं मे अत्पा दन्तो संजमेण तवेण य ।
 माहं परेहि दम्मन्तो बन्धणोहि वहेहि य १६.
 पम्पणीयं च बुद्धाणं वाया अदुव कम्मुणा ।
 आवी वा जइ वा रहस्सि नेव कुज्जा कयाइ वि १७.
 न पस्कउं न पुरउं नेव किच्चाणं पिट्ठउं ।
 न जुञ्जे जरुणा जरुं सयणे नो पम्पिस्सुणे १८.
 नेव पद्दहत्थियं कुज्जा पस्कपिण्णं च संजए ।
 पाए पसारिए वावि न चिट्ठे गुरुणन्तिए १९.
 आयारिएहिं वाहित्तो तुसिणीउं न कयाइ वि ।
 पसायपेही नियागट्ठी उवचिट्ठे गुरुं सया २०.
 आलवन्ते लवन्ते वा न निसीएज्ज कयाइ वि
 चइज्जणमासणं धीरो जउं जत्तं पम्पिस्सुणे २१.
 आसणगउं न पुच्छेज्जा नेव सेज्जागउं कयाँ ।
 आगम्मुक्कुउं सन्तो पुच्छिज्जा पञ्जलीउम्हो २२.
 एवं विणयजुत्तस्स सुयं अत्थं च तदुत्तयं ।
 पुच्छमाणस्स सीसस्स वागरिज्ज जहासुयं २३.
 मुसं परिहरे त्तिक्खू न य ओहारिणिं वए ।
 ज्ञासादोसं परिहरे मायं च वज्जाए सया २४.

१ Ch. (चा.) वरि. A.) वर. २ A. (आ.) जुत्तं.
 ३ A. adds (था मां वधारे) इवि. ४ Ch. (चा.) सुत्तं.

न लवेज्जा पुटो सावज्जां न निरटं न मम्मयं ।

अप्पण्ढा परद्धा वा उज्जयस्सऽन्तरेण वा २५.

समरेसु आंगारेसु सन्धीसु य महापहे ।

एगो एगत्थिए सद्धिं नेव चिट्ठे न संलवे २६.

जम्मे बुद्धां ऽणुसासन्ति सीएण फरुसेण वा ।

मम लानो त्ति पेहाए पयओ तं पन्निस्सुणे २७.

अणुसासणमोवायं दुक्कस्स य चोयणं ।

हियं तं मण्णई पण्णो वेसं होइ असाहुणो २८.

हियं विगयजया बुद्धा फरुसं पि अणुसासणं ।

वेसं तं होइ मूढाणं खन्तिसोहिकरं पयं २९.

आसणे उवचिट्ठेज्जा अणुच्चे अकुए थिरे ।

अप्पुट्ठाई निरुट्ठाई निसीएज्जाऽप्पकुक्कुए ३०.

कालेण निक्खमे जिक्खू कालेण य पन्निक्कमे ।

अकालं च विवज्जेता काले कालं समायरे ३१.

परिवानीए न चिट्ठेज्जा जिक्खू दत्तेसणं चरे ।

पन्निरुवेण एसित्ता मियं कालेण जम्खए ३२.

नाइदूरमणासन्ने नऽन्नेसिं चक्खुफासओ ।

एगो चिट्ठेज्जा जत्तट्ठा लद्धिया तं नऽइक्कमे ३३.

१ Ch. (चा.) अगारेसु. २ A. (आ.) बूद्धा. ३ Ch. (चा.) वेसं. ४ Ch. (चा.) नइक्कमे.

नाइउच्चे वं नीए वा नासन्ने नाइदूरओ ।

फासुयं परकमं पिणं पणिगाहेज्जा संजए ३४.

अप्पपाणे ऽप्पबीयंमि पणिह्वन्नंमि संवुमे ।

समयं संजए भुञ्जे जयं अपरिसानियं ३५.

सुक्कमि त्ति सुपक्कि त्ति सुहिन्ने सुहमे ममे ।

सुणिट्ठिए सुवद्धि त्ति सावज्जां वज्जाए मुणी ३६.

रमए पणिए सासं हयं जइं व वाहए ।

बालं सम्मइ सासन्तो गलियस्सं व वाहए ३७.

खड्डुया मे चवेमा मे अक्कोसा य वहा य मे ।

कट्ठाणमणुसासंन्तं पावदिट्ठि त्ति मन्नई ३८.

पुत्तो मे जाय नाइ त्ति साहू कट्ठाण मन्नई ।

पावदिट्ठि उ अप्पाणं सासं दासि^३ त्ति मन्नई ३९.

न कोवए आयरियं अप्पाणं पि न कोवए ।

बुद्धोवघाई न सिया न सिया तोत्तगवेसए ४०.

आयरियं कुवियं नच्चा पत्तिएण पसायए ।

विज्झवेज्जा पञ्चल्लिउमो वएज्जा न पुणु त्ति य ४१.

धम्मज्झियं च ववहारं बुद्धेहायरियं सया ।

तमायरन्तो ववहारं गरहं नाज्जिगच्छई ४२.

१ Ch. (चा.) न. २ Ch. (चा.) सासन्तो (जुओ ३७).

३ Ch. (चा.) दासु. ४ Ch. (चा.) पंजली.

मणोगयं वक्कगयं जाणित्तायरियस्स उ ।

तं परिगिज्झ वायाए कम्ममुणा उववायए ४३.

वित्ते अचोइए निच्चं खिप्पं हवइ सुचोइए ।

जहोवइइं सुकयं किच्चाइं कुवई सया ४४.

नच्चा नमई मेहावी लोए कित्ती से जायए ।

हवई किच्चाणं सरणं भूयाणं जगई जहा ४५.

पुज्जा जस्स पसीयन्ति संबुद्धा पुव्वसंथुया ।

पसन्ना लाजइस्सन्ति विउलं अट्ठियं सुयं ४६.

स पुज्जासत्थे सुविणीयसंसए

मणोरुई चिट्ठइ कम्मसंपया ।

तवोसमायारिसमाहिसंबुमे

महज्जुई पञ्च वयाइं पालिया ४७.

स देवगन्धवमणुस्सपूइए

चइत्तु देहं मलपङ्कपुव्वयं ।

सिद्धे वा हवइ सासए

देवे वा अप्परए महट्ठिएँ ॥ ४८ ॥ त्ति बेमि

॥ विणयसुयमज्झयणं ॥

॥ परीसहज्झयणं ॥

द्वितीयं अध्ययनम्

सुयं मे आउसं तेणं जगवया एवमक्खायं ।
इह खलु बावीसं परीसहा समणेणं जगवया महा-
वीरेणं कासवेणं पवेइया, जे जिकखू सोच्चा नच्चा
जिच्चा अज्जिभूय जिकखायरियाए परिव्वयन्तो पुट्ठो
नो विहण्णेज्जा । कयरे^१ खलु ते बावीसं परीसहा
समणेणं जगवया महावीरेणं कासवेणं पवेइया, जे
जिकखू सुच्चा नच्चा जिच्चा अज्जिभूय जिकखायरि-
याए परिव्वयन्तो पुट्ठो नो विहण्णेज्जा ॥ इमे खलु
ते बावीसं परीसहा समणेणं जगवया महावीरेणं
कासवेणं पवेइया, जे जिकखू सुच्चा नच्चा जिच्चा
अज्जिभूय जिकखायरियाए परिव्वयन्तो पुट्ठो नो वि-
हण्णेज्जा । तं जहा । दिगिह्वापरीसहे १ पिवासापरी-
सहे २ सीयपरीसहे ३ उसिणपरीसहे ४ दंसमसय-
परीसहे ५ अचेत्तपरीसहे ६ अरइपरीसहे ७ इत्थी-
परीसहे ८ चरियापरीसहे ९ निसीहियापरीसहे १०

१ Ch. (चा.) क° ते ख°. २ Ch. (चा.) निहवेज्जा.

३ Ch. दिगिच्छा.

सेज्जापरीसहे ११ अक्कोसपरीसहे १२ वहपरीसहे १३
जायणापरीसहे १४ अलाजपरीसहे १५ रोगपरीसहे
१६ तण्णफासपरीसहे १७ जल्लपरीसहे १८ सक्कारपुर-
क्कारपरीसहे १९ पन्नापरीसहे २० अन्नाणपरीसहे २१
दंसणपरीसहे २२

परीसहाणं पविज्जन्ती कासवेणं पवेइया ।

तं जे उदाहरिस्सामि आणुपुविं सुणेह मे १.

१ दिगिज्जापरिगए देहे तवस्सी जिक्खू थामवं ॥

न ठिन्दे न छिन्दावए न पए न पयावए २.

कालीपव्वङ्गसंकासे किसे धमणिसंतंते ।

मायन्ने असणपाणस्स अदीणमणसो चरे ३.

२ तउं पुट्ठो पिवासाए दोगुज्जी लज्जासंजए ।

सीउंदगं न सेविज्जा वियमस्सेसणं चरे ४.

ठिन्नावाएसु पन्थेसु आउरे सुपिवासिए ।

परिसुक्खमुहा ऽदीणे तं तित्तिक्खे परीसहं ५.

३ चरन्तं विरयं ल्हं सीयं फुसइ एगया ।

नाइवेलं मुणी गच्छे सोच्चाणं जिनसासणं ६.

- न मे निवारणं अत्थि ठवित्ताणं न विज्झई ।
 अहं तु अग्गिं सेवामि इइ जिक्खू न चिन्तए ७.
 ४ उसिणं परियावेणं परिदाहेण तज्जिए ।
 धिसु वा परियावेणं सायं नो परिदेवए ८.
 उन्हाभित्तं मेहावी सिणाणं नो वि पत्थए ।
 गायं नो परिसिञ्चेज्जा न वीएज्जा य अप्पयं ९.
 ५ पुट्ठो य दंसमसएहिं समरेव महामुणी ।
 नागो संगामसीसे वा सूरु अज्झिहणे परं १०.
 न संतसे न वारेज्जा मणं पि न पओसए ।
 उवेहं न हणे पाणे जुअन्ते मंससोणियं ११.
 ६ परिजुल्लेहि वत्थेहिं होक्खामि त्ति अचेलए ।
 अट्ठुवा सचेले होक्खामि इइ जिक्खू न चिन्तए १२.
 एगयाऽचेलए होइ सचेले आवि एगया ।
 एयं धम्महियं नच्चा नाणी नो परिदेवए १३.
 ७ गामाणुगामं रीयन्तं अणगारं अकिंचणं ।
 अरई अणुप्पवेसेज्जा तं तितिक्खे परीसहं १४.
 अरइं पिट्ठओ किच्चा विरए आयरस्सिए ।
 धम्मारात्ते निरारम्भे उवसन्ते मुणी चरे १५.

- ८ सङ्गो एस मणुस्सोणं जाओ लोगम्मि इत्थिउ ।
जस्स एया परिन्नाया सुकरं तस्स सामणं १६.
एयमादाय मेहावी पङ्कभूयाओ इत्थिओ ।
नो ताहिं विणिहन्निज्जा चरेज्जा उत्तगवेसए १७.
९ एग एव चरे दाढे अज्जिभूय परीसहे ।
गामे वा नगरे वावि निगमे वा रायहाणिए १८.
असमाणो चरे जिक्खू नेव कुज्जा परिग्गहं ।
असंसत्तो गिहत्येहिं अणिएओ परिव्वए १९.
१० सुसाणे सुन्नगारे वा रुक्खमूले व एगओ ।
अकुक्कुओ निसीएज्जा न य वित्तासए परं २०.
तत्थ से अहुमाणस्स उवसग्गाऽज्जिधारए ।
सङ्काजीओ न गहेज्जा उट्ठित्ता अन्नमासणं २१.
११ उच्चावयाहिं सेज्जाहिं तवस्सी जिक्खु यामवं ।
नातिवेलं विहम्मेज्जा पावदिट्ठी विहम्मइ २२.
पइरिक्कं^१ वसयं लद्धं कद्धाणं अट्ठु पावयं ।
किमेगराइं करिस्सइ एवं तत्थ ऽहियासए २३.
१२ अक्कोसेज्जा परे जिक्खुं न तेसिं पमिसंजले ।
सरिसो होइ बालाणं तम्हा जिक्खू न संजले २४.

१ Ch. (चा.) मणूसाणं, २ Ch. (चा.) पङ्कभूयाउ, ३
Ch. (चा.) हमेज्जा, ४ Ch. (चा.) असमाणे, ५ Ch. (चा.)
असंसत्ते, ६ Ch. (चा.) चिट्ठमाणस्स, ७ Ch. (चा.) नाइवेलं.—
Ch. (चा.) विहम्मेज्जा, ९ Ch. (चा.) विहम्मई, १० Ch.
(चा.) पइरिक्कुवस्सयं, ११ Ch. (चा.) अदुवा.

सोच्चाणं फरुसा ज्ञासा दारुणा गामकएटगा ।

तुसिणीओ उवेहेज्जा न ताओ मणसीकरे २५.

१३ हओ न संजले जिकखू मणं पि न पओसए ।

तितिरुं परमं नच्चा जिकखू धम्मं विचिन्तेए २६.

समणं संजयं दन्तं हणेज्जा कोइ कत्थई ।

नत्थि जीवस्स नासु त्ति एवं पेहेज्जा संजए २७.

१४ डुकरं खलु ओ निच्चं अणगारस्स जिकखुणो ।

सवं से जाइयं होइ नत्थि किंचि अजाइयं २८.

गोयरग्गपविट्ठस्स पाणी नो सुप्पसारए ।

सेओ अमारवासु त्ति इइ जिकखू न चिन्तेए २९.

१५ परेसु घासमेसेज्जा ओयणे परिणिट्ठिए ।

लद्धे पिण्णे अलद्धे वा नाणुतप्पेज्जा पणिए ३०.

अज्जेवाहं न लब्भामि अवि लाओ सुए सिया ।

ओ एवं पढिसंचिकखे अत्ताओ तं न तज्जाए ३१.

१६ नच्चा उप्पइयं डुक्खं वेयणाए दुहट्ठिए ।

अदीणो थावए पन्नं पुट्ठो तत्थ ऽहियासए ३२.

तेगिहं नाजिनन्देज्जा संचिकखऽत्तगवेसए ।

एवं खु तस्स सामणं जं न कुज्जा न कारवे ३३.

१७ अचेलणस्स लूहस्स संजयस्स तवस्सिणो ।

तणेसु सयमाणस्स हुज्जा गायविराहणा ३४.

आयवस्स निवाएण अउत्ता हवइ वेयणा ।

एवं नच्चा न सेवन्ति तन्तुजं तणतज्जिया ३५.

१८ किलिन्नगाए मेहावी पट्ठेण व रएण वा ।

धिंसु वा परितावेणो सायं नो परिदेवए ३६.

वेएज्जा निज्जारापेही आरियं धम्मऽणुत्तरं ।

जाव सरीरजेओ त्ति जह्वं काएण धारए ३७.

१९ अज्जिवायणमब्बुट्ठाणं सामी कुज्जा निमन्तणं ।

जे ताइं पमिसेवन्ति न तेसिं पीहए मुणी ३८.

अणुकसाई अप्पिहे अन्नाएसी अलोलुए ।

रसेसु नाणुगिज्जेज्जा नाणुतप्पेज्जा पन्नवं ३९.

२० से नूणं मए पुवं कम्माऽणाणफला कमा ।

जेणाहं नाज्जिजाणामि पुट्ठो केणइ कएहुई ४०.

अह पत्ता उदिज्जान्ति कम्माऽणाणफला कमा ।

एवमस्सासि अप्पाणं नच्चा कम्मविवागयं ४१.

२१ निरट्ठगम्मि विरओ मेहुणाओ सुसंवुओ ।

जो सक्खं नाज्जिजाणामि धम्मं कट्ठाणपावगं ४२.

१ Ch. (चा.) परियावेण. २ A. (आ.) आयरियं. ३ Ch. (चा.) उ. ४ Ch. (चा.) कुज्जा. ५ Ch. (चा.) उइज्जन्ति.

तवोवहाणमादाय पम्मिं पम्बिज्जञ्चो ।

एवं पि विहरञ्चो मे ठट्ठमं न निवट्ठई ४३.

४२ नत्थि नूणं परंलोए इट्ठी वावि तदस्सिणो ।

अदुवावञ्चिञ्चो मि त्ति इइ जिक्खू न चिन्तए ४४.

अञ्चू जिणा अत्थि जिणा अदुवावि जविस्सई ।

मुसं ते एवमाहंसु इइ जिक्खू न चिन्तए ४५.

एए परीसई सवे कासवेण पवेइया ।

जे जिक्खू न विहन्नेज्जा पुट्ठो केणइ कण्डुई ४६.

त्ति वेमि

॥ परीसहज्झयणं ॥

चाउरङ्गिज्जां तृतीयं अध्ययनम्

चत्तारि परमङ्गाणि दुल्लहाणीह जन्तुणो ।

माणसत्तं सुई सञ्जा संजमम्मि य वीरियं १.

समावन्ना णं संसारे नाणागोत्तासु जाइसु ।

कम्मा नानाविहा कट्ठु पुट्ठो विस्संजिया पया २.

एगया देवल्लोएसु नरएसु वि एगया ।

एगया आसुरं कायं आहाकम्मेहिं गह्वई ३.

एगया खत्तिउ होइ तउ चण्णाल्लवोक्कसो ।

तउ कीडपयङ्गो य तउ कुन्थुपिवीलिया ४.

१ Ch. (चा.) नियट्ठई. २ Ch. (चा.) परे. ३ Ch. (चा.) परिसहा. ४ Ch. (चा.) निं. ५ Ch. (चा.) विहम्मेज्जा. ६ Ch. (चा.) कण्डुई. ७ Ch. (चा.) ण. ८ Ch. (चा.) वोक्कसो. A. (आ.) बुक्कसो.

- एवमावट्टजोणीसु पाणिणो कम्मकिव्विसा ।
 न निविज्जन्ति संसारे सव्वट्टेसु व खत्तिया ५.
 कम्मसंझेहि सम्मूढा दुक्खिया बहुवेयणा ।
 अमाणुसासु जोणीसु विनिहंम्मन्ति पाणिणो ६.
 कम्माणं तु पहाणाए आणुपुव्वी कयाइ उ ।
 जीवा सोहिमणुप्पत्ता आययन्ति मणुस्सयं ७.
 माणुस्सं विग्गहं लद्धुं सुई धम्मस्स दुल्लहा ।
 जं सोच्चा पक्खिवज्जन्ति तवं खन्तिमहिंसयं ८.
 आहच्च सवणं लद्धुं सद्धा परमदुल्लहा ।
 सोच्चा नेआउयं मग्गं बहवे परिजस्सई ९.
 सुई च लद्धुं सद्धं च वीरियं पुण दुल्लहं ।
 बहवे रोयमाणा वि नो य णं पक्खिवज्जई १०.
 माणुसत्तंमि आयाउं जो धम्मं सोच्च सदहे ।
 तवस्सी वीरियं लद्धुं संवुडे निज्जुणे रयं ११.
 सोही उज्जुयभूयस्स धम्मो सुद्धस्स चिट्ठई ।
 निव्वाणं परमं जाइ घयसित्ति व पावए १२.
 विगिश्च कम्मणो हेउं जसं संचिणु खन्तिए ।
 सरीरं पाढवं हिच्चा उट्ठं पक्कमई दिसं १३.
 विसालिसेहिं सीलेहिं जक्खा उत्तर-उत्तरा ।

- महासुका व दिप्पन्ता मन्नन्ता अपुणच्चवं १४.
 अप्पिया देवकामाणं कामरूवविउव्विणो ।
 उहं कप्पेसु चिट्ठन्ति पुव्वा वाससया बहू १५.
 तत्थ ठिच्चा जहाठाणं जक्खा आउक्खए चुया ।
 उविन्ति माणुसं जोणिं से दसङ्गे ऽभिजायए १६.
 खेत्तं वत्थुं हिरणं च पसवो दासपोरुसं ।
 चत्तारि कामखन्धाणि तत्थ से उववज्जाई १७.
 मित्तवं नायवं होइ उच्चगोए य वण्णवं ।
 अप्पायङ्गे महापत्ते अभिजाए जसो बले १८.
 जोच्चा माणुस्सए जोए अप्पनिरूवे अहाउयं ।
 पुव्विं विसुद्धसद्धम्मे केवलं बोहि बुज्झिया १९.
 चउरङ्गं दुद्धहं मत्ता संजमं पणिवज्झिया ।
 तवसा धुतकम्मंसे सिद्धे हवइ सासए २०.
 त्ति वेमि

॥ चाउरङ्गिज्जं ॥

असंखयं चतुर्थं अध्ययनम्

असंखयं जीविय मा पमायए

जरोवणीयस्स हु नत्थि ताणं ।

एवं वियाणाहि जणे पमत्ते

- कण्णु विहिंसा अजया गहिन्ति १.
 जे पावकम्मेहि धणं मणूसा
 समाययन्ती अमइं गहाय ।
 पहाय ते पासपयट्टिए नरे
 वेराणुबद्धा नरयं उवेन्ति २.
 तेणे जहा सन्धिमुहे गहीए
 सकम्मुणा किच्चइ पावकारी ।
 एवं पया पेच्च इहं च लोए
 कमाण कम्माण न मुख अत्थि ३.
 संसारमावन्न परस्य अट्ठा
 साहारणं जं च करेइ कम्मं ।
 कम्मस्स ते तस्स उ वेयकाले
 न बन्धवा बन्धवयं उवेन्ति ४.
 वित्तेण ताणं न लजे पमत्तो^१
 इमम्मि लोए अदुवा परत्था ।
 दीव प्पणट्ठे व अणन्तमोहे
 नेयाउयं दट्ठुमदट्ठुमेव ५.
 सुत्तेसु यावी पम्बुद्धजीवी
 न वीससे पणिए आसुपन्ने ।

घोरा मुहुत्ता अबलं सरीरं
 नारुणरूपकस्त्री व चरऽप्पमत्ते ६.
 चरे पयाइं परिसङ्कमाणो
 जं किञ्चि पासं इह मन्नमाणो ।
 लाजन्तरे जीविय बूहश्चा
 पच्छा परिन्नाय मत्तावधंसी ७.
 ठन्दंनिरोहेण उवेइ मोक्खं
 आसे जहा सिक्खियवम्मधारी ।
 पुवाइं वासाइं चरऽ पमत्तो
 तम्हा मुणी खिप्पमुवेइ मोक्खं ८.
 स पुव्वमेवं न लजेज्जा पच्छा
 एसो ऽवमा सासयवाइयाणं ।
 विसीदई^१ सिढिले आउयंमि
 कालोवणीए सरीरस्स जेदे^२ ९.
 खिप्पं न सक्केइ विवेगमेउं
 तम्हा समुट्ठाय पहाय कामे ।
 समिच्च लोगं^३ समयामहेसी
 अप्पाणरक्खी चरं अप्पमत्ते १०.
 मुहुं मुहुं मोहगुणे जयन्तं

१ Ch. (चा.) प्पमत्ते. २ Ch. (चा.) विसीयई. ३ Ch. (चा.) मेए. ४ Ch. (चा.) लोयं. ५ Ch. (चा.) आयाणुरक्खी. ६ Ch. (चा.) चरं.

अणेरूवा समणं चरन्तं ।

फासा फुसन्ती असमञ्जसं च
न तेसि जिक्खू मणसा पउस्से ११.

मन्दा य फासा बहुलोहणिज्जा

तहप्पगारेसु मणं न कुज्जा ।

रक्खिज्जा कोहं विणएज्जा माणं

मायं न सेवेज्जा पहेज्जा लोहं १२.

जे ऽसंखया तुच्छा परप्पवाई

ते पिज्जादोसणुगया परब्जा ।

एते अहम्मे त्ति दुयुज्जमाणो

कद्धे गुणे जाव सरीरजेउ १३ ॥ त्ति वेमि

॥ असंखयं ॥

अकाममरणिज्जां पञ्चमं अध्ययनम्.

अण्णवंसि महोहंसि एगे तिण्णे दुरुत्तरं ।

तत्थ एगे महापन्ने इमं पण्हमुदाहरे १.

सन्तिंमे य दुवे ठाणा अक्खाया मारणन्तिया ।

अकाममरणं चेव सकाममरणं तद्दा २.

बाल्हाणं अकामं तु मरणं असइं जवे ।

पण्हियाणं सकामं तु उक्कोसेण सइं जवे ३.

१ Ch. (चा.) सेवे पयहेज्ज. २ Ch. (चा.) एए. ३ Ch. (चा.) °भेउ. ४ Ch. (चा.) सन्तिमे. ५ Ch. (चा.) मरण-
न्तिया. ६ Ch. (चा.) तु.

- तत्थिं॑ऽमं पढमं ठाणं महावीरेण देसियं ।
 कामगिद्धे जहा बाले त्तिसं कूराइ कुवई ४.
 जे गिद्धे कामजोगेसु एगे कूमाय गह्वई ।
 न मे दिट्ठे परे लोए चक्खूदिट्ठा इमा रई ५.
 हत्थागया इमे कामा कालिया जे अणागया ।
 को जाणइ परे लोए अत्थि वा नत्थि वा पुणो ६.
 जणेण सद्धिं होक्खामि इइ बाले पगब्जई ।
 कामजोगाणुराएणं केसं संपन्निवज्जई ७.
 तउं से दण्ढं समारंभई तसेसु थावरेसु य ।
 अट्ठाए य अणट्ठाए जूयगामं विहिंसई ८.
 हिंसे बाले मुसावाई माइद्धे पिसुणे सढे ।
 जुञ्जमाणे सुरं मंसं सेयमेयं ति मन्नई ९.
 कायसा वयसा मत्ते वित्ते गिद्धे य इत्थिसु ।
 पुहउं मत्तं संचिणइ सिसुणागो व मट्ठियं १०.
 तउं पुट्ठो आयद्धेणं गित्ताणो परितप्पई ।
 पत्तीउं परलोगस्स कम्माणुप्पेहि अप्पणो ११.
 सुया मे नरए ठाणा असीलाणं च जा गई ।
 बालाणं कूरकम्माणं पगाढा जत्थ वेयणा १२.
 तत्थोऽववाइयं ठाणं जहा मे ऽतमणुस्सुयं ।

१ Ch. (चा.) तत्थिमं. २ Ch. (चा.) कूराई. ३ Ch. (चा.) गच्छई. ४ A. (आ) रंभई ५ Ch. (चा.) सिसुणागु. ६ Ch. (चा.) मेयमणुस्सुयं.

- आहाकम्मेहिं गच्छन्तो सो पत्ता परितप्पई १३.
 जहा सागमिउं जाणं समं हिच्चा महापहं ।
 विसमं मग्गमोइण्णो अक्खे जग्गम्मि सोयई १४.
 एवं धम्मं विउक्कम्म अहम्मं पक्खिज्जिया ।
 बाले मच्चुमुहं पत्ते अक्खे जग्गे व सोयई १५.
 तउं से मरणन्तांमि बाले सन्तसई जया ।
 अकाममरणं मरई धुत्ते व कलिणा जिण १६.
 एयं अकाममरणं बालाणं तु पवेइयं ।
 एत्तो सकाममरणं पक्खियाणं सुणेह मे १७.
 मरणं पि सपुण्णणं जहा मेऽयमणुस्सुयं ।
 विप्पसन्नमणाघायं संजयाण वुसीमउं १८.
 न इमं सवेसु जिक्खूसु न इमं सवेसुऽगारिसु ।
 नाणासीलायगारत्था विसमसीला य जिक्खुणो १९.
 सन्ति एगेहिंजिक्खूहिं गारत्था संजमुत्तरा ।
 गारत्थेहि य सवेहिं साहवो संजमुत्तरा २०.
 चीराजिणं नगिणिणं जमी संघानि मुक्खिणं ।
 एयाणि वि न तायन्ति दुस्सीलं परियागयं २१.
 पिएमोलएँ व दुस्सीले नरगाओ न मुच्चई ।
 जिक्खाए वा गिहत्ये वा सुवए गम्मई दिवं २२.

१ A (भा.) अहा°. २ Ch. (चा.) °कम्मं. ३ Ch. (चा.) मेव°. ४ Ch. (चा.) अगा°. ५ Ch. (चा.) पिण्डोल एव्व. ६ Ch. (चा.) कम्मई.

- अगारिसामाश्रयङ्गाणि सद्दी काएण फासए ।
 पोसहं दुहश्चो पक्खं एगरायं न हावए २३.
 एवं सिक्खासमावन्ने गिहिवासे वि सुवए ।
 मुच्चई ठविपद्वाश्चो गत्ते जक्खसल्लोगयं २४.
 अह जे संवुमे जिक्खू दोण्हं अन्नयरे सिय ।
 सव्वदुक्खपहीणे वा देवे वावि महिहिण २५.
 उत्तराइं विमोहाइं जुइमन्ताऽणुपुवसो ।
 समाइएणाइं जक्खेहिं आवासाइं जसंसिणो २६.
 दीहाउया इहिमन्ता समिद्धा कामरूविणो ।
 अहुणोववन्नसंकासा भुज्जो अच्चिमलिप्पत्ता २७.
 ताणि ठाणाणि गच्छन्ति सिक्खित्ता संजमं तवं ।
 जिक्खाए वा गिहित्थे वा जे सन्तिपग्निनिवुत्ता २८.
 तेसिं सोच्चा सपुज्जाणं संजयाण वुत्तीमश्चो ।
 न संतसन्ति मरणन्ते सीलवन्तो बहुस्सुया २९.
 तुलिया विसेसमादाय दयाधम्मस्स खन्तिए ।
 विप्पसीएज्ज मेहावी तहाभूएण अप्पणा ३०.
 तउ काले अज्जिप्पेए सद्दी तालिसमन्तिए ।
 विणएज्ज लोमहरिसं जेयं देहस्स कंखए ३१.
 अह कालम्मि संपत्ते आघायाय समुस्सयं ।

१ Ch. (चा.) जुई. २ Ch. (चा.) भिक्खवागे. ३ Ch. (चा.) स°. पडि°. ४ Ch. (चा.) सीलवन्ता.

सकाममरणं मरई तिहमन्नयरं मुणि ३२.
ति वेमि

॥ अकाममरणिज्जं ॥

खुड्डागनियणित्ठां षष्ठं अध्ययनम्.

- जावन्त ऽविज्जापुरिसा सवे ते दुक्खसंजवा ।
 लुप्पन्ति बहुसो मूढा संसारंमि अणन्तए १.
 समिक्ख पणिए तम्हा पासजाईपहे बहू ।
 अप्पणा सच्चमेसेज्जा मेत्तिं भूएसु कप्पए २.
 माया पिया न्हुसा ज्ञाया ज्ञाया पुत्ता य ओरसा ।
 नात्वं ते मम ताणायं लुप्पन्तस्स सकम्मुणा ३.
 एयमट्ठं सपेहाए पासे समियदंसणे ।
 विन्द गेद्धिं सिणेहं च न कल्ले पुवसंथयं ४.
 गवासं मणिकुण्णलं पसवो दासपोरुसं ।
 सवमेयं चइत्ताणं कामरूवी जविस्ससि ५.
 [थावरं जंगमं चेव धणं धन्नं उवक्खरं ।
 पच्चमाणस्स कम्मेहिं नात्वं दुक्खाओ मोयणे]
 अज्झत्थं सवओ सव्वं दिस्स पाणे पियायए ।
 न हणे पाणिणो पाणे जयवेराओ उवरए ६.
 आयाणं नरयं दिस्स नायएज्जा तणामवि ।

१ Ch. (चा.) मरई. २ Ch. (चा.) ताणाए. ३ Ch. (चा.) संथुयं. ४ Ch. (चा.) not आ श्लोक (चापां) नयी.

- दोगुञ्ठी अप्पणो पाए दिन्नं भूजेज्जा जोयणं ७.
 इहमेगे उ मन्नन्ति अप्पच्चक्खाय पावगं ।
 आयरियं विदित्ताणं सबुक्खाण मुच्चई ८.
 जणन्ता अकरेन्ता य बन्धमोक्खपइणिणो ।
 वायाविरियमेत्तेण समासासेन्ति अप्पयं ९.
 न चित्ता तायए जासा कुठं विज्जाणुसासणं ।
 विसन्ना पावकम्मेहिं बात्ता पण्णियमाणिणो १०.
 जे केइ सरीरे सत्ता वस्से रूवे य सब्बसो ।
 मणसा कायवक्केणं सब्बे ते पुक्खसंजवा ११.
 आवन्ना दीहमच्चाणं संसारम्मि अणन्तए ।
 तम्हा सब्बदिसं पस्सं अप्पमत्तो परिव्वए १२.
 बहिया उट्टमादाय नाऽवकंखे कयाइ वि ।
 पुव्वकम्मखयट्ठाए इमं देहं समुद्धरे १३.
 विविच्च कम्मुणो हेउं कालकंखी परिव्वए ।
 मायं पिएरुस्स पाणस्स करुं लङ्घूण नक्खए १४.
 सन्निहिं च न कुव्विज्जा लेवमायाए संजए ।
 पक्खीपत्तं समादाय निरवेक्खो परिव्वए १५.
 एसणासमिउं लज्जू मामे अणियउं चरे ।
 अप्पमत्तो पमत्तेहिं पिएरुवायं गवेसए १६.

एवं से उदाहु अणुत्तरनाणी अणुत्तरदंसी अणुत्तर-
नाणदंसणधरे अरहा नायपुत्ते जगवं वेसालिए वि-
याहिए त्ति वेमि ॥

॥ खुड्डागनियण्ठिज्जं ॥

एल्लयं सप्तमं अध्ययनम्

- जहाऽएसं समुद्दिस्स कोइ पोसेज्जा एल्लयं ।
उदणं जवसं देज्जा पोसेज्जा वि सयङ्गणे १.
तउं से पुट्ठे परिवूढे जायमेए महोदरे ।
पीणिए विउल्ले देहे आएसं परिकह्वए २.
जाव न एइ आएसे ताव जीवइ सो दुही ।
अह पत्तंमि आएसे सीसं ठेत्तूण जुज्जाइ ३.
जहा से खलु उरब्बजे आएसाए समीहिए ।
एवं बाले अहम्मिट्ठे ईहई नरयाउयं ४.
हिंसे बाले मुसावाई अरूणम्मि विलोवए ।
अन्नदत्तहरे तेणे माई कं नु हरे सढे ५.
इत्थीविसयगिद्धे य महारम्भपरिग्गहे ।
जुज्जमाणे सुरं मंसं परिवूढे परंदमे ६.
अयककरजोई य तुन्दिद्धे चियल्लोहिए ।
आउयं नरए कहे जहाएसं व एल्लए ७.

१ Ch. (चा.) ओयणं. २ Ch. (चा.) अध्याणंसि.
३ Ch. (चा.) तुंढिल्ले. ४ A. (आ.) सोणिए.

आसणं सयणं जाणं वित्तं कामाणि भुंजिया ।
 दुस्साहमं धणं हिच्चा बह्वं संचिणिया रयं ८.
 तउं कम्मगुरु जन्तू पच्चुप्पन्नपरायणे ।
 अएँ व आगयाएसे मरणन्तम्मि सोयँई ९.
 तउं आउपरिक्खीणे चुया देहविहिंसगा ।
 आसुरीयं दिसं बाला गह्वन्ति अवसा तमं १०.
 जहा कागिणिए हेउं सहस्सं हारईं नरो ।
 अपच्छं अम्बगं जोच्चा राया रज्जं तु हारए ११.
 एवं माणुस्सगा कामा देवकामाण अन्तिए ।
 सहस्सगुणिया भुज्जो आउ कामा य दिव्विया १२.
 अणेगवासानउया जा सा पन्नवउं ठिई ।
 जाणि जीयन्ति दुम्मेहा ऊणवाससयाउए १३.
 जहा य तिन्नि वाणिया मूलं धेत्तूण निग्गया ।
 एगोऽत्थ लहएँ लाजं एगो मूलेण आगउं १४.
 एगो मूलं पि हारित्ता आगउं तत्थ वाणिओ ।
 ववहारे उवमा एसा एवं धम्मे वियाणह १५.
 माणुसत्तं जवे मूलं लाजो देवगईं जवे ।
 मूलहेएण जीवाणं नरगतिरिक्खत्तणं धुवं १६.
 दुइओ गईं बालस्स आवईं वहमूलिया ।

१ Ch. (चा.) कामेय. २ Ch. (चा.) अय. ३ A. (आ.)
 सोयए. ४ Ch. (चा.) हारए. ५ Ch. (चा.) आउं. ६ Ch.
 (चा.) ठिई. ७ Ch. (चा.) लहई.

- देवत्तं माणुसत्तं च जं जिणं लोलयासढे १७.
 तओ जिणं सईं होई दुविहं दोग्गइं गण ।
 दुल्लहा तस्स उम्मुग्गा अच्चाए सुइरादवि १८.
 एवं जियं सपेहाए तुलिया बालं च पणिरुयं ।
 मूलियं ते पवेसन्ति माणुसिं जोणिमेन्ति जे १९.
 वेमायाहिं सिक्खाहिं जे नरा गिहिसुवया ।
 उवेन्ति माणुसं जोणिं कम्मसच्चा हु पाणिणो २०.
 जेसिं तु विजला सिक्खा मूलियं ते अइच्छिया ।
 सीलवन्ता सवीसेसा अदीणा जन्ति देवयं २१.
 एवमदीणवं जिक्खुं आगारिं च वियाणिया ।
 कहणु जिच्चमेलिवखं जिच्चमाणो न संविदे २२.
 जहा कुसग्गे उदगं समुदेण समं मिणे ।
 एवं माणुस्सगा कामा देवकामाण अन्तिण २३.
 कुसग्गमेत्ता इमे कामा सन्निरुद्धम्मि आउए ।
 कस्स हेउं पुराकाउं जोगक्खेमं न संविदे २४.
 इह कामाणियट्ठस्स अत्तट्ठे अवरज्झई ।
 सोच्चा नेयाउयं मग्गं जं भुज्जो परिजस्सई २५.
 इह कामनियट्ठस्स अत्तट्ठे नावरज्झई ।
 पूइदेहनिराहेणं जवे देवे त्ति मे सुयं २६.

इही जुई जसो वण्णो आउं सुहमणुत्तरं ।

भुज्जो जत्थ मणुस्सेसु तत्थ से उववज्जई २७.

बालस्स पस्स बालत्तं अहम्मं पणिवज्जिया ।

चिच्चा धम्मं अहम्मिट्ठे नरण उववज्जई २८.

धीरस्स पस्स धीरत्तं सच्चधम्माणवत्तिणो ।

चिच्चा अधम्मं धम्मिट्ठे देवेषु उववज्जई २९.

तुलियाण बालत्तावं अबालं चेव पणिए ।

चइऊण बालत्तावं अबालं सेवए मुणि ३०. तिवेमि

॥ एलयज्जयणं ॥

काविलीयं अष्टमं अध्ययनम्.

अधुवे असासयंमी संसारंमि दुक्खपउराए ।

किं नाम होज्जा तं कम्मयं जेणाहं दोग्गइं न
गच्छेज्जा १.

विजाहित्तु पुव्वसंजोगं न सिण्हं कहिंचि कुव्वेज्जा ।

असिण्हह सिण्हहकरेहिं दोसपउंसेहि मुच्चए जिकखू २.

तो नाणदंसणसमग्गो हियनिस्सेसाए सव्व जीवाणं ।

तेसिं विमोक्खणट्ठाए नासई मुणिवरो विगयमोहो३.

१ Ch. (चा.) सेवई. २ Ch. (चा.) संजोयं. ३ Ch. (चा.) साय.

सवं गन्धं कलहं च विप्पजहे तहाविहं जिक्खू ।
 सव्वेसु कामजाएसु पासमाणो न लिप्पई ताई ४.
 जोगामिसदोसविसन्ने हियनिस्सेयसबुद्धिवोच्चत्थे ।
 बाले य मन्दिए मूढे वज्झई मच्छिया व खेलम्मि ५.
 दुपरिच्चया इमे कामा नो सुजहा अधीरपुरिसेहिं ।
 अह सन्ति सुवया साहू जे तरन्ति अतरं
 वणिया वा ६.

समणानुएगे वदमाणा पाणवहं मिया अयाणन्ता ।
 मन्दा निरयं गच्छन्ति बाला पावियाहिं दिट्ठीहिं ७.
 न हु पाणवहं अणुजाणे मुच्चेज्जा कयाइ सव्व-
 दुक्खाणं ।

एवारिएहिं अक्खायं जेहिं इमो साहुधम्मो
 पन्नत्तो ८.

पाणे य नाइवाएज्जा से समीए त्ति बुच्चई ताई ।
 तउं से पावयं कम्मं निज्जाइ उदगं व थालाउ ९.
 जगनिस्सिएहिं भूएहिं तसनामेहिं थावरेहिं च ।
 नो तेसिमारजे दण्णं मणसा वयसा कायसा चेव १०.
 सुद्धेसणाउ नच्चाणं तत्थ ठवेज्जा जिक्खू अप्पाणं ।
 जायाए घासमेसेज्जा रसगिद्धे न सिया भिक्खाए ११.

१ Ch. (चा.) 'मु. २. Ch. (चा.) वयमाणा. ३ Ch. (चा.) थलाउ.

पन्ताणि चेव सेवेज्जा सीयपिण्डं पुराणकुम्मासं ।
अदु वक्कसं पुलागं वा जवणट्टाए निसेवए मंघुं १२.
जे लक्खणं च सुमिणं अङ्गविज्जां च जे पउअन्ति ।
न हु ते समणा बुच्चन्ति एवं आयरिएहिं

अक्खायं १३.

इहजीवियं अणियमेत्ता पब्बट्टा समाहिजोएहिं ।
ते कामजोगरसगिद्धा उववज्जान्ति आसुरे काए १४.
तत्तो वि य उव्वट्ठित्ता संसारं बहुं अणुपरियरुन्ति ।
बहुकम्मलेवलित्ताणं बोही होइ सुदुल्लहा तेसिं १५.
कसिएं पि जो इमं लोयं परिपुण्णं दलेज्जा इक्कस्स ।
तेणावि से न संतूसे इइ दुप्पूरए इमे आया १६.
जहा लाहा^१ तहा लोहो^२ लाहा लोहो पवह्इ ।
दोमासकयं कज्जां कोमीए वि न निट्ठियं १७.
नो रक्खसीसु गिज्जेज्जा गण्णवह्तासु ऽण्णगचित्तासु ।
जाअो पुरिसं पलोत्तिता खेलन्ति जहा व दासेहिं १८.
नारीसु नोवागिज्जेज्जा इत्थी विप्पजहे अण्णगारे ।
धम्मं च पेसलं नच्चा तत्थ ठविज्जां जिक्खु अप्पाणं १९.
इइ एस धम्मे अक्खाए कविलेणं च विसुद्धपन्नेणं ।

१ Ch. (चा.) सुविणं. २ A. (आ.) लोभा लोभो. ३
Ch. (चा.) अणागारे. ४ Ch. (चा.) ठवेज्ज.

तरिहन्ति जे उ काहन्ति तेहिं आराहिया पुवे
लोग २०. ति बेमि

॥ काविलीयं ॥

नमिपवज्जा नवमं अध्ययनम्.

चइऊण देवलोगाओ उववन्नो माणुसंमि लोगंमि ।
उवसन्तमोहणिज्जो सरई पोराणंयं जायं १.
जाइं सरित्तु जयवं सहसंबुद्धो अणुत्तरे धम्मे ।
पुत्तं ठवेत्तु रज्जो अज्जिणिकखमई नमी राया २.
सो देवलोगसरिसे अन्तेउरवरगउं वरे जोए ।
जुञ्जित्तु नमी राया बुद्धो जोगे परिच्चयई ३.
मिहिलं सपुरजणवयं बलमोरोहं च परियणं सवं ।
चिच्चा अज्जिनिक्खन्तो एगन्तमहिद्धितं जयवं ४.
कोलाहलसंजूयं आसी मिहिलाए पवयन्तंमि ।
तइया रायरिसिंमि नमिंमि अज्जिणिकखमन्तांमि ५.
अब्भुट्ठियं रायरिसिं पवज्जाठाणमुत्तमं ।
सक्को माहणवेसेणं इमं वयणमव्ववी ६.
किण्णु जो अज्जमिहिला कोलाहलगसंकुला ।

१ Ch. (चा.) °संमि. २ Ch. (चा.) पोराणियं. ३ Ch.
(चा.) °जाइं. ४ Ch. (चा.) से. ५ Ch. (चा.) °ई. ६ Ch.
(चा.) °गभूयं. ७ Ch. (चा.) रुवेण.

- सुव्वन्ति दारुणा सदा पासाएसु गिहेसु य ७.
 एयमट्ठं निसामित्ता हेऊकारणचोइत्तं ।
 तत्तं नमी रायरिसी देवेन्दं इणमव्ववी ८.
 मिहिलाए चेशए वच्चे सीयच्छाए मणोरमे ।
 पत्तपुप्फफलोवेए बहूणं बहुगुणे सया ९.
 वाएण हीरमाणंमि चेशयंमि मणोरमे ।
 दुहिया असरणा अत्ता एए कन्दन्ति जो खगा १०.
 एयमट्ठं निसामित्ता हेऊकारणचोइत्तं ।
 तत्तं नमिं रायरिसिं देविन्दो इणमव्ववी ११.
 एस अग्गी य वाऊ य एयं रुज्झइ मन्दिरं ।
 जयवं अन्तेउरं तेणं कीस णं नावपेक्खह १२.
 एयमट्ठं निसामित्ता हेऊकारणचोइत्तं ।
 तत्तं नमी रायरिसी देवेन्दं इणमव्ववी १३.
 सुहं वसामो जीवामो जेसि मो नत्थि किंचण ।
 मिहिलाए रुज्झमाणीए न मे रुज्झइ किंचण १४.
 चत्तपुत्तकलत्तस्स निव्वावारस्स भिक्खुणो ।
 पियं न विज्झई किंचि अप्पियं पि न विज्झई १५.
 बट्ठं खु मुणिणो भदं अणगारस्स भिक्खुणो ।
 सव्वत्तं विप्पमुक्कस्स एगन्तमणुपस्सत्तं १६.

- एयमट्ठं निसामित्ता हेऊकारण चोइउं ।
 तउं नमिं रायरिसिं देविन्दो इणमब्बवी १७.
 पागारं कारइत्ताणं गोपुरट्ठावगाणि यं ।
 उस्सूल्लगसयग्घीउं तउं गह्वासि खत्तिया १८.
 एयमट्ठं निसामित्ता हेऊकारणचोइओ ।
 तउं नमी रायरिसी देवेन्दं इणमब्बवी १९.
 सद्धं नगरं किच्चा तवसंवरमग्गलं ।
 खन्ती निउणपागारं तिगुत्तं दुप्पधंसयं २०.
 धणुं परक्कमं किच्चा जीवं च इरियं सया ।
 धिइं च केयणं किच्चा सच्चेण पल्लिमन्थए २१.
 तवनारायजुत्तेण जित्तूणं कम्मकञ्चुयं ।
 मुणी विगयसंगामो जवाउं परिमुच्चए २२.
 एयमट्ठं निसामित्ता हेऊकारणचोइओ ।
 तओ नमिं रायरिसिं देविन्दो इणमब्बवी २३.
 पासाए कारइत्ताणं वद्धमाणगिहाणि य ।
 वालग्गपोइयाउं य तउं गह्वासि खत्तिया २४.
 एयमट्ठं निसामित्ता हेऊकारणचोइओ ।
 तओ नमी रायरिसी देवेन्दं इणमब्बवी २५.
 संसयं खलु सो कुणई जो मग्गे कुणई घरं ।

जत्थेव गन्तुमिच्छेज्जा तत्थ कुव्वेज्जा सासयं	२६.
एयमट्ठं निसामित्ता हेऊकारणचोइअओ ।	
तअओ नमिं रायरिसिं देविन्दो इणमव्ववी	२७.
आमोसे लोमहारे य गण्ठिजेए य तक्करे ।	
नगरस्स खेमं काऊण तउं गच्छसि खत्तिया	२८.
एयमट्ठं निसामित्ता हेऊकारणचोइअओ ।	
तअओ नमी रायरिसी देवेन्दं इणमव्ववी	२९.
असइं तु मणुस्सेहिं मिच्छा दएओ पजुज्जाई ।	
अकारिणोऽत्थ बज्झन्ति मुच्चई कारउं जणो	३०.
एयमट्ठं निसामित्ता हेऊकारणचोइअओ ।	
तअओ नमिं रायरिसिं देविन्दो इणमव्ववी	३१.
जे केइ पत्थिवा तुज्झं नानमन्ति नराहिवा ।	
वसे ते ठावइत्ताणं तउं गह्वसि खत्तिया	३२.
एयमट्ठं निसामित्ता हेऊकारणचोइअओ ।	
तअओ नमी रायरिसी देवेन्दं इणमव्ववी	३३.
जो सहस्सं सहस्साणं संगामे दुज्जाए जिणे ।	
एगं जिणेज्जा अप्पाणं एस से परमो जउं	३४.
अप्पाणमेव जुज्झाहि किं ते जुज्जेण बज्झउं ।	
अप्पाणमेवमप्पाणं जइत्ता सुहमेहए	३५.

પશ્ચિન્દિયાણિ કોહં માણં માયં તહેવં સોહં ચ ।

પુજ્ઞયં એવ અપ્પાણં સઠ્ઠં અપ્પે જિણ્ણે જિયં ૩૬.

एयमट्ठं निसामित्ता हेऊकारणओइओ ।

તઓ નમિં રાયરિસિં દેવિન્દો ઇણમબ્બવી ૩૭.

जइत्ता विउल्ले जन्ने जोइत्ता समणमाहणे ।

દત્તા જોઞ્ઞા ય જિટ્ઠા ય તઠં ગચ્છસિ સ્વત્તિયા ૩૮.

एयमट्ठं निसामित्ता हेऊकारणओइओ ।

તઓ નમી રાયરિસી દેવેન્દં ઇણમબ્બવી ૩૯.

જો સહસ્સં સહસ્સાણં માસે માસે ગવં દણ્ણ ।

તસ્સાં વિ સંજમો સેઠ્ઠં અદિન્તસ્સ વિ કિંચણ ૪૦.

एयमट्ठं निसामित्ता हेऊकारणओइओ ।

તેઓ નમિં રાયરિસિં દેવિન્દો ઇણમબ્બવી ૪૧.

घोरासमं षइत्ताणं अन्नं पत्थेसि आसमं ।

ફેવ પોસહરઠં જવાહિ મણુયાહિવા ૪૨.

एयमट्ठं निसामित्ता हेऊकारणओइओ ।

તઓ નમી રાયરિસી દેવેન્દં ઇણમબ્બવી ૪૩.

मासे मासे तु जो बालो कुसंगेणं तु भुञ्जए ।

ન સો સવ્વાયધમ્મસ્સ કલં અગ્ગહ સોલસિં ૪૪.

एयमट्ठं निसामित्ता हेऊकारणचोइओ ।

तेओ नमिं रायरिसिं देविन्दो इणमव्ववी ४५.

हिरणं सुवणं मणिमुत्तं कंसं दूंसं च वाहणं ।

कोसं वट्ठावइत्ताणं तउं गह्वासि खत्तिया ४६.

एयमट्ठं निसामित्ता हेऊकारणचोइओ ।

तओ नमी रायरिसी देवेन्दं इणमव्ववी ४७.

सुवण्णरुप्पस्स उ पव्वया भवे

सिया हु केळाससमा असंखया ।

नरस्स बुद्धस्स न तेहिं किंचि

इहा उ आगाससमा अणन्तिया ४८.

पुढवी साली जवा चेव हिरणं पसुजिस्सह ।

पमिपुण्णं नालमेगस्स इइ विज्जा तवं चरे ४९.

एयमट्ठं निसामित्ता हेऊकारणचोइओ ।

तओ नमिं रायरिसिं देविन्दो इणमव्ववी ५०.

अच्छेरयंअब्भुदए भोए चयसि पत्थिवा ।

असन्ते कामे पत्थेसि संकप्पेण विहंनसि ५१.

एयमट्ठं निसामित्ता हेऊकारणचोइओ ।

तओ नमी रायरिसी देवेन्दं इणमव्ववी ५२.

सद्धं कामा विसं कामा कामा आसीविसोवमा ।

कामे यं पत्येमाणा अकामा जन्ति दोग्गइं ५३.

अहे वयंइ कोहेणं माणेणं अहमा गई ।

माया गइपमिग्घाओ लोजाओ दुहओ जयं ५४.

अवउज्झिऊण माहणरूवं विउरूविऊण इन्दत्तं ।

वन्दइ अजित्थुणन्तो इमाहि महुराहि वग्गूहिं ५५.

अहो ते निज्जिओ कोहो अहो माणो पराजिओ ।

अहो ते निरक्किया माया अहो लोजो वसीकओ ५६.

अहो ते अज्जावं साहु अहो ते साहु मदवं ।

अहो ते उत्तमा खन्ती अहो ते मुत्ति उत्तमा ५७.

इहं सि उत्तमो भन्ते पच्छा होहिसि उत्तमो ।

लोयुत्तमुत्तमं ठाणं सिद्धिं गच्छसि नीरओ ५८.

एवं अजित्थुणन्तो रायरिसिं उत्तमाए सज्जाए ।

पायाहिणं करेन्तो पुणो पुणो वन्दई सक्रो ५९.

तो वन्दिऊण पाए चक्रडुसलक्खणे मुणिवरस्स ।

आगासेणुप्पइओ ललियचलकुण्णलतिरीमी ६०

नमी नमेइ अप्पाणं सक्खं सक्केण चोइओ ।

चइऊण गेहं च वेदेही सामएणे पज्जुवट्ठिओ ६१.

एवं करेन्ति संबुद्धा पण्डिया पवियक्खणा ।

१ Ch. (चा.) omib य (नयी). २ Ch. (चा.) वयन्ति.
३ Ch. (चा.) गई प°. ४ Ch. (चा.) विउव्विऊण. ५ Ch.
(चा.) °हि. ६ Ch. (चा.) पया° ७ A (आ.) चवल.

विणियट्ठन्ति जोगेसु जहा से नमी रायरिसि ६२.
त्ति वेमि,

नमिपव्वजा.

दुमपत्तयं दशमं अभ्ययनम्

- दुमपत्तए पण्डुयए जहा निवरुइ राइगणाण अच्चए ।
एवं मणुयाण जीवियं समयं गोयम मा पमायए १.
कुसग्गे जह ओसविन्दुए थोवं चिट्ठइ लम्बमाणए ।
एवं मणुयाण जीवियं समयं गोयम मा पमायए २.
इइ इत्तरियम्मि आउए जीवियए बहुपच्चवायए ।
विहुणाहि रयं पुरे कम् समयं गोयम मा पमायए ३.
दुल्लहे खलु माणुसे जवे चिरकालेण वि सव्वपाणिणं ।
गाढा य विवाग कम्मुणो समयं गोयम मा पमायए ४.
पुढविक्कायमइगओ उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
कालं संखाईयं समयं गोयम मा पमायए ५.
आउक्कायमइगओ उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
कालं संखाईयं समयं गोयम मा पमायए ६.
तेउक्कायमइगओ उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
कालं संखाईयं समयं गोयम मा पमायए ७.
वाउक्कायमइगओ उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
कालं संखाईयं समयं गोयम मा पमायए ८.
वणस्सइक्कायमइगओ उक्कोसं जीवो उ संवसे ।
कालमणन्तदुरन्तयं समयं गोयम मा पमायए ९.

१ Ch. (चा.) रायरिसी.

वेन्द्रिकायमङ्गयो उक्कोसं जीवो उ संवसे ।

कालं संखिज्जसन्नियं समयं गोयम मा पमायए १०.

तेन्द्रिकायमङ्गयो उक्कोसं जीवो उ संवसे ।

कालं संखिज्जसन्नियं समयं गोयम मा पमायए ११.

चउरिन्द्रिकायमङ्गयो उक्कोसं जीवो उ संवसे ।

कालं संखिज्जसन्नियं समयं गोयम मा पमायए १२.

पञ्चिन्द्रिकायमङ्गयो उक्कोसं जीवो उ संवसे ।

सत्तट्टजवगहणे समयं गोयम मा पमायए १३.

देवे नेरइए यमङ्गयो उक्कोसं जीवो उ संवसे ।

इक्केक्कजवगहणे समयं गोयम मा पमायए १४.

एवं जवसंसारे संसरइ सुहासुहेहि कम्मेहिं ।

जीवो पमायबहुलो समयं गोयम मा पमायए १५.

लद्धूण वि माणुसत्तणं आयरियत्तं पुणरावि दुल्लहं ।

बहवे दसुया मिलक्खुया समयं गोयम मा पमायए १६.

लद्धूण वि आयरियत्तणं अहीणपञ्चेन्द्रियया हु दुल्लहा ।

विगलिन्द्रियया हु दीसई समयं गोयम मा पमायए १७.

अहीणपञ्चेन्द्रियत्तं पि से लहे उत्तमधम्मसुई हु दुल्लहा ।

कुत्तिस्थिनिसेवए जणे समयं गोयम मा पमायए १८.

लद्धूण वि उत्तमं सुइं सद्वहणा पुणरावि दुल्लहा ।

मिच्छत्तनिसेवए जणे समयं गोयम मा पमायए १९.

धम्मं पि हु सद्वहन्तया दुल्लहया काएण फासया ।

इह कामगुणेहि मुहिया समयं गोयम मा पमायए २०.
 परिजूरइ ते सरीरयं केसा पणुरया हवन्ति ते ।
 से सोयबले य हायई समयं गोयम मा पमायए २१.
 परिजूरइ ते सरीरयं केसा पणुरया हवन्ति ते ।
 से चक्खुबले य हायई समयं गोयम मा पमायए २२.
 परिजूरइ ते सरीरयं केसा पणुरया हवन्ति ते ।
 से घाणबले य हायई समयं गोयम मा पमायए २३.
 परिजूरइ ते सरीरयं केसा पणुरया हवन्ति ते ।
 से जिब्जबले य हायई समयं गोयम मा पमायए २४.
 परिजूरइ ते सरीरयं केसा पणुरया हवन्ति ते ।
 से फासबले य हायई समयं गोयम मा पमायए २५.
 परिजूरइ ते सरीरयं केसा पणुरया हवन्ति ते ।
 से सबबले य हायई समयं गोयम मा पमायए २६.
 अरई गण्डं विसूइया आयङ्का विविहा फुसन्ति ते ।
 विहरइ विद्धंसइ ते सरीरयं समयं गोयम मा पमायए २७.
 वोह्तिन्द सिणेहमप्पणो कुमुयं सारइयं व पाणियं ।
 से सवासिणेहवज्जिए समयं गोयम मा पमायए २८.
 चिच्चाण धणं च जारियं पवइओ हि सि अणगारियं ।
 मा वन्तं पुणो वि आइए समयं गोयम मा पमायए २९.
 अवउज्झिय मित्तबन्धवं विउल्लं चेव धणोहसंचयं ।
 मा तं बिइयं गवेसए समयं गोयम मा पमायए ३०.
 न हु जिणे अज्जा दिस्सई बहुमए दिस्सइ मग्गदेसिए ।
 संपइ नेयाउए पहे समयं गोयम मा पमायए ३१.

अवसोहियकएटगापहं ओइएणो सि पहं महालयं ।
 गच्छसि मग्गं विसोहिया समयं गोयम मा पमायए ३२.
 अबले जइ भारवाहए मा मग्गे विसमे वगाहिया ।
 पच्छा पच्छाणुतावए समयं गोयम मा पमायए ३३.
 तिण्णो हु सि अण्णवं महं किं पुण चिट्ठसि तीरमागओ ।
 अभितुर पारं गमित्तए समयं गोयम मा पमायए ३४.
 अकलेवरसेणिमूसिया सिद्धिं गोयम लोयं गच्छसि ।
 खेमं च सिवं अणुत्तरं समयं गोयम मा पमायए ३५.
 बुद्धे परिनिव्वुमे चरे गामगए नगरे व संजए ।
 सन्तीमग्गं च बूहए समयं गोयम मा पमायए ३६.
 बुद्धस्स निसम्म भासियं सुकहियमट्ठपओवसोहियं ।
 रागं दोसं च विन्दिता सिद्धिगइं गए गोयमे ३७.
 ॥ त्ति वेमि ॥

॥ दुमपत्तयम् ॥

बहुस्सुयं एकादशं अध्ययनम्.
 संजोगा विप्पमुक्कस्स अणगारस्स भिक्खुणो ।
 आचारं पाउकरिस्सामि आणुपुविं सुणेह मे १.
 जे यावि होइ निविज्जो थद्धे बुद्धे अणिग्गहे ।
 अज्जिक्खणं उल्लवई अविणीए अबहुस्सुए २.
 अह पञ्चहिं ठाणेहिं जेहिं सिक्खा न लब्धई ।
 थम्हा मोहा^३ पमाएणं रोगेणालस्सएण य ३.

१ Ch. (चा.) बूहए. २ Ch. (चा.) बहुस्सुयपुज्जं.

३ Ch. (चा.) कोहा.

- अह अटुहिं ठाणेहिं सिक्खासीले त्ति बुच्चई ।
 अहसिसरे सया दन्ते न य मम्ममुदाहरे ४.
 नासीले न विसीले न सिया अइलोडुए ।
 अकोहणे सच्चरणे सिक्खासीले त्ति बुच्चई ५.
 अह चउदसहिं ठाणेहिं वट्टमाणे उ संजए ।
 अविणीए बुच्चई सो उ निवाणं च न गच्छइ ६.
 अज्जिक्खणं कोही जवई पन्नन्धं च पकुवई ।
 मेत्तिज्जमाणो वमइ सुयं लद्धूण मज्जाई ७.
 अवि पावपरिक्खेवी अवि मित्तेसु कुप्पई ।
 सुप्पियस्सावि मित्तस्स रहे जासइ पावयं ८.
 पइन्नवाई टुहिले थद्धे बुद्धे अनिगंहे ।
 असंविजागी अवियत्ते अविणीए त्ति बुच्चई ९.
 अह पन्नरसहिं ठाणेहिं सुविणीए त्ति बुच्चई ।
 नीयावत्ती अचवले अमाई अकुज्जहले १०.
 अहपं च अहिक्खिवइ पन्नन्धं च न कुवई ।
 मेत्तिज्जमाणो जयई सुयं लद्धुं न मज्जाई ११.
 न य पावपरिक्खेवी न य मित्तेसु कुप्पई ।
 अप्पियस्सावि मित्तस्स रहे कट्ठाण भासई १२.
 कलहडमरवज्जिए बुद्धे अज्जिज्जांशे ।

१ Ch. (चा.) सीलि. २ Ch. (चा.) चौदसहिं. ३ Ch. (चा.) हवइ. ४ Ch. (चा.) पक्कुवई. ५ A. (आ.) पावगं. ६ Ch. (चा.) 'णं'. ७ Ch. (चा.) 'णि'. ८ A. (आ.) पन्नरसहिं. ९ A. (आ.) 'वि'. १० A. (आ.) 'तुहं'. ११ A. (आ.) अहपं. १२ Ch. (चा.) इइ.

- हिरिमं पक्सिंलीणे सुविणीए त्ति बुच्चई १३.
 वसे गुरुकुले निच्चं जोगवं उवहाणवं ।
 पियंकरे पियंवाई से सिक्खं लद्धुमरिहई १४.
 जहां सङ्गम्मि पयं निहियं दुहओ वि विरायइ ।
 एवं बहुस्सुए त्तिक्खू धम्मो किच्ची तहा सुयं १५.
 जहा से कम्भोयाणं आइएणे कन्थए सिया ।
 आसे जवेण पवरे एवं हवइ बहुस्सुए १६.
 जहाइणसमारूढे सूरं दढपरक्कमे ।
 उजओ नन्दिघोसेणं एवं हवइ बहुस्सुए १७.
 जहा करेणुपरिकिण्णे कुञ्जरे सट्ठिहायणे ।
 बलन्ते अप्पनिहए एवं हवइ बहुस्सुए १८.
 जहा से तिक्खसिङ्गे जायखन्धे विरायई ।
 वसहे जूहाहिवई एवं हवइ बहुस्सुए १९.
 जहा से तिक्खदाढे उदग्गे दुप्पहंसए ।
 सीहे मियाण पवरे एवं हवइ बहुस्सुए २०.
 जहा से वासुदेवे सङ्खचक्कगदाधरे ।
 अप्पनिहयबले जोहे एवं हवइ बहुस्सुए २१.
 जहा से चाउरन्ते चक्कवट्ठी महट्ठिए ।
 ओइसरयणाहिवई एवं हवइ बहुस्सुए २२.
 जहा से सहस्संखे वज्जपाणी पुरन्दरे ।
 सक्क देवाहिवई एवं हवइ बहुस्सुए २३.
 जहा से सिमिरविद्धंसे उत्तिट्ठन्ते दिवायरे ।
 जलन्ते इत्थं तेएण एवं हवइ बहुस्सुए २४.

१ A. (आ.) जहा से. २ Ch. (चा.) °गया°. ३ Ch.
 (चा.) °हि. ४ Ch. (चा.) °चि°.

जहा से उडुवई चन्दे नक्खत्तपरिवारिए ।

पन्निपुण्णे पुण्णमासीए एवं हवइ बहुस्सुए २५.

जहा से सामाइयाणं कोट्टागारे सुरक्खिए ।

नाणाधन्नपन्निपुण्णे एवं हवइ बहुस्सुए २६.

जहा सा पुमाण पवरा जम्बू नाम सुदंसणा ।

आणाढियस्स देवस्स एवं हवइ बहुस्सुए २७.

जहा सा नईण पवरा सलिला सागरंगमा ।

सीया नीलवन्तपवहा एवं हवइ बहुस्सुए २८.

जहा से नगाण पवरे सुमहं मन्दरे गिरी ।

नाणोसहिपज्जालिए एवं हवइ बहुस्सुए २९.

जहा से सयंभूरमणे उदही अक्खओदए ।

नाणारयणपन्निपुण्णे एवं हवइ बहुस्सुए ३०.

समुद्दगम्भीरसमा पुरासया

अचक्रिया केणइ पुप्पहंसया ।

सुयस्स पुण्णा विउलस्स ताङ्गो

खावित्तु कम्मं गइमुत्तमं गया ३१.

तम्हा सुयमहिट्ठिज्जा उत्तमट्ठगवेसए ।

जेणप्पाणं परं चेव सिद्धिं संपाज्जेज्जासि ३२.

॥ ति बेमि ॥

॥ बहुस्सुयम् ॥

हरिएसिज्जं द्वादसं अद्ध्ययनम् स्थानम्

सोवागकुलसंभूओ गुणुत्तरधरो मुणी ।

हरिएसबलो नाम आसि जिक्खू जिइन्दिआ ३३.

इरिएसणजासाए उच्चारसमितीसु य ।

जअओ आयाएनिक्खेवे संजअओ सुसमाहिअओ २.

मणगुत्तो वयगुत्तो कायगुत्तो जिइन्दिअओ ।

जिक्खट्ठा बम्भइज्जम्मि जन्नवारुमुवट्ठिअओ ३.

तं पासिऊणं एज्जान्तं तवेण परिसोसियं ।

पन्तोवहिउवगरणं उवसन्ति अणारिया ४.

जाईमयपमिथद्धा हिंसगा अजिइन्दिया ।

अवम्मचारिणो बाला इमं वयणमब्बवी ५.

कयरे आगच्छइ दित्तरूवे काले विगराले फोक्कनासे ।

ओमचेलए पंसुपिसायभूए संकरदूसं परिहरिय कएठे ६.

कयरे तुमं इय अदंसणिज्जे काए व आसाइहमागअओ सि ।

ओमचेलंगा पंसुपिसायभूया, गच्छ कखलाहि किमिहं

ठिअओ सि ७.

जक्खो तहिं तिन्दुगंरुक्खवासी, अणुकम्पअओ तस्स

महामुणिस्स ।

पच्छायइत्ता नियगं सरीरं इमाइं वयणाइमुदाहरित्था ७.

समणो अहं संजअओ बम्मयारी विरअओ धणपयणपरिग-

हाअओ ।

परप्पवित्तस्स उ जिक्खकाले अन्नस्स अट्ठा इहमागओमि ९.

वियरिज्जाइ खज्जाइ जुज्जाई य अन्नं पभूयं जवयाणमेयं ।

१ Ch. (चा.) 'मिई' २ Ch. (चा.) 'वाडेउव'. ३ Ch.

(चा.) 'वरिय'. ४ Ch. (चा.) कोरे तुवं. ५ Ch. (चा.) 'चे-

लया. ६ Ch. (चा.) जकखे. ७ Ch. (चा.) 'यह'.

८ Ch. (चामां नथी.) omit य.

जाणेहि मे जयणजीविणो त्ति सेसावसेसं लभञ्ज

तवस्सी १०.

उवक्खडं जोयण माहणाणं अत्तट्टियं सिद्धमिहेगपक्खं ।
न ऊ वयं एरिसमन्नपाणं दाहामु तुज्झं किमिहं ठिओसि११
थलेसु बीयाइ ववन्ति कासगा तहेव निन्नेसु य आससाए ।
एयाए सद्धाए दलाहि मज्झं आराहए पुण्णमिणं खु खित्तं
खेत्ताणि अम्हं विदियाणि लोए जहिं पकिएणा विरुहन्ति
पुण्णा ।

जे माहणा जाइविज्जाववेया ताइं तु खेत्ताइ सुपेसलाइं१३.
कोहो य माणो य वहो य जेसिं मोसं अदत्तं च परिग्गहं च ।
ते माहणा जाइविज्जाविहूणा ताइं तु खेत्ताइ सुपावयाइं१४.
तुब्बे त्थ जो नारधरा गिराणं अट्ठं न जाणाह अहिज्जा वेए ।
उच्चावयाइं मुण्णिणो चरन्ति ताइं तु खेत्ताइ सुपेसलाइं१५.
अज्झावयाणं पडिकूलभासी पनाससे किं तु सगासि अम्हं ।
अवि एतं विणस्सउ अन्नपाणं न य णं दाहामु तुमं
नियण्ठा १६.

समितीहि मज्झं सुसमाहियस्स

गुत्तीहि गुत्तस्स जित्तिन्दिस्स ।

जइ मे न दाहित्थ अहेसणिज्जं

किमित्थं जन्नाण लहित्थ लाहं

१७.

१ Ch. (चा.) जाणेह. २ Ch. (चा.) जीविणु.
३ Ch. (चा.) दलाह. ४ Ch. (चा.) विइयाणि. ५ Ch. (चा.)
एयं. ६ Ch. (चा.) ईहि. ७ Ch. (चा.) जिइ. ८ Ch.
(चा.) किमज्ज.

के एत्थ खत्ता उवजोइया वा अज्झावया वा सह खाएहि^१
 एयं तु दण्णेण फल्लेण^२ हन्ता कएठम्मि घेत्तुण खल्लेज्जा जो एं
 अज्झावयाणं वयणं सुणेत्ता उद्धाइया तत्थ बहू कुमारा ।
 दण्णेहि वित्तेहि कसेहि चेव समागया तं इसि तालयन्ति^३
 रत्तो तहिं कोसलियस्स धूया भद्दं चि नामेण अणिन्दियङ्गी^४
 तं पासिया संजय हम्ममाणं कुद्धे कुमारे परिनिव्वेइ २०.
 देवाभिओगेण निओइएणं दिन्ना मु रत्ता मणसा न ज्ञाया ।
 नरिन्ददेविन्दभिवन्दिएणं जेणामि वन्ता इसिणा स एसो
 एसो हु सो उग्गतवो महप्पा जित्तिन्दिओसंजओबम्मभयारी
 जो मे तथा नेच्छइ दिज्जमाणिं पिउणा सयं कोसलिण
 रत्ता २२.

महाजसो एसो महानुभावो घोरवओ घोरपरक्कमो य ।
 मा एयं हीलेह अहीलणिज्जं मा सवे तेएण भे निद्वहेज्जा^५
 एयाइ तीसे वयणाइ सोच्चा पत्तीइ भद्दाइ सुहासियाइं ।
 इसिस्स वेयावमियट्टयाए जक्खा कुमारे विणिवारयन्ति^६
 ते घोररूवा ठिय अन्तलिकखे असुरा तहिंतंजणतालयन्ति
 ते भिन्नदेहे रुहिरं वमन्ते पासित्तु भद्दा इणमाहु जुज्जो^७
 गिरिं नहेहिं खण्ह अयं दन्तेहिं खायह ।

जायतेय पाएहि हण्ह जे भिक्खुं अवमन्नह २६.
 आसीविसो उग्गतवो महेसी घोरवओ घोरपरक्कमो य ।
 अगणिं व पक्खन्द पयङ्गसेणा जे भिक्खुयं भत्तकाले
 वहेह २७.

१ Ch. (चा-मां नथी.) omit तु. २ Ch. (चा.) फल्लेण.

३ Ch. (चा.) णं. ४ Ch. (चा.) जेणम्मि. ५ Ch. (चा.)

भागो. ६ Ch. (चा.) एयाइं.

सीसेण एयं सरणं उवेह समागया सबजणेण तुब्जे ।
जइ इच्छह जीवियं वा धणं वा लोगं पि एसो कुविओ
महेज्जा २७.

अवहेमिय पिट्टिसउत्तमङ्गे पसारिया बाहु अकम्मचेट्टे ।
निज्जेरियच्चेरुहिरं वमन्ते उच्चंमुहे निग्गयजीहनेत्ते २८.
ते पासिया खण्णिय कट्टञ्चूए विमणो विसण्णो अह
माहणो सो ।

इसिं पसाएइ सत्तारियाओ हीलं च निन्दं च खमाह जन्ते
बालेहि मूढेहि अयाणएहिं जं हीलिया तस्स खमाह जन्ते।
महप्पसाया इसिणो हवन्ति न हु मुणी कोवपरा हवन्ति ३१
पुर्विं च इण्हिं च अणागयं च मणप्पदोसो न मे अत्थि कोइ।
जक्खा हु वेयावमियं करेन्ति तम्हा हु एएनिहया कुमारा
अत्थं च धम्मं च वियाणमाणा तुब्जे न वि कुप्पह भूइपन्ना।
तुब्जं तु पाए सरणं उवेमो समागया सबजणेण अम्हे ३३.
अच्चेमु ते महाजाग न ते किंचि न अच्चिमो ।

भुञ्जाहि सालिमं कूरं नाणावज्जणसंजुयं ३४.

इमं च मे अत्थि पभूयमन्नं तं भुञ्जसू अम्ह अणुग्गहट्ठा ।
बाढं ति पक्किच्छइ जत्तपाणं मासस्स ऊ पारणए महप्पा
तहियं गन्धोदयपुप्फवासं दिवा तहिं वसुहारा य बुट्ठा ।
पहयाओ पुन्दुहीओ सुरेहिं आगासे अहो दाणं च पुट्ठं ३६.
सक्खं खु दीसइ तवोवित्तो न दीसई जाइवित्तो कोई ।
सोवागपुत्तं हरिणससाहुं जस्सेरिसा इट्ठि महाणुजागा ३७.

किं माहणा जोइसमारजन्ता उदण्ण सोहिं बहिया विम-
ग्गह ।

जं मग्गहा वाहिरियं विसोहिं न तं सुदिट्ठं कुसला वयन्ति
कुसं च जूवं तण्णकट्टमग्गिं सायं च पायं उदगं फुसन्ता ।
पाणाइ भूयाइ विहेड्यन्ता भुज्जो वि मन्दा पगरेह पावं३९
कहं च रे भिक्खु वयं जयामो पावाइ कम्माइ पुणोह्यामो ।
अक्खवाहि नो^१ संजय जक्खपूइया कहं सुजट्ठं कुसला
वयन्ति ४०.

ठज्जीवकाए असमारजन्ता मोसं अदत्तं च असेवमाणा ।
परिग्गहं इत्थिओ माण मायं एवं परिन्नाय चरन्ति दन्ता
सुसंयुडो पञ्चहि संवरेहिं इह जीवियं अणवकङ्कमाणो^४ ।
वोसट्टकाओ सुइचत्तदेहो महाजयं जयति जन्नसिट्ठं ४२.
के ते जोई के य ते जोइठाणे का ते सुया कं च ते कारिसङ्गं ।
एहा य ते कयरा सन्ति जिक्खू कयरेण होमेण हुणासि
जोई ४३.

तवो जोई जीवो जोइठाणं जोगा सुया सरीरं कारिसङ्गं ।
कम्मेहा संजम जोगसन्ती होमं हुणामि इसिणं पसत्थं ४४.
के ते हरए के य ते सन्तितित्थे कहिं सिणाओ वरयं जहासि
आइक्ख नो^५ संजय जक्खपूइया इच्छामो नाउं जवओ
सगासे ४५.

धम्मे हरए बम्मे सन्तितित्थे अणविले अत्तपसन्नलेसे ।

१ Ch. (चा.) वा°. २ Ch. (चा.) °इ°. ३ Ch. (चा.) जे.
४ Ch. (चा.) °डा. ५ Ch. (चा.) °णा. ६ Ch. (चा.) °काइ.
७ Ch. (चा.) °हा. ८ Ch. (चा.) °इ. ९ Ch. (चा.) व for य
("य" ने बदले "व"). १० Ch. (चा.) किं. A. (आ)
किं. ११ Ch. (चा.) जे.

जहिं सिणाओ विमलो विसुद्धो सुसीइन्नूओ पजहामि दोसं
 षयं सिणाणं कुसलेहि दिट्ठं महासिणाणं इसिणं पसत्थं ।
 जहिं सिणाया विमला विसुद्धा महारिसी उत्तमं ठाणं
 पत्त ४७ ॥ त्ति वेमि

॥ हरिएसिज्जं ॥

चित्तसम्भूजं त्रयोदशं अध्ययनम्.

जाईपराइथ्यो खलु कासि नियाणं तु हत्थिणपुरम्मि ।
 चुलणीए बम्भदत्तो उववन्नो पउमगुम्माओ १.
 कम्पिल्ले सम्भूओ चित्तो पुण जाओ पुरिमतालम्मि ।
 सेट्ठिकुलम्मि विसाले धम्मं सोज्जण पवइथ्यो २.
 कम्पिल्लम्मि य नयरे समागया दो वि चित्तसम्भूया ।
 सुहदुक्खफलविवागं कहन्ति ते इक्कमिक्कस्स ३.
 चक्कवट्ठी महिठ्ठीओ बम्भदत्तो महायसो ।
 भायरं बहुमाणेणं इमं वयणमब्बवी ४.
 आसिंमो भायरा दो वि अन्नमन्नवसाणुगा ।
 अन्नमन्नमणूरत्ता अन्नमन्नहिंतेसिणो ५.
 दासा दसण्णे आसीं मिया कालिअरे नगे ।
 हंसा मयङ्गतीरे सोवागा कासिभूमिए ६.
 देवा य देवलोगम्मि आसि अम्हे महिठ्ठिया ।

१ Ch. (चा.) जहि. २ A. (आ.) पत्ते. २ Ch. (चां.)
 'राजइओ. ४ Ch. (चा.) कहन्ति. ५ Ch. (चा.) एं मं.
 ६ Ch. (चा.) आसिगु. ७ Ch. (चा.) 'हिणं. ८ Ch (चा.)
 आसीगु.

इमा नो ठट्टिया जाई अन्नमन्नेण जा विणा ७.

कम्मा नियाणपयंका तुमे राय विचिन्तिया ।

तेसिं फलविवागेण विप्पओगमुवागया ८.

सच्चसोयप्पगडा कम्मा मए पुरा कमा ।

ते अज्जा परिजुआमो किं तु चित्ते वि से तहा ९.

सव्वंसुचिणं सफलं नराणंकराण कम्माणनमोक्खो अत्थि

अत्थेहि कामेहि य उत्तमेहिं आया ममं पुण्णफलोववेण १०.

जाणाहि संभूय महाणुजागं महिद्धियं पुण्णफलोववेयं ।

चित्तं पि जाणाहि तहेव रायं इट्ठी जुई तस्स वि य प्पञ्जूया ११

महत्थरूवा वयणप्पभूया गाहाणुगीया नरसङ्गमज्जे ।

जं भिक्खुणो सीलगुणोववेया इहं जयन्ते समणो मि जाओ

उच्चोयए महु कक्के य बम्भे पवेइया आवसहा य रम्मा ।

इमं गिहं चित्त धणप्पभूयं पसाहि पञ्चालगुणोववेयं १३.

नट्टेहि गीएहि य वाइएहिं नारीजणांइं परिवारयन्तो ।

भुआहि भोगाइ इमाइ भिक्खू मम रोयई पवज्जा हु

दुक्खं १४.

तं पुव्वनेहेण कयाणुरागं नराहिवं कामगुणेषु गिद्धं ।

धम्मस्सिओ तस्स हियाणुपेही चित्तो इमं वयणमुदाह-

रित्था १५.

सव्वं विलवियं गीयं सव्वं नट्टं विडम्बियं ।

सव्वे आभरणा जारा सव्वे कामा दुहावहा १६.

बालाभिरामेषु दुहावहेसु न तं सुहं कामगुणेषु रायं ।

विरत्तकामाण तवोहणाणं जं भिक्खुणं सीलगुणे रयाणं १७.

१ A (आ.) पगडा. २ Ch. (चा.) मोक्ख. ३ Ch. (चा.) सुं. ४ Ch. (चा.) णाहिं. ५ Ch. (चा.) यारं.

नरिंद जाई अहमा नराणं सोवागजाई दुहओ गयाणं ।
जहिं वयं सवजणस्स वेस्सा वसी य सोवागनिवेसणेसु १७.
तीसे य जाईइ उ पावियाए बुहामु सोवागनिवेसणेसु ।
सवस्स लोगस्स दुगंठणिज्जा इहं तु कम्माइ पुरे कडाईं १९.
सो दाणि सिं राय महाणुजागो-महिद्धिओ पुण्णफलोववेओ
चइत्तु जोगाइ असासयाइं आदाणहेउंअज्जिणिकखमाहि २०
इह जीविए राय असासयम्मि धणियं तु पुण्णाइ अ-
कुवमाणो ।

सेसोयई मच्चुमुहोवणीए धम्मं अकाऊण परम्मिं लोए २१.
जहेह सीहो व मियं गहाय मच्चू नरं नेइ हु अन्तकाले ।
न तस्स माया व पिया व जाया कालम्मि तम्मंसहरा
जवंति २२.

न तस्स दुक्खं विजयन्तिनाइओ न मित्तवग्गा न सु-
यानबंधवा ।

एक्को सयं पच्चण्होइ दुक्खं कत्तारमेव अणुजाइ कम्मं २३.
चेच्चा दुपयं च चउप्पयं च खेत्तं गिहं धणधन्नं च सव्वं ।
सकम्मबीओ अवसो पयाइ परं जवं सुंदर पावगं वा २४.
तं एक्कं तुच्छसरीरगं से चिईगयं दहिय उ पावगेणं ।
जज्जा य पुत्ता वि य नायओ य दायारमन्नं अणुसंकमन्ति २५
उवणिज्जाई जीवियमप्पमायं वएणं जरा हरइ नरस्स रायं ।
पञ्चालराया वयणं सुणाहि मा कासि कम्माइमहालयाइं २६
अहं पि जाणामि जहेह साहू जं मे तुमं साहसि वक्कमेयं ।
जोगा इमे सङ्गकरा हवन्ति जे दुज्जाया अज्जो अम्हा-
रिसेहिं २७.

दृत्थिणपुरम्मि चित्ता दट्ठुणं नरवइं महिद्धियं ।

कामजोगेसु गिच्छेणं नियाणमसुहं कम् २८.

तस्स मे अपडिकन्तस्स इमं एयारिसं फलं ।

जाणमाणो वि जं धम्मं कामजोगेसु मुच्छिञ्चो २९.

नागो जहा पट्ठजलावसन्नो दट्ठुं थलं नाजिसमेइ तीरं ।

एवं वयं कामगुणेसु गिच्छा न भिक्खुणो मग्गमणुवयामो ३०

अच्चेइ काळो तूरन्ति राइओ न यावि जोगा पुरिसाण निच्चा

उविच्च जोगा पुरिसं चयन्ति दुमं जहा खीणफलं व पक्खी

जइ तं सि भोगे चइउं असत्तो अज्जाइ कम्माइ करेहि रायं।

धम्मे ठिओ सव्वपयाणुकम्पी तो होहिसि देवो इओ विउव्वी

न तुज्झ जोगे चइऊण बुद्धी गिद्धो सि आरम्भपरिग्गहेसु।

मोहं कओ एत्तिउ विप्पल्लावो गच्छामिरायं आमन्तिओ सि

पञ्चालराया वि य बम्भदत्तो साहस्स तस्स वयणं अकाउं ।

अणुत्तरे भुञ्जिय कामभोगे अणुत्तरे सो नरए पविट्ठो ३४.

चित्तो वि कामेहि विरत्तकामो उदग्गचारित्ततवो महेसी।

अणुत्तरं संजम पालइत्ता अणुत्तरं सिद्धिगइं गच्छो ३५.

॥ त्ति बेमि ॥

॥ चित्तसम्भूइज्जं ॥

उसुयारिज्झं चतुर्दशं अध्ययनम्.

देवा जचित्ताण पुरे भवम्मी केई चुया एगविमाणवासी ।

पुरे पुराणे उसुयारनामे खाए समिद्धे सुरलोगरम्मे १.

सक्कम्मसेसेण पुराकएणं कुलेसुदग्गेसु य ते पसूया

१ Ch. (चा.) °द्वीयं. २ Ch. (चा.) तरन्ति.

३. Ch. (चा.) °लावु.

निव्विण संसारभया जहाय जिण्णिंदमग्गं सरणं पवन्ना १.
पुमत्तमागम्म कुमार दो वी पुरोहिओ तस्स जसा य पत्ती
विसालकित्ती य तहोसुयारो रायत्थ देवी कमलावई य ३.
जाईजरामच्चुजयाभिभूया बहिं विहाराभिनिविट्ठचित्ता ।
संसारचक्कस्स विमोक्खणट्ठा दट्ठूण ते कामगुणे विरत्ता ४.

पियपुत्तगा दोन्नि वि माहणस्स सकम्मसीलस्स पुरोहि-
यस्स ।

सरित्तु पोराणिय तत्थ जाइं तहा सुचिण्णं तव संजमं च ५.
ते कामभोगेसु असज्जमाणा माणुस्सएसुं जे यावि दिवा ।
मोक्खान्निकंखी अभिजायसट्ठा तायं उवागम्म इमं उ-
दाहु ६.

असासयं दट्ठ इमं विहारं बहुअन्तरायं न य दीहमाणं ।
तम्हा गिहंसि न रइं लभोमो आमन्तयामो चरिस्सामु
मोणं ७.

अह तायगो तत्थ मुणीण तेसिं तवस्स वाघायकरं वयासी
इमं वयं वेयंविओ वयन्ति जहा न होई असुयाण लोगो ८.
अहिज्जा वेए परिविस्स विप्पे पुत्ते परिट्ठप्प गिहंसि जाया ।
भोच्चाण भोए सह इत्थियाहिं आरण्णगा होह मुणी प-
सत्था ९.

सोयग्गिणा आयगुणिन्धणेणं मोहाणिल्ला पज्जलणाहिण्णं
संतत्तजावं परितप्पमाणं लालप्पमाणं बहुहा बहुं च १०.
पुरोहिंयं तं कमसो ऽणुण्णंतं निमंतयन्तं च सुए धणेणं ।
जहकमं कामगुणेहि चेव कुमारगा ते पसामिक्ख वक्कं ११.

१ Ch. (चा.) °हा°, २ A. (आ.) वेदविदो. ३ Ch.
(चा.) °णुणि°.

वेया अहीया न भवन्ति ताणं जुत्ता दिया निन्ति तमं गमेणं
जाया य पुत्ता न हवन्ति ताणं को णाम ते अणुमन्नेज्जा

एयं १३.

खणमेत्तसोक्खा बहुकालं दुक्खा पगामदुक्खा अण्णिगाम-
सोक्खा ।

संसारमोक्खस्स विपक्खभूया खाणी अणत्थाण उ काम-
जोगा १३.

परिव्वयन्ते अनियत्तकामे अहो य राओ परितप्पमाणे ।

अन्नप्पमत्ते धणमेसमाणे पप्पोत्तिं मच्चुं पुरिसे जरं च १४.

इमं च मे अत्थि इमं च नत्थि इमं च मे किच्च इमं अकिच्चं।
तं एवमेवं लालप्पमाणं हरा हरंति त्ति कहं पमाण १५.

धणं पभूयं सह इत्थियाहिं सयणा तहा कामगुणा पगामा।
तवं कए तप्पइ जस्स लोगो तं सबसाहीणमिहेव तुब्बं १६.

धणेण किं धम्मधुराहिगारे सयणेण वा कामगुणेहि चेव।
समणा जविस्सामु गुणोहधारी बहिंविहारा अज्जिगम्म

भिक्खं १७.

जहा य अग्गी अरणी असन्तो खीरे घयं तेह्लमहा तिल्लेसु।

एमेव ताया सरीरंसि सत्ता संमुत्तई नासइ नावचिट्ठे १८.

नो इन्द्रियग्गेज्झ अमुत्तजावा अमुत्तजावा वि य होइ निच्चो।

अज्झत्थहेउं निययस्स बन्धो संसारहेउं च वयन्ति बन्धं १९.

जहा वयं धम्ममजाणमाणा पावं पुरा कम्ममकासि मोहा।

ओरुब्बमाणा परिरक्खियन्ता तं नेव भुज्जो वि समाय-

रामो २०.

अब्जाहयंमि लोगंमि सब्बओ परिवारिए ।

अमोहाहिं पडन्तीहिं गिहंसि न रइं लज्जे

२१.

केण अब्जाहओ लोगो केण वा परिवारिओ ।
 का वा अमोहा वुत्ता जाया चिंतावरो हुमे २२.
 मच्चुणा अब्जाहओ लोगो जराए परिवारिओ ।
 अमोहा रयणी वुत्ता एवं ताय विजाणह २३.
 जा जा वच्चइ रयणी न सा पडिनियत्तई ।
 अहम्मं कुणमाणस्स अफला जन्ति राइओ २४.
 जा जा वच्चइ रयणी न सा पडिनियत्तई ।
 धम्मं च कुणमाणस्स सफला जन्ति राइओ २५.
 एगओ संवसित्ताणं दुहओ सम्मत्तसंजुया ।
 पच्छा जाया गमिस्सामो जिक्खमाणा कुले कुले २६.
 जस्सत्थि मच्चुणा सक्खं जस्स वत्थि पत्तायणं ।
 जो जाणइ न मरिस्सामि सो हु कंखे सुए सिया २७.
 अज्जेव धम्मं पडिवज्जयामो जहिं पवन्ना न पुणब्जवामो ।
 अणागयं नेव य अत्थि किंची सद्धा खमं णे विणइत्तु
 रागं २८.
 पहीणपुत्तस्स हु नत्थि वासो वासिट्ठि जिक्खायरियाइ
 कात्तो ।
 साहाहि रुक्खो लहई समाहिं ठिन्नाहि साहाहि तमेव
 खाणुं २९.
 पंखाविहूणो व्व जहेव पक्खी जिच्चविहीणो व्व रणे नरिन्दो ।
 विवन्नसारो वणिओ व्व पोए पहीणपुत्तो मि तहा अहं पि३०
 सुसंभिया कामगुणा इमे ते संपिण्हिया अग्गरसप्पन्नूया ।

१ Ch. (चा.) चत्थि, A. (आ.) अत्थि. २ Ch. (चा.)
 जाणे. ३ Ch. (चा.) हू.

भुञ्जामु ता कामगुणे पगामं पच्छा गमिस्सामु पहाण-
मगं ३१.

मुत्ता रसा भोइ जहाइ णे वओ न जीवियट्ठा पजहामि जोए-
त्तामं अत्ताजं च सुहं च दुक्खं संचिक्खमाणो चरि-
स्सामि मोणं ३२.

मा हू तुमं सोयरियाण सम्भरे जुएणो व हंसो पडिसो-
त्तगामी ।

भुञ्जाहि भोगाइ मए समाणं दुक्खं खु जिक्खायरिया-
विहारो ३३.

जहा य भोई तण्णयं भुयंगो निम्मोयणिं हिच्च पलेइ मुत्तो ।
एमेव जाया पयहन्ति जोए ते हं कहं नाणुगमिस्समे-
क्को ३४.

ठिन्दित्तु जालं अबलं व रोहिया मत्ता जहा कामगुणे पहाय ।
धोरेयसीत्ता तवसा उदारा धीरा हु जिक्खायरियिंचरन्ति ३५
नहेव कुञ्चा समइकमन्ता तथाणि जालाणि दलित्तु हंसा ।
पलेन्ति पुत्ता य पई य मज्झं ते हं कहं नाणुगमिस्समेक्का ३६.
पुरोहियं तं ससुयं सदारं सोच्चा ऽज्जिनिक्खम्म पहाय जोए ।
कुडुम्बसारं विउत्तुत्तमं च रायं अभिक्खं समुवाय देवी ३७.
वन्तासी पुरिसो रायं न सो होइ पसंसिओ ।

माहणेण परिच्चत्तं धणं आंदाउमिच्छसि ३८.

सवं जगं जइ तुहं सवं वावि धणं जवे ।

सवं पि ते अपज्जत्तं नेव ताणाय तं तव ३९.

मरिहिसि रायं जया तथा वा मणोरमे कामगुणे पहाय ।

१ Ch. (चा.) एम् ए ए. A. (आ.) इ मे ते, २ A. (आ.)

आयाउं. ३ Ch. (चा.) विहाय.

- एकौ हु धम्मो नरदेव ताणं न विज्झई अन्नमिहेह किंचि ४०.
 नाहं रमे पक्खिणि पञ्जरे वा संताणठिन्ना चरिस्सामि मोणं।
 अकिंचणा उज्जुकडा निरामिसा परिग्गहारम्भानियत्तदोसा
 दवग्गिणा जहा रणणे ऋज्झमाणेसु जन्तुसु ।
 अन्ने सत्ता पमोयन्ति रागदोसवसं गया ४२.
 एवमेव वयं मूढा कामजोगेसु मुच्छिया ।
 उज्झमाणं न बुज्झामो रागदोसग्गिणा जगं ४३.
 जोगे जोच्चा वमित्ता य लहुभूय विहारिणो ।
 आमोयमाणा गच्छन्ति दिया कामकमा इव ४४.
 इमे य बद्धा फन्दन्ति मम हत्थज्झमागया ।
 वयं च सत्ता कामेसु जविस्सामो जहा इमे ४५.
 सामिसं कुललं दिस्स बज्झमाणं निरामिसं ।
 आमिसं सब्बमुज्झित्ता विहरिस्सामो निरामिसा ४६.
 गिद्धोवमे^१ उ नच्चाणं कामे संसारवह्णुणे ।
 उरगो सुवण्णपासे व सङ्गमाणो तणुं चरे ४७.
 नागो ठ्व बन्धणं ठित्ता अप्पणो वसहिं वए ।
 एयं पच्छं महारायं उसुयारि ति मे सुयं ४८.
 चइत्ता विउलं रज्झं कामजोगे य दुच्चए ।
 निव्विसया निरामिसा निन्नेहा निप्परिग्गहा ४९.
 सम्मं धम्मं वियाणित्ता चच्चां कामुगुणे वरे ।
 तवं पगिज्झहक्खायं घोरं घोरपरक्कम्मा ५०.
 एवं ते कमसो बुद्धा सव्वे धम्मपरायणा ।
 जम्ममच्चुत्तउव्विग्गा दुक्खस्सन्तगवेसिणो ५१.

१ Ch. (चा.) °मि. २ Ch. (चा.) °वमा. ३ Ch. (चा.)
 °सु. A. (जा.) °सुवारे. ४ Ch. (चा.) चैवा. A. (आ.) चि°.

સાસણે વિગયમોહાણં પુઠિંવ ભાવણજાવિયા ।

અચિરેણેવ કાલેણ દુક્ખસ્સન્તમુવાગયા ૫૨.

રાયા સહ દેવીણ માહણો ય પુરોહિત્થો ।

માહણી દારગા ચેવ સઘ્વે તે પરિનિવ્વુકા ૫૩.

॥ ત્તિ, વેમિ ॥

॥ ઉસુયારિજ્જં ॥

॥ સન્નિક્ખૂ પચ્ચદશં અધ્યયનમ્ ॥

મોણં ચરિસ્સામિ સમિચ્ચ ધમ્મં સહિણ ઉજ્જુકડે નિયા-
ણઠિન્ને ।

સંથવં જહિજ્ઞા અકામકામે અન્નાયણસી પરિવ્વણ સ ન્નિ-
ક્ખૂ ૧

રાત્થોવરયં ચરેજ્ઞા લાઠે વિરણ વેયવિયાયરખિણ ।

પન્ને અન્નિભૂય સવ્વદંસી જે કમ્મિહ વિ ન મુચ્છિણ સ ન્નિક્ખૂ ૨

અક્કોસવહં વિહિત્તુ ધીરે મુણી ચરે લાઠે નિચ્ચમાયગુત્તે ।

અવ્વગ્ગમણે અસંપહિટ્ઠે જે કસિણં અહિયાસણ સ ભિક્ખૂ ૩.

પન્તં સયણાસણં ત્તદ્ધિત્તા સીડણહં ત્રિવિહં ચ દંસમસગં ।

અવ્વગ્ગમણે અસંપહિટ્ઠે જે કસિણં અહિયાસણ સ ન્નિક્ખૂ ૪.

નો સક્કશ્મિચ્છઈ ન પૂયં નો યં વન્દણગં કુઓ પસંસં ।

સે સંજણ સુવ્વણ તવસ્સી સહિણ આયગવેસણ સ ન્નિક્ખૂ ૫.

જેણ પુણ જહાઈ જીવિયં મોહં વા કસિણં નિયચ્છઈ ।

નરનારિં પજહે સયા તવસ્સી ન ય કોઝહલં ઉવેઈ સ

ન્નિક્ખૂ ૬.

૧ Ch. (ચા.) °ડ. A. (આ.) °ડે. ૨ Ch. (ચા.) ચિ.

૩ Ch. (ચા.) નોવિય.

ठिन्नं सरं जोममन्तल्लिक्खं सुमिणं लक्खणदण्डवत्थुविज्झं।
अङ्गवियारं सरस्स विजयं जे विज्झाहिं न जीवति सज्जिक्खू७
मन्तं मूलं विविहं वेज्झच्चिन्तं वमणविरेयणधूमणेत्तसि-
णाणं ।

आउरे सरणं तिगिच्छियं च तं परिन्नाय परिव्वए स ज्जिक्खू८
खत्तियगण उग्गरायपुत्तामाहण जोइय विविहाय सिप्पिणो
नो तेसिं वयइ सिलोगपूयं तं परिन्नाय परिव्वए स ज्जिक्खू९
गिहिणो जे पव्वइएण दिट्ठा अप्पवइएण व संथुया हविज्झा।
तेसिं इहलोइयफलट्ठा जो संथवं न करेइ स ज्जिक्खू १०.
सयणासणपाणजोयणं विविहं खाइमसाइमं परोसिं ।
अदए पडिसेहिए नियएठे जे तत्थ न पउस्सई स ज्जिक्खू ११
जं किंचिं आहारपाणजायं विविहं खाइमसाइमं परोसिं ।
जो तं तिविहेण नाणुकम्पे मणवयकायसुसंवुडे स ज्जिक्खू १२
आयामगं चेव जवोदगं च सीयं सोवीरं च जवोदगं च ।
न हीलए पिणं नीरसं तु पन्तकुलाइं परिव्वए स ज्जिक्खू १३.
सद्दा विविहा ज्वन्ति लोए दिवा माणुस्संगा तिरिह्ता ।
भीमा जयजेरवा उदांरा सोच्चा न विहिज्जाई स ज्जिक्खू १४.
वांदं विविहं समिच्च लोए सहिए खेयाणुगए य कोवियप्पा।
पप्पे अज्जिभूय सव्वदंसी उवसन्ते अवहेरुए स ज्जिक्खू १५.

१ A. (आ.) सुविण. २ A. (आ.) विकारं. ३ Ch. (चा.)
°च. ४ Ch. (चा.) add (वधारे) लद्ध. ५ Ch. (चा.) °र.
६ A. (आ.) माणुसाय तह. ७ Ch. (चा.) उराला.
८ A. (आ.) वायं. ९ Ch. (चा.) °वि°.

असिप्पजीवी अगिहे अमित्ते जिह्न्दिए सवओ विप्पमुक्को ।
अणुक्कसाई लहुअप्पजक्खी चिच्चा गिहं एगचरे स जि-
क्खू १६. त्ति वेमि

॥ स भिक्खू ॥

॥ बम्भचेरसमाहिठाणा षोडशं अध्ययनम् ॥

सुयं मे, आउसं तेणं भगवया एवमक्खायं । इह
खलु थेरेहिं जगवन्तेहिं दस बम्भचेर समाहिठाणा प-
न्नत्ता, जे जिक्खू सोच्चा निसम्म संजमबहुले संवरबहुले
समाहिबहुले गुत्ते गुत्तिन्दिए गुत्तबम्भजयारी सया अप्प-
मत्ते विहरेज्जा । कयरे खलु ते थेरेहिं जगवन्तेहिं दस
बम्भचेरसमाहिठाणा पन्नत्ता, जे जिक्खू सोच्चा निसम्म
संजमबहुले संवरबहुले समाहिबहुले गुत्ते गुत्तिन्दिए
गुत्तबम्भजयारी सदा अप्पमत्ते विहरेज्जा ? इमे खलु ते
थेरेहिं जगवन्तेहिं दस बम्भचेरठाणा पन्नत्ता, जे जिक्खू
सोच्चा निसम्म संजमबहुले संवरबहुले समाहिबहुले
गुत्ते गुत्तिन्दिए गुत्तबम्भजयारी सया अप्पमत्ते विहरेज्जा ।
तं जहा । विवित्ताइं सयणासणाइं सेवित्ताहवइ से नि-
ग्गन्थे । नो इत्थीपसुपण्डगसंसत्ताइं सयणासणाइं से-
वित्ता हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे, आयरियाह ।
निग्गन्थस्स खलु इत्थीपसुपण्डगसंसत्ताइं सयणासणाइं
सेवमाणस्स बम्भजयारिस्स बम्भचेरे सङ्का वा कङ्का वा
विङ्गिच्छा वा समणज्झिज्जा भेदं वा लजेज्जा उम्मायं

वा पाउणिज्जा दीहकालियं वा रोगायङ्कं हवेज्जा, केवलपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा नो इत्थिपसुप-
एगसंसत्ताइं सयणासणाइं सेवित्ता हवइ से निग्गन्थे. १

नो इत्थीणं कहं कहित्ता हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे, आयरियाह । निग्गन्थस्स खलु इत्थीणं कहं कहेमाणस्स बम्भयारिस्स बम्भचेरे सङ्का वा कङ्का वा विइगिह्वा वा समुपज्जिज्जा जेदं वा लभेज्जा उम्मा-
यं वा पाउणिज्जा दीहकालियं वा रोगायङ्कं हवेज्जा, केवलपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा नो इत्थी-
णं कहं कहेज्जा. ॥ २ ॥

नो इत्थीणं सद्धिं सन्निसेज्जागए विहरित्ता हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे, आयरियाह । निग्गन्थस्स खलु इत्थीहिं सद्धिं सन्निसेज्जागयस्स बम्भयारिस्स बम्भचेरे सङ्का वा कङ्का वा विइगिह्वा वा समुपज्जिज्जा जेदं वा लभेज्जा उम्मायं वा पाउणिज्जा दीहकालियं वा रोगायङ्कं हवेज्जा, केवलपन्नत्ताओ धम्माओ भंसेज्जा । तम्हा नो इत्थीहिं सद्धिं सन्निसेज्जागए विहरेज्जा ॥३॥

नो इत्थीणं इन्दियाइं मणोहराइं मणोरमाइं आ-
लोइत्ता निज्जाइत्ता हवइ से निग्गन्थे । तं कहमिति चे, आयरियाह । निग्गन्थस्स खलु इत्थीणं इन्दियाइं मणो-
हराइं मणोरमाइं आलोएमाणस्स निज्जायमाणस्स ब-
म्भयारिस्स बम्भचेरे सङ्का वा कङ्का वा विइगिह्वा वा समुपज्जिज्जा भेदं वा लभेज्जा उम्मायं वा पाउणिज्जा दीहकालियं वा रोगायङ्कं हवेज्जा, केवलपन्नत्ताओ ध-

म्माओ भंसेज्जा । तम्हा नो इत्थीणं इन्दियाइं मणो-
हराइं मणोरमाइं आलोएज्जा निज्जाएज्जा. ॥ ४ ॥

नो निगगन्थे इत्थीणं कुडुन्तरंसि वा दूसन्तरंसि
वा भित्तन्तरंसि वा कूड्यसदं वा रुड्यसदं वा गीयसदं
वा हसियसदं वा थणियसदं वा कन्दियसदं वा वि-
लवियसदं वा सुणेत्ता हवइ से निगगन्थे । तं कहमिति
चे, आयरियाह । निगगन्थस्स खलु इत्थीणं कुडुन्तरंसि
वा दूसन्तरंसि वा भित्तन्तरंसि वा कूड्यसदं वा रुड्य-
सदं वा गीयसदं वा हसियसदं वा थणियसदं वा क-
न्दियसदं वा विलवियसदं वा सुणेमाणस्स बम्भया-
रिस्स बम्भचेरे सङ्का वा कङ्का वा विइगिच्छा वा स-
मुपज्जिज्जा जेदं वा लजेज्जा उम्मायं वा पाउणिज्जा
दीहकालियं वा रोगायङ्कं हवेज्जा केवल्लिपन्नत्ताओ ध-
म्माओ जंसेज्जा । तम्हा नो इत्थीणं कुडुन्तरंसि वा
दूसन्तरंसि वा भित्तन्तरंसि वा कूड्यसदं वा रुड्यसदं
वा गीयसदं वा हसियसदं वा थणियसदं वा कन्दिय-
सदं वा विलवियसदं वा सुणेमाणे विहरेज्जा ॥ ५ ॥

नो निगगन्थे इत्थीणं पुव्वरयं पुव्वकीलियं अणु-
सरित्ता हवइ से निगगन्थे । तं कहमिति चे, आयरि-
याह । निगगन्थस्स खलु इत्थीणं पुव्वरयं पुव्वकीलियं
अणुसरेमाणस्स बम्भयारिस्स बम्भचेरे सङ्का वा कङ्का
वा विइगिच्छा वा समुपज्जिज्जा जेदं वा लजेज्जा उ-

१ Ch. (चा.) तम्हा खलु नो निगगन्थे इ°. २ Ch. (चा.
मां नथी) omit निगगन्थे. ३ Ch. (चा. मां नथी) omit
इत्थीणं. ४ C. (चा.) °णुसर°

म्मायं वा पाउणिज्जा दीहकालियं वा रोगायङ्कं हवे-
ज्जा, केवलपन्नत्ताओ धम्माओ जंसेज्जा । तम्हा नो
इत्थीणं पुव्वरयं पुव्वकीलियं अणुसरेज्जा ॥ ६ ॥

नो निग्गन्थे पणीयं आहारं आहारित्ता हवइ से
निग्गन्थे । तं कहमिति चे, आयरियाह । निग्गन्थस्स
खलु पणीयं आहारं आहारेमाणस्स बम्भयारिस्स ब-
म्भचेरे सङ्का वा कङ्का वा विइगिच्छा वा समुपज्जिज्जा
जेदं वा लजेज्जा उम्मायं वा पाउणिज्जा दीहकालियं
वा रोगायङ्कं हवेज्जा, केवलपन्नत्ताओ धम्माओ भंसे-
ज्जा । तम्हा नो पणीयं आहारं आहारेज्जा ॥ ७ ॥

नो अइमायाए पाणभोयणं आहारेत्ता हवइ से
निग्गन्थे । तं कहमिति चे, आयरियाह । निग्गन्थस्स
खलु अइमायाए पाणभोयणं आहारेमाणस्स बम्भया-
रिस्स बम्भचेरे सङ्का वा कङ्का वा विइगिच्छा वा समु-
पज्जिज्जा जेदं वा लजेज्जा उम्मायं वा पाउणिज्जा
दीहकालियं वा रोगायङ्कं हवेज्जा, केवलपन्नत्ताओ ध-
म्माओ जंसेज्जा; तम्हा नो अइमायाए पाणभोयणं
आहारेज्जा ॥ ८ ॥

नो विभूसाणुवादी हवइ से निग्गन्थे । तं कह-
मिति चे, आयरियाह । विभूसावत्तिए विभूसियसरीरे
इत्थिजणस्स अभिलसणिज्जे हवइ । तओ णं इत्थि-
जणेणं अत्रिलसिज्जमाणस्स बम्भचेरे सङ्का वा कङ्का

१ Ch. (चा.) तम्हा खलु नो निग्गन्थे पु°. २ Ch. (चा. मां
नथी) omit नि°. ३ Ch. (चा.) तम्हा खलु नो निग्गन्थे प°. ४ Ch.
(चा.) तम्हा खलु नो निग्गन्थे अइ°. ५ Ch. (चा.) विभूसिय स°.

वा विङ्गिच्छा वा समुपज्जिज्जा जेदं वा लभेज्जा उ-
म्मायं वा पाउणिज्जा दीहकालियं वा रोगायङ्कं हवे-
ज्जा, केवलिपन्नत्ताओ धम्माओ जंसेज्जा । तम्हा नो^१
विभूसाणुवादी हविज्जा ॥ ९ ॥

नो सदरूवरसगन्धफासाणुवादी हवइ से निग्ग-
न्ये । तं कहमिति चे, आयरियाह । निग्गन्थस्स खलु
सदरूवरसगन्धफासाणुवादिस्स वम्भयारिस्स वम्भचेरे
सङ्का वा कङ्का वा विङ्गिच्छा वा समुपज्जिज्जा जेदं
वा लभेज्जा उम्मायं वा पाउणिज्जा, दीहकालियं वा
रोगायङ्कं हवेज्जा, केवलिपन्नत्ताओ धम्माओ जंसेज्जा ।
तम्हा^२ नो सदरूवरसगन्धफासाणुवादी भवेज्जा से नि-
ग्गन्ये । दस्से वम्भचेरसमाहिठाणे^३ जवति ॥ १० ॥

भवन्ति इत्थं सिलोगा.^४

- जं पिवित्तमणाइएणं राहियं इत्थिजणेण य ।
वम्भचेरस्स रक्खट्ठा आत्थयं तु निसेवए १.
मणपल्हायजणणी कामरागविवट्ठणी ।
वम्भचेररओ भिक्खू थीकहं तु विवज्जाए २.
समं च संथवं थीहिं संकहं च अज्जिक्खणं ।
वम्भचेररओ ज्जिक्खू निच्चसो परिवज्जाए ३.
अङ्गपच्चङ्गसंठाणं चारुल्लवियपेहियं ।
वम्भचेररओ थीणं चक्खुगिज्जं विवज्जाए ४.

१ Ch. (चा.) तम्हा खलु नो निग्गन्ये वि°. २ Ch (चा.)
तम्हा खलु नो स°. ३ Ch. (चा.) हवइ. ४ Ch. (चा. मां वधारे)
adds तंजहा.

- कूड्यं रुड्यं गीयं हसियं थणियकन्दियं ।
 बम्भचेररओ थ्रीणं सोयगेज्जं विवज्जाए ५
 हासं किडुं रइं दप्पं सहसावित्तासणाणि य ।
 बम्भचेररओ थ्रीणं णो णुचिन्ते कयाइ वि ६.
 पणीयं जत्तपाणं तु खिप्पं मयविवहूणं ।
 बम्भचेररओ जिक्खू निच्चसो परिवज्जाए ७.
 धम्मलद्धं मियं काले जत्तत्थं पणिहाणवं ।
 नाश्मत्तं तु भुज्जिज्जा बम्भचेररओ सया ८.
 विभूसं परिवज्जोज्जा सरीरपरिमण्डणं ।
 बम्भचेररओ जिक्खू सिङ्गारत्थं न धारए ९.
 सदे रूवे य गन्धे य रसे फासे तहेव य ।
 पञ्चविहे कामगुणे निच्चसो परिवज्जाए १०.
 आलओ थ्रीजणाइणो थ्रीकहा य मणोरमा ।
 संथवो चेव नारीणं तासिं इन्दियदरिसणं ११.
 कूड्यं रुड्यं गीयं हास भुत्तासियाणि य ।
 पणीयं भत्तपाणं च अइमायं पाणभोयणं १२.
 गत्तभूसणमिट्ठं च कामभोगा य दुज्जया ।
 नरस्सत्तगवेसिस्स विसं ताल्लउडं जहा १३.
 दुज्जाए कामभोगे य निच्चसो परिवज्जाए ।
 सङ्काथाणाणि सव्वाणि वज्जोज्जा पणिहाणवं १४.
 धम्मारामे चरे जिक्खू धिइमं धम्मसारही ।
 धम्मारांमे रते दन्ते बम्भचेरसमाहिए १५.
 देवदाणवगन्धवा जक्खरवखसकिन्नरा ।

१ Ch. (चा.) नाणुचि°. २ Ch. (चा.) भुंजेज्जा.
 ३ Ch. (चा.) 'राम'.

बम्भयारिं नमंसन्ति दुक्करं जे करन्ति तं १६.
 एस धम्मो धुवे निच्चे सासए जिणदेसिए ।
 सिद्धा सिज्जन्ति चाणेण सिज्जिस्सन्ति तहावरे १७.
 [त्ति बेमि]

॥ बम्भचेरसमाहिठाणा ॥

॥ पावसमणिज्जां सप्तदशं अध्ययनम् ॥

जे केइ उ पवइए नियण्ठे धम्मं सुणित्ता विणओववन्ने ।
 सुदुल्लहं लहिउं बोहिलाजं विहरेज्जा पत्ता य जहासुहं तु १.
 सेज्जा दह्वा पाउरणं मि अत्थि उप्पज्जाई भोत्तु तहेव पाउं ।
 जाणामि जं वट्ठइ आउसो त्ति किं नाम काहामि सुएण
 जन्ते २.

जे केई पवइए निदासीले पगामसो ।
 जोच्चा पेच्चा सुहं सुवइ पावसमणे त्ति बुच्चई ३.
 आयरियउवज्जाएहिं सुयं विणयं च गाहिए ।
 ते चेव खिसई वाले पावसमणे त्ति बुच्चई ४.
 आयरियउवज्जायाणं सम्मं न पडितप्पइ ।
 अप्पडिपूयए थद्धे पावसमणे त्ति बुच्चई ५.
 सम्मदमाणो पाणाणि बीयाणि हरियाणि य ।
 असंजते संजयमन्नमाणो पावसमणे त्ति बुच्चई ६.
 संथारं फलगे पीढं निसेज्जां पायकम्बलं ।
 अप्पमज्जियमारुहइ पावसमणे त्ति बुच्चई ७.
 दवदवस्स चरई पमत्ते य अज्जिक्खणं ।
 उल्लङ्घण य चण्डे य पावसमणे त्ति बुच्चई ८.

- पडिलेहेइ पमत्ते अवउज्जइ पायकम्बलं ।
 पडिलेहाअणाउत्ते पावसमणे त्ति वुच्चई ९.
 पडिलेहेइ पमत्ते से किंचि हु निसामिया ।
 गुरुपारिजावए निच्चं पावसमणे त्ति वुच्चई १०.
 बहुमाई यं मुहरी थच्चे लुच्चे अणिग्गहे ।
 असंविजागी अवियत्ते पावसमणे त्ति वुच्चई ११.
 विवादं च उदीरेइ अहम्मे अत्तपन्नहा ।
 वुग्गहे कलहे रत्ते पावसमणे त्ति वुच्चई १२.
 अथिरासणे कुकुइए जत्थ तत्थ निसीयई ।
 आसणम्मि अणाउत्ते पावसमणे त्ति वुच्चई १३.
 ससरक्खपाए सुवइ सेज्जं न पडिलेहइ ।
 संथारए अणाउत्ते पावसमणे त्ति वुच्चई १४.
 दुद्धदहीविगईओ आहारेइ अज्जिक्खणं ।
 अरए य तवोकम्मे पावसमणे त्ति वुच्चई १५.
 अत्थन्तम्मि य सूरम्मि आहारेइ अज्जिक्खणं ।
 चोइओ पन्निचोएइ पावसमणे त्ति वुच्चई १६.
 आयरियपरिच्चाई परपासएसेवए ।
 गाणंगणिए दुब्भूए पावसमणेत्ति वुच्चई १७.
 सयं गेहं परिच्चज्जा परगेहंसि वावरे ।
 निमित्तेण य ववहरइ पावसमणे त्ति वुच्चई १८.
 सन्नाइपिएमं जेमेइ नेह्वई सामुदाणियं ।
 गिहिनिसेज्जा च वाहेइ पावसमणे त्ति वुच्चई १९.
 एयारिसे पञ्चकुसीलसंवुके रूवन्धरे मुष्णिपवराण हेट्ठिमे ।

अयंसि लोए विसमेव गरहिए न से इहं नेव परत्थलोए^{२०}
 जे वज्जाए एते सदा उ दोसे से सुवए होइ मुणीण मज्जे ।
 अयंसि लोए अमयं व पूइए आराहए लोगमिणं तहा पैरि
 ॥ त्ति वेमि ॥

॥ पावसमणिज्जं ॥

सअहज्जां अष्टादशं अध्ययनम्.

- कम्पिह्हे नगरे राया उदिण्णबलवाहणे ।
 नामेणं सअए नामं मिगव्वं उवाणिग्गए १.
 हयाणीए गयाणीए रहाणीए तहेव य ।
 पायत्ताणीए ^१महता ^२सव्वतो परिवारिण २.
 मिए च्छुत्तिता ^३हयगअओ कम्पिल्लुज्जाण केसरे ।
 नीए सन्ते मिए तत्थ वहेइ रसमुत्तिए ३.
 अह केसरम्मि उज्जाणे अणगारे तवोधणे ।
 सज्जायज्जाणसंजुत्ते धम्मज्जाणं झियायइ ४.
 अप्फोवमण्डवम्मि ^५झायति क्खवियासवे ।
 तस्सागए मिगे पासं वहेइ से नराहिवे ५.
 अह आसगअओ राया सिग्घमागम्म सो तहिं ।
 हए मिए उ पासित्ता अणगारं तत्थ पासई ६.
 अह राया तत्थ संजन्तो अणगारो मणा हओ ।
 मए उ मन्दपुण्णेणं रसगिद्धेण घण्णुणा ^७ ७.

१ Ch. (चा.) एए. २ Ch. (चा.) सया. ३ Ch.
 (चा.) परं. ४ Ch. (चा.) महया. ५ Ch. (चा.) सव्वत्. ६ Ch.
 (चा.) छुत्तिता. ७ Ch. (चा.) झायइ. ८ Ch. (चा.) खिप्पमा
 ९ Ch. (चा.) धन्नुणा.

- आसं विसङ्गाश्चाणं अणगारस्स सो निवो ।
 विणएण वन्दए पाए भगवं एत्थ मे खमे ८.
 अह मोणेण सो भगवं अणगारे झाणमस्सिए ।
 रायाणं न पडिमन्तेइ तओ राया जयहुओ ९.
 सञ्जओ अहमम्मीति जगवं वाहराहि मे ।
 कुट्ठे तेएण अणगारे डहेज्जा नरकोमिओ १०.
 अभओ पत्थिवा तुब्भं अजयदाया भवाहि य ।
 अणिच्चे जीवलोगम्मि किं हिंसाए पसज्जसी ११.
 जया सव्वं परिच्चज्जा गन्तव्वमवसस्स ते ।
 अणिच्चे जीवलोगम्मि किं रज्जम्मि पसज्जसी १२.
 जीवियं चेव रूवं च विज्जुसंपायचञ्चलं ।
 जत्थ तं मुज्जसी रायं पेच्चत्थं नावबुज्जसे १३.
 दाराणि य सुया चेव मित्ता य तह बन्धवा ।
 जीवन्तमणुजीवन्ति मयं नाणुव्वयन्ति य १४.
 नीहरन्ति मयं पुत्ता पितरं परमट्टुक्खिया ।
 पितरो वि तहा पुत्ते बन्धू रायं तवं चरे १५.
 तओ तेणज्जिए दवे दारे य परिरक्खिए ।
 कीलन्तिन्ने नरा रायं हट्टतुट्टमलङ्किया १६.
 तेणावि जं कयं कम्मं सुहं वा जइ वा दुहं ।
 कम्मुणा तेण संजुत्तो गह्वंती उ परं जवं १७.
 सोज्जण तस्स सो धम्मं अणगारस्स अन्तिए ।
 महयासंवेगनिवेदं समावन्नो नराहिवो १८.
 सञ्जओ चइउं रज्जां निक्खन्तो जिणसासणे ।
 गद्दभाक्खिस्स जगवओ अणगारस्स अन्तिए १९.

चिच्चा रटुं पवइए खत्तिए परिजासइ ।

जहा ते दासई रूवं पसन्नं ते तहा मणो २०.

किंनामे किंगोते कस्सट्ठाए व माहणे ।

कहं पणियरसी बुद्धे कहं विणीए त्ति वुच्चसी २१.

सञ्जयो नाम नामेणं तहा गोत्तेण गोतमो ।

गद्दभाली ममायरिया विज्जाचरणपारगा २२.

किरियं अकिरियं विणयं अन्नाणं च महामुणी ।

एएहिं चउहिं ठाणेहिं मेयन्ने किं पजासई २३.

इइ पाउकरे बुद्धे नायए परिणिवुए ।

विज्जाचरणसंपन्ने सच्चे सच्चपरक्कमे २४.

पडन्ति नरए घोरे जे नरा पावकारिणो ।

दिवं च गइं गह्वन्ति चरित्ता धम्ममारियं २५.

मायावुइयमेयं तु मुसाजासा निरत्थिया ।

संजयमाणो वि अहं वसामि इरियामि य २६.

संवेते विइया मज्जं मिह्वादिट्ठी अणारिया ।

विज्जमाणे परे लोए सम्मं जाणामि अप्पगं २७.

अहमासि महापाणे जुइमं वरिससओवमे ।

जा सा पालीमहापाली दिवा वरिससओवमा २८.

से चुए बम्भलोगाओ माणुसं जवमागए ।

अप्पणो य परेसिं च आउं जाणे जहा तहा २९.

नाणारुइं च छन्दं च परिवज्जेज्जा संजए ।

अणट्ठा जे य सवत्था इइं विज्जामणुसंचरे ३०

पक्कमामि पसिणाणं परमन्तेहिं वा पुणो ।

१ Ch. (चा.) °य°. २ Ch. (चा.) सव्वेए. ३ Ch. (चा.) इय. ४ Ch. (चा.) °हिं.

अहो उट्टिए अहोरायं इइ विज्जा तवं चरे	३१.
जं च मे पुहसी काले सम्मं सुद्धेण चेयसा ।	
ताइं पाउकरे बुद्धे तं नाणं जिणसासणे	३२.
किरियं च रोयई धीरे अकिरियं परिवज्जाए ।	
दिट्ठीए दिट्ठीसंपन्ने धम्मं चरसु पुच्चरं	३३.
एयं पुण्णपयं सोच्चा अत्थधम्मोवसोहियं ।	
भरहो वि जारहं वासं चेच्चा कामाइ पवए	३४.
सगरो वि सागरन्तं जरहवासं नराहिवो ।	
इस्सरियं केवलं हिच्चा दयाइ परिनिव्वुत्ते	३५.
चइत्ता जारहं वासं चक्कवट्ठी महहिओ ।	
पवज्जामञ्जुवगतो मघवं नाम महाजसो	३६.
सण्डुमारो मणुस्सिन्दो चक्कवट्ठी महहिओ ।	
पुत्तं रज्जे ठवेऊणं सो वि राया तवं चरे	३७.
चइत्ता जारहं वासं चक्कवट्ठी महहिओ ।	
सन्ती सन्तिकरे लोए पत्तो गइमणुत्तरं	३८.
इक्खागरायवसत्तो कुन्थू नाम नरीसरो ।	
विक्खायकित्ती भगवं पत्तो गइमणुत्तरं	३९.
सागरन्तं चइत्ताणं भरहं नरवरीसरो ।	
अरो य अरयं पत्तो पत्तो गइमणुत्तरं	४०.
चइत्ता विउलं रज्जं चइत्ता बलवाहणं ।	
चइत्ता उत्तमे जोए महापउमे तवं चरे	४१.
एगहुत्तं पसाहित्ता महिं माणनिसूरणो ।	
हरिसेणो मणुस्सिन्दो पत्तो गइमणुत्तरं	४२.

१ Ch. (चा.) °गर्द. २ Ch. (चा.) भारहं वासं, for विउलंरज्जं (ने बदले). ३ A (आ.) चक्कवट्ठी महहिओ.

- अन्निञ्चो रायसहस्सेहिं सुपरिच्चाई दमं चरे ।
जयनामो जिणक्खायं पत्तो गइमणुत्तरं ४३.
दसण्णरज्जं मुदियं चइत्ताणं मुणी चरे ।
दसण्णज्जो निक्खन्तो सक्खं सक्केण चोइओ ४४.
नमी नमेइ अप्पाणं सक्खं सक्केण चोइओ ।
चइज्जणं गेहं वइदेही सामण्णे पज्जुवट्ठिओ ४५.
करकण्डू कविङ्गेषु पञ्चालेषु य दुम्मुहो ।
नमी राया विदेहेसु गन्धारेसु य नगगई ४६.
एए नरिन्दवसजा निक्खन्ता जिणसासणे ।
पुत्ते रज्जो ठवेज्जणं सामण्णे पज्जुवट्ठिया ४७.
सोवीररायवसभो चइत्ताणं मुणी चरे ।
उदायणो पवइञ्चो पत्तो गइमणुत्तरं ४८.
तहेव कासीराया सेओसच्चपरक्रमे ।
कामजोगे परिच्चज्जं पहणे कम्ममहावणं ४९.
तहेव विजओ राया अणट्ठाकित्ति पव्वए ।
रज्जं तु गुणसमिद्धं पयहित्तु महायसो ५०.
तहेवुगं तवं किच्चा अवक्खित्तेण चेयसा ।
महब्बलो रायरिसी आदाय सिरसा सिरिं ५१.
कंहं धीरो अहेज्जहिं उम्मत्तो व महिं चरे ।
एते' विसेसमादाय सूरा दढपरक्रमा ५२.
अच्चन्तनियाणखमा सच्चा मे ज्ञासिया वई ।
अत्तरिंसु तरन्तेगे तरिस्सन्ति अणागया ५३.
कहिं धीरे अहेज्जहिं अत्ताणं परियावसे ।
सव्वसङ्गविनिम्मुक्के सिद्धे जवइनीरण ५४. ॥त्ति बेमि॥

॥ सञ्जइज्जं ॥

॥ मियापुत्तीयं एकोनविंशतितमं अध्ययनम् ॥

सुग्गीवे नयरे रम्मे काणणुज्जाणसोहिण् ।

राया बलभद्धिं त्ति मिया तस्सग्गमाहिंसी १.

तेसिं पुत्ते बलसिरी मियापुत्ते त्ति विस्सुए ।

अम्मापिज्जण दइए जुवराया दमीसरे २.

नन्दणे सो उ पासाए कीलए सह इत्थिहिं ।

देवे दोगुन्दगे चेव निच्चं मुइयमाणसो ३.

मणिरयणकोट्टिमतले पासायालोयणट्ठिओ ।

आलोएइ नगरस्स चउक्कत्तियचच्चरे ४.

अह तत्थ अइहन्तं पासई समणसंजयं ।

तवनियमसंजमधरं सीलहं गुणआगरं ५.

तं देहई मियापुत्ते दिट्ठीए अणिमिसाए उ ।

कहिं मन्नेरिसं रूवं दिट्ठपुवं मए पुरा ६.

साहुस्स दरिसणे तस्स अज्जवसाणम्मि सोहणे ।

मोहंगयस्स सन्तस्स जाईसरणं समुप्पन्नं ७.

जाईसरणे समुप्पन्ने मियापुत्ते महिहिं ।

सरई पोराणियं जाइं सामणं च पुरा कयं ८.

विसएहिं अरज्जन्तो रज्जन्तो संजमम्मि य ।

अम्मापियरमुवागम्म इमं वयणमब्बवी ९.

सुयाणि मे पञ्चमहवयाणि नरएसु दुक्खं च तिरिक्ख-
जोणिसु ।

१ A (आमां ७-८ सूत्रो वच्चे नीचेनो नवो सूत्रे छे) There is the following additional sutra. (देवलोग चुउसंतो माणु-संभवमाणो । संनिनाणसमुप्पन्ने जाई सरणं पुराणयं ॥)

निव्विण्णकामो मि महण्णवाउ अणुजाणह पव्वस्सामि
अम्मो १०.

अम्म ताय मए भोगा भुत्ता विसफलोवमा ।

पत्ता कडुयविवागा अणुबन्धदुहावहा ११.

इमं सरीरं अणिच्चं असुइ असुइसंजवं ।

असासयावासमिणं दुक्खं केसाण जायणं १२.

असासए सरीरम्मि रइं नोवलभामहं ।

पत्ता पुरा व चइयवे फेणबुब्बुयसन्निजे १३.

माणुसत्ते असारम्मि वाहीरोगाण आलए ।

जरामरणघत्थम्मि खणं पि न रमामहं १४.

जम्मं दुक्खं जरा दुक्खं रोगाणि मरणाणि य ।

अहो दुक्खो हु संसारो जत्थ कीसन्ति जन्तवो १५.

खेत्तं वत्थुं हिरण्णं च पुत्तदारं च बन्धवा ।

चइत्ताण इमं देहं गन्तव्वमवसस्स मे १६.

जह किम्पागफलाण परिणामो न सुन्दरो ।

एवं भुत्ताण जोगाणं परिणामो न सुन्दरो १७.

अद्धाणं जो महन्तं तु अप्पाहेओ पवज्जई ।

गच्छन्तो सो दुही होइ लुहातण्हाए पीडिओ १८.

एवं धम्मं अकाऊणं जो गह्णइ परं जवं ।

गच्छन्तो सो दुही होइ वाहीरोगेहि^३ पीमिओ १९.

अद्धाणं जो महन्तं तु सपाहेओ पवज्जई ।

गच्छन्तो सो सुही होइ लुहातन्हाविवज्जिओ २०.

१ Ch. (चा.) असुइ. २ Ch. (चा.) चइत्ताणं. ३ Ch. (चा.) रोगेहि.

- एवं धम्मं पि काज्जणं जो गह्वइ परं भवं ।
 गह्वन्तो सो सुही होइ अप्पकम्मे अवेयणे २१.
 जहा गेहे पलित्तम्मि तस्स गेहस्स जो पट्ट ।
 सारजण्णणि नीणेश् असारं अवइज्जइ २२.
 एवं लोए पलित्तम्मि जराए मरणेण य ।
 अप्पाणं तारइस्सामि तुब्बेहिं अणुमन्निओ २३.
 तं वेन्ति^१ अम्मापियरो सामणण पुत्त दुच्चरं ।
 गुण्णं तु सहस्साइ धारेयवाइं भिक्खुणो^२ २४.
 समया सव्वभूएसु सत्तुमित्तेसु वा जगे ।
 पाणाइपायविरइं जावज्जीवाए दुक्करं २५.
 निच्चकावप्पमत्तेणं मुसावायविवज्जणं ।
 जासियव्वं हियं सच्चं निच्चाउत्तेण दुक्करं २६.
 दन्तसोहणमाइस्स अदत्तस्स विवज्जणं ।
 अणवज्जेसणिज्जस्स गिण्णणा अवि दुक्करं २७.
 विरइं अवम्भचेरस्स कामभोगरसन्नुणा ।
 उगं महव्वयं बम्भं धारेयव्वं सुदुक्करं २८.
 धणधन्नपेसवग्गेसु परिग्गहविवज्जणं ।
 सव्वारम्भपरिच्चाओ निम्ममत्तं सुदुक्करं २९.
 चउव्विहे वि आहारे राईजोयणवज्जणा ।
 सन्निहीसंचओ चेव वज्जेयव्वो सुदुक्करं ३०.
 लुहा तण्हा य सीउण्हं दंसमसगवेयणा ।
 अक्कोसा दुक्खसेज्जा य तणफासा जल्लमेव य ३१.
 तालणा तज्जणा चेव वहबन्धपरीसहा ।

१ Ch. (चा.) विन्ति. A. (आ.) वित. २ Ch. (चा.) भिक्खुणा.
 ३ Ch. (चा.) 'वाच'.

- दुक्खं जिक्खायरिया जायणा य अत्ताभया ३२.
 कावोया जा इमा वित्ती केसलोओ य दास्सो ।
 दुक्खं बम्भवयं घोरं धारेण य महप्पणो ३३.
 सुहोइओ तुमं पुत्ता सुकुमालो सुमज्जिओ ।
 न हु सी पञ्च तुमं पुत्ता सामण्णमणुपाखिया ३४.
 जावज्जीवमविस्सामो गुणाणं तु महब्भरो ।
 सुरु उ लोहभारु व जो पुत्ता होइ दुव्वहो ३५.
 आगासे गङ्गसोउ व पडिसोओ व दुत्तरो ।
 बाहाहिं सागरो चेव तरियवो गुणोदही ३६.
 बालुयाकवलो चेव निरस्साए उ संजमे ।
 आसिधारागमणं चेव दुक्करं चरिउं तवो ३७.
 अही वेगन्तदिट्ठीए चरित्ते पुत्त दुक्करे ।
 जवा लोहमया चेव चावेयवा सुदुक्करं ३८.
 जहा अग्गिसिहा दित्ता पाउं होइ सुदुक्करा ।
 तह दुक्करं करेउं जे तारुण्णे समणत्तणं ३९.
 जहा दुक्खं जरेउं जे होइ वायस्स कोत्थलो ।
 तहा दुक्खं करेउं जे कीवेणं समणत्तणं ४०.
 जहा तुलाए तोलेउं दुक्करो मन्दरो गिरी ।
 तहा निहुयनीसङ्कं दुक्करं समणत्तणं ४१.
 जहा भुयाहिं तरिउं दुक्करं रयणायरो ।
 तहा अणुवसन्तेणं दुक्करं दमसागरो ४२.
 शुअ माणुस्सए भोगे पञ्चलक्खणए तुमं ।
 भुत्तजोगी तओ जाया पहा धम्मं चरिस्ससि ४३.
 सो बेइ अम्मापियरो एवमेवं जहा फुडं ।

- इहलोए निप्पिवासस्स नत्थि किंचिवि दुक्करं ४४.
 सारीरमाणसा चेव वेयणाओ अणन्तसो ।
 मए सोढाओ जीमाओ असइं दुक्खजयाणि य ४५.
 जरामरणकन्तारे चाउरन्ते जयागरे ।
 मए सोढाणि जीमाणि जम्मोइं मरणाणि य ४६.
 जहा इहं अगणी उएहो इत्तो एणन्तगुणे तहिं ।
 नरएसु वेयणा उण्हा अस्साया वेइया मए ४७.
 जहा इहं इमं सीयं इत्तो एणन्तगुणे तहिं ।
 नरएसु वेयणा सीया अस्साया वेइया मए ४८.
 कन्दन्तो कुन्दुकुम्भीसु उट्टपाओ अहोसिरो ।
 हुयासणे जलन्तम्मि पक्कपुव्वो अणन्तसो ४९.
 महादवग्गिसंकासे मरुम्मि वइरवालुए ।
 कलम्बवालुयाए य दहूपुव्वो अणन्तसो ५०.
 रसन्तो कुन्दुकुम्भीसु उट्टं बद्धो अबन्धवो ।
 करवत्तकरकयाईहिं छिन्नपुव्वो अणन्तसो ५१.
 अइतिक्खकएटगाइएणे तुङ्गे सिम्बलिपायवे ।
 खेवियं पासवद्धेणं कट्ठोकट्ठाहिं दुक्करं ५२.
 महाजन्तेसु उच्छू वा आरसन्तो सुभेर वं ।
 पीढितो मि सकम्मेहिं पावकम्मो अणन्तसो ५३.
 कूवन्तो कोलसुण्णहिं सामेहिं सबलेहि य ।
 पाणिओ फालिओ विन्नो विप्फुरन्तो अणेगसो ५४.
 असीहि अयस्सिवण्णाहिं भल्लीहिं पट्टिसेहि य ।

१ Ch. (चा.) जम्माणि. २ Ch. (चा.) एत्तो. ३ Ch. (चा.)
 इमं इहं. ४ Ch. (चा.) एत्तो. ५ Ch. (चा.) कंदु. ६ Ch. (चा.)
 पीढिओ. ७ Ch. (चा.) फाडिओ. ८ Ch. (चा.) भल्लेहि.

छिन्नो जिन्नो विजिन्नो य ओइण्णो पावकम्मुणा ५५.
 अवसो लोहरहे जुत्तो जलन्ते समिलाजुए ।
 चोइओ तुत्तजुत्तेहिं रोज्जो वा जह पाणिओ ५६.
 हुयासणे जलन्तम्मि चियासु महिसो विव ।
 दट्ठो पक्को य अवसो पावकम्मेहि पाविओ ५७.
 बला संडासतुएहेहिं लोहतुएहेहि पक्खिहिं ।
 विलुत्तो विलयन्तो हं ढङ्गिद्धेहि एणन्तसो ५८.
 तण्हाफिलन्तो धावन्तो पत्तो वेयरणिं नदिं ।
 जलं पाहिं ति चिन्तन्तो खुरधाराहिं विवाइओ ५९.
 उण्हाजितत्तो संपत्तो असिपत्तं महावणं ।
 असिपत्तेहिं परन्तेहिं छिन्नपुवो अणेगसो ६०
 मुग्गरेहिं मुंसुंढीहिं सूलेहिं मुसलेहि य ।
 गयासं जग्गत्तेहिं पत्तं पुक्खं अणन्तसो ६१.
 खुरोहिं तिक्खधारेहिं लुरियाहिं कप्पणीहि य ।
 कप्पिओ फालिओ छिन्नो उक्कित्तो य अणेगसो ६२.
 पासेहिं कूडजालेहिं मिओ वा अवसो अहं ।
 वाहिओ बद्धरुद्धो वा बहुसो चेव विवाइओ ६३.
 गलेहिं मगरजालेहिं मत्तो वा अवसो अहं ।
 उल्लिओ फालिओ गहिओ मारिओ य अणन्तसो ६४.
 वीदंसएहि जालेहिं लिप्पाहिं सउणो विव ।
 गहिओ लग्गो बद्धो य मारिओ य अणन्तसो ६५.
 कुहारुपरसुमाईहिं वट्ठईहिं पुमो विव ।

१ A. (आ.) उवन्नो. २ Ch. (चा.) तोत्त°. ३ Ch. (चा.)
 मुसुंढी. ४ Ch. (चा.) बहु. ५ Ch. (चा.) विवाहओ.

कुट्टिओ फालिओ छिन्नो तह्मिओ य अणन्तसो ६६.

चवेरुमुट्टिमाईहिं कुमारेहिं अयं पिव ।

तान्मिओ कुट्टिओ जिन्नो चुणिणओ य अणन्तसो ६७.

तत्ताइं तम्बलोहाइं तउयाइं सीसयाणि य ।

पाइओ कलकलन्ताइं आरसन्तो सुभेरवं ६८.

तुहं पियाइं मंसाइं खण्डाइं सोल्लगाणि य ।

खाविओ विसंमंसाइं अग्गिवण्णाइ णेगसो ६९.

तुहं पिया सुरा सीहू मेरओ य मद्दूणि य ।

पाइओ मि जलन्तीओ वसाओ रुहिराणि य ७०.

निच्चं भीएण तत्थेण दुहिण्ण वहिण्ण य ।

परमा दुहसंवद्धा वेयणा वेदिता मए ७१.

तिव्वंचण्णप्पगाढाओ घोराओ अइदुस्सहा ।

महब्जयाओ भीमाओ नरएसु वेदिता मए ७२.

जारिसा माणुसे लोए ताया दीसन्ति वेयणा ।

एत्तो अणन्तगुणिया नरएसु दुक्खवेयणा ७३.

सव्वज्जवेसु असाया वेयणा वेदिता मए ।

निमेसन्तरमित्तं पि जं साता नत्थि वेयणा ७४.

तं विन्तम्मापियरो छन्देणं पुत्त पव्वया ।

नवरं पुण सामण्णे दुक्खं निप्पडिकम्मया ७५.

सो बेइ अम्मापियरो एवमेवं जहा फुमं ।

पक्किकम्मं को कुणइ अरण्णे मियपक्खिणं ७६.

एगब्भूए अरण्णे व जहा उ चरई मिगे ।

१ Ch. (चा.) मिसमं. २ Ch (चा.) तिव्व. ३ Ch. (चा.) अस्ताया. ४ Ch. (चा.) कुणई.

- एवं धम्मं चरिस्सामि संजमेण तवेण य ७७.
 जया मिगस्स आयङ्को महारणम्मि जायई ।
 अच्चन्तं रुक्खमूलम्मि को णं ताहे तिगिह्णई ७८.
 को वा से ओसहं देइ को वा से पुह्णई सुहं ।
 को से जत्तं च पाणं वा आहरित्तु पणामए ७९.
 जया य से सुही होइ तथा गह्णइ गोयरं ।
 जत्तपाणस्स अट्ठाए वट्ठराणि सराणि य ८०.
 खाइत्ता पाणियं पाउं वल्लरेहिं सरेहि य ।
 मिगचारियं चरित्ताणं गह्णई मिगचारियं ८१.
 एवं समुट्ठिओ जिकखू एवमेव अणेगए ।
 मिगचारियं चरित्ताणं उट्ठं पक्कमई दिसं ८२.
 जहा मिगे एग अणेगचारी अणेगवासे धुवगोयरे य ।
 एवं मुणी गोयरियं पविट्ठे नो हीलए नो वि य खिंसएज्जा
 मिगचारियं चरिस्सामि एवं पुत्ता जहा सुहं ।
 अम्मापिईहि णुत्ताओ जहाइ उवहिं तथा ८३.
 मियचारियं चरिस्सामि सव्वट्ठुक्खविमोक्खणिं ।
 तुब्भेहिं अब्भंणुत्ताओ गह्ण पुत्त जहासुहं ८४.
 एवं सो अम्मापियरो अणुमाणित्ताण बहुविहं ।
 ममत्तं छिन्दई ताहे महानागो व कड्डुचुकं ८५.
 इट्ठी वित्तं च मित्ते य पुत्तदारं च नायओ ।
 रेणुयं व पके लग्गं निट्ठुणित्ताण निग्गओ ८६.
 पञ्चमहव्वयजुत्तो पञ्चहि समिओ तिगुत्तिगुत्तो य ।

१ Ch. (चा.) एगे. २ Ch. (चा.) अम्बणु°, A. (आ.)
 अणु°. ३ Ch. (चा.) कंशुयं.

सब्जिन्तरबाहिरओ तवोक्कम्मस्मि उज्जात्तो ७७.

निम्ममो निरहंकारो निस्संझो चत्तगारवो ।

समो य सवभूएसु तसेसु थावरेसु य ८९.

दाजालाजे सुहे दुक्खे जीविए मरणे तहा ।

समो निन्दापसंसासु तहा माणावमाणओ ७७.

गारवेसुं कसाएसुं दाएसल्लभएसु य ।

नियत्तो हाससोगाओ अनियाणो अबन्धणो ९१.

अणिसिओ इहं दोए परदोए अणिसिओ ।

वासीचन्दणकप्पो य असणे अणसणे तहा ९२.

अप्पसत्थेहिं दारेहिं सवओ पिहियासवे ।

अज्जप्पज्जाणजोगेहिं पसत्थदमसासणे ९३.

एवं नाणेण चरणेण दंसणेण तवेण य ।

जावणाहि य सुद्धाहिं सम्मं जावेत्तु अप्पयं ९४.

बहुयाणि उ वासाणि सामणमणुपालिया ।

मासिएण उ जत्तेण सिद्धिं पत्तो अणुत्तरं ९५.

एवं करन्ति संबुद्धा पण्डिया पवियक्खणा ।

विणिय्यद्वन्ति जोगेसु मियापुत्ते जहामिसी ९६.

महापजावस्स महाजसस्स मियाइ पुत्तस्स निसम्म
जासियं ।

तवप्पहाणंचरियं च उत्तमं गैतिप्पहाणं च तिलोगविस्सुतं

वियाणिया दुक्खविवद्धणं धणं ममत्तबन्धं च महाजयावहं

सुहावहं धम्मधुरं अणुत्तरं धारेज्जा निवाणगुणावहं महं ९८

॥ त्ति वेमि ॥

॥ मियापुत्तीयं ॥

॥ महानियणित्तां विंशतितमं अध्ययनम् ॥

सिद्धाण नमो किच्चा संजयाणं च जावओ ।

अत्थधम्मगइं तच्चं अणुसट्ठिं सुणेह मे १.

पन्नूयररणो राया सेणित्थो मगहाहिवो ।

विहारजत्तं निज्जाओ मण्डिकुच्छिसि चेइए २.

माणादुमलतोइएणं नाणापक्खिनिसेवियं ।

माणाकुसुमसंठन्नं उज्जाणं नन्दणोवमं ३.

तत्थ सो पासई साहुं संजयं सुसमाहियं ।

निसिन्नं रुक्खमूलम्मि सुकुमालं सुहोइयं ४.

तस्स रूवं तु पासित्ता राइणो तम्मि संजए ।

अच्चन्तपरमो आसी अउलो रूवविम्हओ ५.

अहो वण्णो अहो रूवं अहो अज्जास्स सोमया ।

अहो खन्ती अहो मुत्ती अहो जोगे असङ्गता ६.

तस्स पाए उ वन्दिता काज्जण य पयाहिणं ।

नाइदूरमणासन्ने पञ्जली पडिपुच्छई ७.

तरुणो सि अज्जो पवइओ जोगकालम्मि संजया ।

उवट्ठित्थो सि सामएणे एयमट्ठं सुणेमि ता ८.

अणाहो मि महाराय नाहो मज्ज न विज्जई ।

अनुकम्पगं सुहं वावि कंचि नाजिसमेमहं ९.

तओ सो पहसित्थो राया सेणित्थो मगहाहिवो ।

एवं ते इट्ठिमन्तस्स कहं नाहो न विज्जई १०.

- होमि नाहो जयन्ताणं भोगे जुआहि संजया ।
 मित्तनाईपरिवुडो माणुस्सं खु सुउल्लहं ११.
 अप्पणा वि अणाहो सि सेणिया मगहाहिवा ।
 अप्पणा अणाहो सन्तो कस्स नाहो जविस्ससि १२.
 एवं वुत्तो नरिन्दो सो सुसंजन्तो सुविम्हिओ ।
 वयणं अस्सुयपुवं साहुणा विम्हयन्निओ १३.
 अस्सा हत्थी मणुस्सा मे पुरं अन्तेउरं च मे ।
 भुआमि माणुसे जोगे आणा इस्सरियं च मे १४.
 एरीसे^१ सम्पयग्गम्मि सव्वकामसमप्पिए ।
 कहां अणाहो जवई मा हु भन्ते मुसं वए १५.
 न तुमं जाणे अणाहस्स अत्थं पुत्थं च पत्थिवा ।
 जहा अणाहो जवई सणाहो वा नराहिवा १६.
 सुणेह मे महाराय अव्विखत्तेण चेयसा ।
 जहा अणाहो जवई जहा मेयं पवत्तियं १७.
 कोसम्बी नाम नयरी पुराण पुरभेयणी ।
 तत्थ आसी पिया मज्झ पभूयधणसंचओ १८.
 पढमे वए महाराय अतुल्ला मे अह्विवेयणा ।
 अहोत्था विउलो दाहो सव्वङ्गेसु य पत्थिवा १९.
 सत्थं जहा परमतिक्खं सरीरविवरन्तरे ।
 आवीलिज्जा अरी कुद्धो एवं मे अह्विवेयणा २०.
 तियं मे अन्तरिहं च उत्तमङ्गं च पीरुई ।
 इन्दासाणिसमा घोरा वेयणा परमदारुणा २१.

१ Ch. (चा.) एरिसे. २. Ch. (चा.) पोत्थं. ३ Ch. (चा.) अउला. ४ Ch. (चा.) सव्वगत्तेसु. ५ Ch. (चा.) परसति°.

- उवट्टिया मे आयरिया विज्जामन्ततिगिह्या ।
 अधीया सत्थकुसला मन्तमूलविसारया २२.
 ते मे तिगिहं कुव्वन्ति चाउप्पायं जहाहियं ।
 न य दुक्खा विमोयन्ति एसा मज्ज अणाहया २३.
 पिया मे सव्वसारं पि दिज्जा हि मम कारणा ।
 न य दुक्खा विमोएइ एसा मज्ज अणाहया २४.
 माया य मे महाराय पुत्तसोगदुहट्टिया ।
 न य दुक्खा विमोएइ एसा मज्ज अणाहया २५.
 ज्ञायरो मे महाराय सगा जेट्ठकणिट्ठगा ।
 न य दुक्खा विमोयन्ति एसा मज्ज अणाहया २६.
 जइणीओ मे महाराय सगा जेट्ठकणिट्ठगा ।
 न य दुक्खा विमोयन्ति एसा मज्ज अणाहया २७.
 ज्ञारिया मे महाराय अणुरत्ता अणुव्वया ।
 अंसुपुण्णेहिं नयणेहिं उरं मे परिसिञ्चई २८.
 अन्नं पाणं च एहाणं च गन्धमल्लविलेवणं ।
 मए नायमेनायं वा सा बाला नेव जुअई २९.
 खणं पि मे महाराय पासाओ मे न फिट्ठई ।
 न य दुक्खा विमोएइ एसा मज्ज अणाहया ३०.
 ततो हं एवमाहंसु दुक्खमा हु पुणो पुणो ।
 वेयणा अणुजविउं जे संसारम्मि अणन्तए ३१.
 सइं च जइ मुच्चेज्जा वेयणा विउला इओ ।
 खन्तो दन्तो निरारम्भो पव्वए अणगारियं ३२.

- एवं च चिन्तइत्ताणं पसुत्तो मि नराहिवा ।
 परियत्तन्तीए राईए वेयणा मे खयं गया ३३.
 तअओ कल्ले पत्तायम्मि आपुच्छित्ताण बन्धवे ।
 खन्तो दन्तो निरारम्भो पवइअओ णगारियं ३४.
 तो हं नाहो जाअओ अप्पणो य परस्स य ।
 सवेस्सिं चेव ज्ञूयाणं तसाण थावराण य ३५.
 अप्पा नंदी वेयरणी अप्पा मे कूडसामली ।
 अप्पा कामदुहा धेणू अप्पा मे नन्दणं वणं ३६.
 अप्पा कत्ता विकत्ता य दुक्खाण य सुहाण य ।
 अप्पा मित्तममित्तं च दुप्पट्ठिय सुपट्ठिअओ ३७.
 इमा हु अन्ना वि अणाहया निवा
 तमेगचित्तो निहुअओ सुणेहि ।
 नियण्ठधम्मं लहियाण वी जहा
 सीयन्ति एगे बहुकायरा नरा ३८.
 जो पवइत्ताण महवयाइं
 सम्मं च नो फासयई पमाया ।
 अणिग्गहप्पा य रसेसु गिद्धे
 न मूलअओ ठिन्नइ बन्धणं से ३९.
 आउत्तया जस्स य नत्थि काइ
 इरियाए जासाए तहेसणए ।
 आयाणत्तिकखेवदुगुञ्छणाए
 न धीरजायं अणुजाइ मग्गं ४०.

१ Ch. (चा.) नई. २ Ch. (चा.) omit य and
 put न अत्थि. (“ य ” काढवो ने “ न अत्थि ” सूकवुं.)

ચિરં પિ સે મુણ્ડરૂઈ ભવિત્તા
અથિરવ્વણ તવનિયમેહિ જટ્ટે ।

ચિરં પિ અપ્પાણ કિલેસહિત્તા
ન પારણ હોઈ હુ સંપરાણ ૪૧.

પુલ્લેવં મુટ્ટી જહ સે અસારે
અયન્તિણ કૂડકહાવણે વા ।

રાઢામણી વેરુલિયપ્પગાસે
અમહઘણ હોઈ યં જાણણસુ ૪૨.

કુસીલલિટ્ઠં ઇહ ધારહિત્તા
હસિજ્ઞયં જીવિય બૂહહિત્તા ।

અસંજણ સંજયલપ્પમાણે
વિણિઘાયમાગચ્છઈ સે ચિરં પિ ૪૩.

વિસં તુ પીયં જહ કાલકૂરં
હણાઈ સત્થં જહ કુગ્ગહીયં ।

એસો વિ ધમ્મો વિસઅોવવન્નો
હણાઈ વેયાલ ઇવાવિવન્નો ૪૪.

જે લક્ખણં સુવિણ પઞ્ચમાણે
નિમિત્તકોઝહલસંપગાઢે ।

કુહેડવિજ્ઞાસવદારજીવી
ન ગચ્છઈ સરાણં તમ્મિ કાલ્હે ૪૫.

તમં તમેણેવ ડ સે અસીલે
સયા ડુહી વિપ્પરિયામુવેતિ^૩ ।

૧ Ch (ચા.) પોલ્લેવ. ૨ Ch. (ચા.) હુ. ૩ Ch.
(ચા.) 'મુવેઈ.

संधावई नरगतिरिक्खजोणिं

मोणं विराहेत्तु असाहुरूवे

४६.

उद्देसियं कीयगमं नियागं

न मुञ्चई किंचि अणेसणिज्जं ।

अग्गी विवा सव्वजक्खी जवित्ता

इत्तो चुए गच्छइ कट्टु पावं

४७.

न तं अरी कण्ठवेत्ता करेइ

जं से करे अप्पणिया दुरप्पया ।

से नाहई मच्चुमुहं तु पत्ते

पच्छाणुतावेण दयाविहूणो

४८.

निरट्ठिया नग्गरुई उ तस्स

जे उत्तमट्ठं विवज्जासमेइ ।

इमे वि से नत्थि परे वि लोए

दुहत्थो वि से झिज्जाइ तत्थ लोए

४९.

एमेव हा छन्दकुसीलरूवे

मग्गं विराहेत्तु जिणुत्तमाणं ।

कुररी विवा जोगरसाणुगिद्धा

निरट्ठसोया परियावमेइ

५०.

सोच्चाण मेहावि सुज्जासिथं इमं

अणुसासणं नाणगुणोववेयं ।

मग्गं कुसीलाण जहाय सव्वं

महानियण्ठाण वए पहेण

५१.

चरित्तमायारगुणन्निण तथो

अणुत्तरं संजम पालियाण ।

निरासवे संखवियाण कम्मं

उवेइ ठाणं विउलुत्तमं धुवं

५२.

एवुग्गदन्ते वि महातवोधणे

महामुणी महापद्दन्ते महायसे ।

महानियण्ठिज्जमिणं महासुयं

से कहेई महया वित्थरेणं

५३.

तुट्ठो य सेणित्थो राया इणमुदाहु कयञ्जली ।

अणाहत्तं जहाभूयं सुट्ठु मे उवदंसियं

५४.

तुज्झं सुलद्धं खु मणुस्सजम्मं

लाजा सुलद्धा य तुमे महेसी ।

तुब्बे सणाहा य सबन्धवा य

जं जे ठिया मग्गे जिणुत्तमाणं

५५.

तं सि नाहो अणाहाणं सब्वभूयाण संजया ।

खामेमि ते महाजाग इच्छामि अणुसासिउं

५६.

पुच्छिऊण मए तुब्बं झाणविग्घाओ जो कओ ।

निमन्तिया य जोगेहिं तं सब्वं मरिसेहि मे

५७.

एवं थुणित्ताण स रायसीहो

अणगारसीहं परमाइ जत्तीए ।

सओरोहो सपरियणो सबन्धवो

धम्माणुरत्तो विमलेण चेयसा

५८.

ऊससियरोमकूवो काऊण य पयाहिणं ।
 अज्जिवन्दिऊण सिरसा अइयाओ नराहिवो ५ए.
 इयरो वि गुणसमिद्धो तिगुत्तिगुत्तो तिदण्डविरओ य ।
 विहग इव विप्पमुक्को विहरइ वसुहं विगयमोहो ६०.
 ॥ त्ति बेमि ॥

॥ महानियण्ठिज्जं ॥

॥ समुद्रपालीयं एकविंशं अध्ययनम् ॥

- चम्पाए पालिए नाम सावए आसि वाणिए ।
 महावीरस्स भगवओ सीसे सो उ महप्पणो १.
 निग्गन्थे पावयणे सावए से वि कोविए ।
 पोएण ववहरन्ते पिहुण्डं नगरमाणए २.
 पिहुण्डे ववहरन्तस्स वाणिओ देह धूयरं ।
 तं ससत्तं पइगिज्झ सदेसमह पत्थिओ ३.
 अह पालियस्स घरणी समुदंमि पसुवती ।
 अह बालंए तेहिं जाए समुद्रपालि त्ति नामए ४.
 खेमेण आगए चम्पं सावए वाणिए घरं ।
 संवहूई तस्स घरे दारए से सुहोइए ५.
 बावत्तरी कलाओ य सिक्खई नीइकोविए ।
 जोवणेण य संपन्ने सुरूवे पियदंसणे ६.
 तस्स रूववई भज्जां पिया आणेइ रूविणिं ।
 पासाए कीलए रम्मे देवो दोगुन्दओ जहा ७.

- अह अन्नया कयाइ पासायालोयणेठिओ ।
 वज्झमण्डणसोत्तागं वज्झं पासइ वज्झगं ८.
 तं पासिऊण संवेगं समुद्वालो इणमब्बवी ।
 अहो ऽसुभाण कम्माणं निज्जाणं पावगं इमं ९.
 संबुद्धो सो तहिं जगवं परमसंवेगमागओ ।
 आपुच्छम्मापियरो पव्वए अणगारियं १०.
 जहित्तु सगगन्थमहाकिलेसं
 महन्तमोहं कसिणं जयावहं ।
 परियायधम्मं च ऽज्जिरोयएज्जा
 वयाणि सीलाणि परीसहे य ११.
 अहिंस सच्चं च अतेण^३यं च
 तत्तो अबम्भं अपरिगाहं च ।
 पक्खिवाज्जिया पञ्च महवयाणि
 चरिज्जा धम्मं जिणदेसियं विदू १२.
 सवेहि^४ चूएहि^५ दयाणुकम्पे^६
 खान्तिक्खमे संजय बम्भजयारी ।
 सावज्जाजोगं परिवज्जायन्तो
 चरिज्जा निक्खू सुसमाहिइन्दिए १३.
 कालेण कालं विहरेज्जा रट्ठे
 बलाबलं जाणिय अप्पणो य ।
 सीहो व सदेण न संतसेज्जा
 वयजोग सुच्चा न असच्चमाहु १४.

१ Ch. (चा.) ई. २ Ch (चा.) लोयणेठिओ. ३ Ch.
 (चा.) अतेणगं ४ Ch. (चा.) य बम्भं. ५ Ch. (चा.) हि.
 ६ Ch. (चा.) कम्पी.

उवेहमाणो उ परिव्रज्जा

पियमप्पियं सव्व तित्तिक्खएज्जा ।

न सव्व सव्वत्थ ऽज्जिरोयएज्जा

न यावि पूयं गरहं च संजए

१५.

अण्णगल्लन्दा इह माणवेहिं

जे भावओ संपगरेइ ज्जिक्खू ।

जयजेरवा तत्थ उइन्ति जीमा

दिग्वा मणुस्सा अट्टुवा तिरिच्छा

१६.

परीसहा टुविसहा अण्णेगे

सीयन्ति जत्था बहुकायरा नरा ।

से तत्थ पत्ते न वहिज्जा ज्जिक्खू

संगामसीसे इव नागराया

१७.

सीओसिणा दंसमसा य फासा

आयङ्का विविहा फुसन्ति देहं ।

अकुक्कुओ तत्थ ऽहियासएज्जा

रयाइ खेवेज्जा पुरे कयाइं

१८.

पहाय रागं च तहेव दोसं

मोहं च ज्जिक्खू सतसं वियक्खणो ।

मेरु व वाएण अकम्पमाणो

परीसहे आयगुत्ते सहेज्जा

१९.

अणुन्नए नावणए महेसी

न यावि पूयं गरहं च संजए ।

स उज्जभावं पडिवज्जा संजए

निवाणमगं विरए उवेइ २०.

अरइरइसहे पहीणसंथवे विरए आयहिए पहाणवं ।

परमट्टपण्हिं चिट्ठई छिन्नसोए अममे अकिंचणे २१.

विवित्तलयणाइ जएज्जा ताई

निरोवलेवाइ असंथमाइं ।

इसीहि चिएणाइ महायसेहिं

काएण फासेज्जा परीसहाइं २२.

सन्नाणनाणोवगए महेसी अणुत्तरं चरितं धम्मसंचयं ।

अणुत्तरे नाणधरे जसंसी ओभासई सूरिए वन्तलि-

कखे २३.

दुविहं खवेऊण य पुण्णपावं निरङ्गणे सबओ विप्पमुक्के।

तरित्ता समुद्वं व महाजवोधं समुद्वपाले अपुणागमं गए २४

॥ त्ति वेमि ॥

॥ समुद्वपालीयं ॥

रहनेमिज्जां द्वाविंशं अध्ययनम्.

सोरियपुरंमि नयरे आसि राया महिठ्ठिए ।

वसुदेवो त्ति नामेणं रायलक्खणसंजुते १.

तस्स जज्जा दुवे आसी रोहिणी देवई तहा ।

तासिं दोण्हं दुवे पुत्ता इट्ठा रामकेसवा २.

सोरियपुरंमि नयरे आसी राया महिठ्ठिए ।

समुद्वविजए नामं रायलक्खणसंजुए ३.

तस्स ञ्जा सिवा नाम तीसे पुत्तो महायसो ।

जगवं अरिट्ठनेमि त्ति लोगनाहे दमीसरे ४.

सो ऽरिट्ठनेमिनामो उ लक्खणस्सरसंजुओ ।

अट्ठसहस्सलक्खणधरो गोयमो कालगच्छवी ५.

वज्जारिसहसंघयणो समचउरंसो ज्ञसोयरो ।

तस्स रायमई कन्नं भज्जं जायइ केसवो ६.

अह सा रायवरकन्ना सुसीला चारुपेहणी ।

सव्वलक्खणसंपन्ना विज्जुसोयामणिप्पन्ना ७.

अहाह जणओ तीसे वासुदेवं महिद्धियं ।

इहागच्छऊ कुमरो जा से कन्नं दल्लामहं ८.

सव्वोसहीहिं एहविओ कयकोउयमङ्गलो ।

दिव्वजुयलपरिहिओ आन्नरणेहिं विभूसिओ ९.

मत्तं च गन्धहत्थिं वासुदेवस्स जेट्ठगं ।

आरूढो सोहए अहियं सिरे चूळामणी जहा १०.

अह ऊसिएण छत्तेण चामराहि य सोहिए ।

दसारचक्रेण य सो सव्वओ परिवारिओ ११.

चउरङ्गिणीए सेनाए रइयाए जहकमं ।

तुरियाण सन्निनाएण दिवेण गगणंफुसे १२.

एयारिसाए इट्ठीए जुतीए उत्तमाइ य ।

नियगाओ ञवणाओ निज्जाओ वणिहपुङ्गवो १३.

अह सो तत्थ निज्जन्तो दिस्स पाणे भयहुए ।

वामेहिं पञ्जरेहिं च सन्निरुद्धे सुदुक्खिए १४.

१ Ch. (चा.) °देवं. २ Ch. (चा.) कुमारो. ३ Ch. (चा.) ददामि हं. ४ Ch. (चा.) हत्थि. ५ Ch. (चा.) सेनाए.

- जीवियन्तं तु संपत्ते मंसट्टा जक्खियव्वए ।
 पासेत्ता से महापत्ते सारहिं इणमव्ववी १५.
 कस्स अट्टा इमे पाणा एते सव्वे सुहेसिणो ।
 वामेहिं पञ्जरेहिं च सन्निरुद्धा य अच्छहिं १६.
 अह सारही तओ जणइ एए जहा उ पाणिणो ।
 तुज्झं विवाहकज्जंमि जोयावेउं बहुं जणं १७.
 सोजण तस्स वयणं बहुपाणिविणासणं ।
 चिन्तेइ से महापत्तो साणुक्कोसो जिए हिओ १८,
 जइ मज्झ कारणा एए हम्मन्ति सुवहू जिया ।
 न मे एयं तु निस्सेसं परलोगे जविस्सई १९.
 सो कुण्डलाण जुयलं सुत्तगं च महायसो ।
 आजरणाणि य सव्वाणि सारहिस्स पणामए २०.
 मणपरिणामे य कए देवा य जहोइयं समोइएणा ।
 सव्वट्ठीइ सपरिसा निक्खमणं तस्स काउं जे २१.
 देवमणुस्सपरिवुक्को सीयारयणं तओ समरूढो ।
 निक्खमिय बारगाओ रेवययंमि ट्ठिओ जगवं २२.
 उज्जाणं संपत्तो ओइएणो उत्तमाउ सीयाओ ।
 साहस्सीइ परिवुक्को अह निक्खमई उ चित्ताहिं २३.
 अह से सुगन्धगन्धिए तुरियं मउकुञ्चिए ।
 सयमेव बुञ्चई केसे पञ्चमुट्ठीहिं समाहिओ २४.
 वासुदेवो य णं भणइ लुत्तकेसं जिइन्दियं ।
 इच्छियमणोहंरं तुरियं पावसू तं दमीसरा २५.

१ Ch. (चा.) कोसे. २ Ch. (चा.) हिउ. ३ Ch. (चा.) समा°. ४ Ch. (चा.) मणोरहं.

- नाणेण दंसणेणं च चरित्तेण तहेव य ।
 खन्तीए मुत्तीए वहुमाणो भवाहि य २६.
 एवं ते रामकेसवा दसारा य बहू जणा ।
 अरिट्ठणेमिं वन्दिता अभिगया बारगापुरिं २७.
 सोज्जण रायकन्ना पव्वज्जं सा जिणस्स उ ।
 नीहासा य निराणन्दा सोगेण उ समुत्थिया २८.
 राईमई विचिन्तेइ धिरत्थु मम जीवियं ।
 जा हं तेण परिच्चत्ता सेयं पव्वइउं मम २९.
 अह सा जमरसन्निभे कुच्चफणगसाहिए ।
 सयमेव लुअई केसे धिइमन्ता ववस्सिया ३०.
 वासुदेवो य णं जणइ लुत्तकेसं जिइन्दियं ।
 संसारसागरं घोरं तर कन्ने लहुं लहुं ३१.
 सा पव्वइया सन्ती पव्वावेसी तहिं बहुं ।
 सयणं परियणं चेव सीलवन्ता बहुस्सुया ३२.
 गिरिं रेवतयं जन्ती वासेणुद्धा उ अन्तरा ।
 वासन्ते अन्धयारंमि अन्तो लयणस्स सा ठिया ३३.
 चीवराइं विसारन्ती जहा जाय त्ति पासिया ।
 रहनेमी जग्गचित्तो पच्छा दिट्ठो य तीइ वि ३४.
 ज्ञीया य सा तहिं दट्ठुं एगन्ते संजयं तयं ।
 बाहाहिं काउ संगोप्फं वेवमाणी निसीयई ३५.
 अह सो वि रायपुत्तो समुद्विजयङ्गओ ।
 भीयं पवेवियं दट्ठुं इमं वक्कं उदाहरे ३६.

रहनेमी अहं जदे सुरूवे चारुभासिणि ।
 ममं जयाहि सुयणु न ते पीला जविस्सई ३७.
 एहि ता जुज्झिमो भोए माणुस्सं खु सुदुल्लहं ।
 शुत्तजोगी पुणो पच्छा जिणमग्गं चरिस्समो ३८.
 दट्ठण रहनेमिं तं भग्गुज्जोयपराजियं ।
 राईमई अस्सम्भन्ता अप्पाणं संवरे तहिं ३९.
 अह सा रायवरकत्ता सुट्टिया नियमवए ।
 जाई कुलं च सीलं च रक्खमाणी तयं वदे ४०.
 जइ सि रूवेण वेसमणो लल्लिएण नल्लकूवरो ।
 तहा वि ते न इच्छामि जइ सि सक्खं पुरन्दरो ४१.
 पक्खन्दे जलियं जोइं धूमकेउं दुरासयं ।
 नेच्छन्ति वन्तयं भुत्तं कुले जाया अगन्धणे ४१. [अ]^३
 धिरत्थु ते जसोकामी जो तं जीवियकारणा ।
 वन्तं इच्छसि आवेउं सेयं ते मरणं जवे ४२.
 अहं च जोगरायस्स तं च सि अन्धगवणिहणो ।
 मा कुले गन्धणा होमो संजमं निहुओ चर ४३.
 जइ तं काहिसि जावं जा जा दच्छसि नारिओ ।
 वायाइओ व हढो अट्ठिअप्पा जविस्ससि ४४.
 गोवालो भण्डवालो वा जहा तद्वणिस्सरो ।
 एवं अणिस्सरो तं पि सामणस्स भविस्ससि ४५.
 कोहं माणं निगिणिहत्ता मायं लोचं च सवसो ।
 इन्दियाइं वसे काज्ज अप्पाणं उवसंहरे ४५. [अ]

१ Ch. (चा.) वए. २ Ch. (चा.) °कुव्वरो. A. (आ.)
 कूवरो. ३ जुओ दशवैकालिक सूत्र अध्ययन २ सूत्रो ६ थी ११
 ४ Ch. (चा.) आवाउ.

- तीसे सो वयणं सोच्चा संजताए सुभासियं ।
 अङ्कुसेण जहा नागो धम्मे संपडिवाइओ ४६.
 मणगुत्तो वयगुत्तो कांयगुत्तो जिइन्दिओ ।
 सामणं निच्चलं फासे जावज्जीवं दढवओ ४७.
 उगं तवं चरित्ताणं जाया दोसि वि केवली ।
 सव्वं कम्मं खवित्ताणं सिद्धिं पत्ता अणुत्तरं ४८.
 एवं करेन्ति संबुद्धा पण्हिया पवियक्खणा ।
 विणियट्टन्ति भोगेसु जहा सो पुरिसोत्तमो ४९.
 ॥ त्ति बेमि ॥

॥ रहनेमिज्जं ॥

- केशिगोयमिज्जं त्रयोविंशं अध्ययनम्
 जिणे पासे त्ति नामेण अरहा लोगपूइओ ।
 संबुद्धप्पा य सव्वन्नू धम्मतित्थयरे जिणे १.
 तस्स लोगपईवस्स आसि सीसे महायसे ।
 केसी कुमारसमणे विज्जाचरणपारगे २.
 ओहिनाणसुए बुद्धे सीससङ्खत्तमाउले ।
 गामाणुगामं रीयन्ते सावत्थिं पुरमागए ३.
 तिन्दुयं नाम उज्जाणं तम्मी नगरमण्डले ।
 फासुए सिज्जसंथारे तत्थ वासमुवागए ४.
 अह तेणेव कालेणं धम्मतित्थयरे जिणे ।
 भगवं वद्धमाणि त्ति सव्वलोगम्मि विस्सुए ५.

१ Ch. (चा.) संजयाए. A. (आ.) संजयाइ. २ Ch. (चा.) करेन्ति. ३ Ch. (च') 'पदी'.

- तस्स लोगपईवेस्स आसि सीसे महायसे ।
 भगवं गोयमे नामं विज्जाचरणपारए ६.
 वारसङ्गविउ बुद्धे सीससङ्गसमाउले ।
 गामाणुगामं रीयन्ते से वि सावत्थिमागए ७.
 कोट्ठगं नाम उज्जाणं तम्मी नगरमएफले ।
 फासुए सिज्जासंथारे तत्थ वासमुवागए ८.
 केसी कुमारसमणे गोयमे य महायसे ।
 उज्जओ वि तत्थ विहरिंसु अट्ठीणा सुसमाहिया ९.
 उभओ सीससङ्गाणं संजयाणं तवस्सिणं ।
 तत्थ चिन्ता समुप्पन्ना गुणवन्ताण ताइणं १०.
 केरिसो वा इमो धम्मो इमो धम्मो व केरिसो ।
 आयारधम्मपाणिही इमा वा सा व केरिसी ११.
 चाउज्जामो य जो धम्मो जो इमो पञ्चसिक्खिओ ।
 देसिओ वद्धमाणेण पासेण य महामुणी १२.
 अचेत्तओ य जो धम्मो जो इमो सन्तरुत्तरो ।
 एगकज्जपवन्नाणं विसेसे किं नु कारणं १३.
 अह ते तत्थ सीसाणं विन्नाय पवितक्कियं ।
 समागमे कयमई उभओ केसिगोयमा १४.
 गोयमे पडिरूवन्नू सीससङ्गसमाउले ।
 जेट्ठं कुलमवेक्खन्तो तिन्दुयं वणमागओ १५.
 केसी कुमारसमणे गोयमं दिस्समागयं ।
 पडिरूवं पडिवत्तिं सम्मं संपाडिवज्जई १६.

- पलाळं फासुयं तत्थ पञ्चमं कुसतणाणि य ।
 गोयमस्स निसेज्जाए खिप्पं संपणामए १७.
 केसी कुमारसमणे गोयमे य महायसे ।
 उज्जओ निसस्सा सोहन्ति चन्दसूरसमप्पजा १८.
 समागया बहू तत्थ पासएका कोउगा मिया ।
 मिहत्थाणं च णेगाओ साहस्सीओ समागया १९.
 देवदाणवगन्धवा जक्खरक्खसकिन्नरा ।
 अदिस्साणं च भूयाणं आसी तत्थ समागमो २०.
 पुच्छामि ते महाजाग केसी गोयममब्बवी ।
 तओ केसिं बुवन्तं तु गोयमो इणमब्बवी २१.
 पुह्ण जन्ते जहिह्णं ते केसी गोयममब्बवी ।
 तओ केसी अणुन्नाए गोयमं इणमब्बवी २२.
 चाउज्जामो इमो^२ धम्मो जो इमो पञ्चसिक्खिओ ।
 देसिओ वद्धमाणेण पासेण य महामुणी २३.
 एगकज्जपवन्नाणं विसेसे किं नु कारणं ।
 धम्मे दुविहे मेहावि कहं विप्पच्चओ न ते २४.
 तओ केसिं बुवन्तं तु गोयमो इणमब्बवा ।
 पन्ना समिक्खिए धम्मतत्तं तत्तविणिह्ठियं २५.
 पुरिमा उज्जुजडा उ वड्ढजडा य पत्तिमा ।
 मज्जिमा उज्जुपन्ना उ तेण धम्मे दुहा कए २६.
 पुरिमाणं दुविसोज्जो उ चरिमाणं दुरणुपालओ ।
 कप्पो मज्जिमगाणं तु सुविसोज्जो सुपालओ २७.

- साहु गोयम पन्ना ते छिन्नो मे संसओ इमो ।
 अन्नो वि संसओ मज्जं तं मे कहसु गोयमा २८.
 अचेत्तगो य जो धम्मो जो इमो सन्तरुत्तरो ।
 देसिओ वरुमाणेण पासेण य महाजसा २९.
 एगकज्जपवन्नाणं विसेसे किं नु कारणं ।
 लिङ्गे दुविहे मेहावी कहं विप्पच्चओ न ते ३०.
 केसिमेवं बुवाणं तु गोयमो इणमब्बवी ।
 विन्नाणेण समागम्म धम्मसाहणमिहियं ३१.
 पच्चयत्थं च लोक्कस्स नाणाविहविगप्पणं ।
 जत्तत्थं गहणत्थं च लोके लिङ्गपओयणं ३२.
 अह भवे पइन्ना उ मोक्खसब्भूयसाहणा ।
 नाणं च दंसणं चेव चरित्तं चेव निहण ३३.
 साहु गोयम पन्ना ते छिन्नो मे संसओ इमो ।
 अन्नो वि संसओ मज्जं तं मे कहसु गोयमा ३४.
 अणेगाणं सहस्साणं मज्जे चिट्ठसि गोयमा ।
 ते य ते अहिगह्वन्ति कहं ते निज्झिया तुमे ३५.
 एगे जिए जिया पञ्च पञ्च जिए जिया दस ।
 दसहा उ जिणित्ताणं सव्वसत्तू जिणामहं ३६.
 सत्तू य इइ के वुत्ते कैसी गोयममब्बवी ।
 केसिमेवं बुवन्तं तु गोयमो इणमब्बवी । ३७.
 एगप्प अजिए सत्तू कसाया इन्दियाणि य ।
 ते जिणित्ता जहानायं विहरामि अहं मुणी ३८.

- साहु गोयम पन्ना ते छिन्नो मे संसञ्चो इमो ।
 अन्नो वि संसञ्चो मज्जं तं मे कहसु गोयमा ३९.
 दीसन्ति बहवे लोए पासबद्धा सरीरिणो ।
 मुक्कपासो लहुब्भूओ कहं तं विहरसी मुणी ४०.
 ते पासे सबसो छित्ता निहन्तूण उवायञ्चो ।
 मुक्कपासो लहुब्भूञ्चो विहरामि अहं मुणी ४१.
 पासा य इइ के वुत्ता केसी गोयममब्बवी ।
 केसिमेवं बुवन्तं तु गोयमो इणमब्बवी ४२.
 रागदोसादञ्चो तिग्घा नेहपासो जयंकरो ।
 ते विन्दित्ता जहानायं विहरामि जहक्कम्मं ४३.
 साहु गोयम पन्ना ते छिन्नो मे संसञ्चो इमो ।
 अन्नो वि संसञ्चो मज्जं तं मे कहसु गोयमा ४४.
 अन्तोहिययसंभूया लया चिट्ठइ गोयमा ।
 फलेइ विसभक्खाणि सा उ उद्धरिया कहं ४५.
 तं लयं सबसो छित्ता उद्धरित्ता समूलियं ।
 विहरामि जहानायं मुक्को मि विसज्जक्खणं ४६.
 लया य इइ का वुत्ता केसी गोयममब्बवी ।
 केसिमेवं बुवन्तं तु गोयमो इणमब्बवी ४७.
 जवतण्हा लया वुत्ता जीमा भीमफलोदया ।
 तमुद्धिच्चा जहानायं विहरामि जहासुहं ४८.
 साहु गोयम पन्ना ते छिन्नो मे संसञ्चो इमो ।
 अन्नो वि संसञ्चो मज्जं तं मे कहसु गोयमा ४९.

- संपज्जल्लिया घोरा अग्गी चिड्डइ गोयमा ।
 जे डहन्ति सरीरत्थां कहां विज्जाविया तुमे ५०.
 महामेहप्पसूयाओ गिज्ज वारि जलुत्तमं ।
 सिञ्चामि सययं देहं सित्ता नो य डहन्ति मे ५१.
 अग्गी य इइ के वुत्ता केसी गोयममब्बवी ।
 केसिमेवं बुवन्तं तु गोयमो इणमब्बवी ५२.
 कसाया अग्गिणो वुत्ता सुयसीलितवो जलं ।
 सुयधारान्हिया सन्ता भिन्ता हु न रुहन्ति मे ५३.
 साहु गोयम पन्ना ते छिन्नो मे संसओ इमो ।
 अन्नो वि संसओ मज्जं तं मे कहसु गोयमा ५४.
 अयं साहसिओ जीमो दुट्ठस्सो परिधावई ।
 जंसि गोयम आरूढो कहां तेण न हीरसि ५५.
 पधावन्तं निगिण्हामि सुयरस्सीसमाहियं ।
 न मे गल्लइ उम्मगं मगं च पडिवज्जई ५६.
 आसे य इइ के वुत्ते केसी गोयममब्बवी ।
 केसिमेवं बुवन्तं तु गोयमो इणमब्बवी ५७.
 मणो साहसिओ जीमो दुट्ठस्सो परिधावई ।
 तं सम्मं तु निगिण्हामि धम्मसिक्खाइ कन्थगं ५८.
 साहु गोयम पन्ना ते छिन्नो मे संसओ इमो ।
 अन्नो वि संसओ मज्जं तं मे कहसु गोयमा ५९.
 कुप्पहा बहवो लोए जेहिं नासन्ति जन्तुणो ।
 अज्झाणे कह वट्ठन्ते तं न नाससि गोयमा ६०.

- जे य मग्गेण गह्वन्ति जे य उम्मग्गपट्टिया ।
 ते सवे वेइया मज्जं तं न नस्सामहं मुणी ६१.]
 मग्गे य इइ के बुत्ते केसी गोयममब्बवी ।
 केसिमेवं बुवन्तं तु गोयमो इणमब्बवी ६२.
 कुप्पवयणपासणी सवे उम्मग्गपट्टिया ।
 सम्मग्गं तु जिणकखायं एस मग्गे हि उत्तमे ६३.
 साहु गोयम पन्ना ते छिन्नो मे संसओ इमो ।
 अन्नो वि संसओ मज्जं तं मे कहसु गोयमा ६४.
 महाउदगवेगेण बुज्जमाणाण पाणिणं ।
 सरणं गई पइट्ठा य दीवं कं मन्नसी मुणी ६५.
 अत्थि एगो महादीवो वारिमज्जे महालओ ।
 महाउदगवेगस्स गई तत्थ न विज्जई ६६.
 दीवे य इइ के बुत्ते केसी गोयममब्बवी ।
 केसिमेवं बुवन्तं तु गोयमो इणमब्बवी ६७.
 जरामरणवेगेणं बुज्जमाणाण पाणिणं ।
 धम्मो दीवो पइट्ठा य गई सरणमुत्तमं ६८.
 साहु गोयम पन्ना ते छिन्नो मे संसओ इमो ।
 अन्नो वि संसओ मज्जं तं मे कहसु गोयमा ६९.
 अण्णवंसि महोहंसि नावा विपरिधावई ।
 जंसि गोयममारूढो कहं पारं गमिस्ससि ७०.
 जा उ अस्साविणी नावा न सा पारस्स गामिणी ।
 जा निरस्साविणी नावा सा उ पारस्स गामिणी ७१.

- नावा य इइ का वुत्ता केसी गोयममब्बवी ।
 केसिमेवं बुवन्तं तु गोयमो इणमब्बवी ७२.
 सरीरमाहु नाव त्ति जीवे बुच्चइ नाविच्चो ।
 संसारो अण्णवो वुत्तो जं तरन्ति महेसिणो ७३.
 साहु गोयम पन्ना ते छिन्नो मे संसओ इमो ।
 अन्नो वि संसओ मज्जं तं मे कहसु गोयमा ७४.
 अन्धयारे तमोघोरे बहू चिट्ठन्ति पाणिणो ।
 को करिस्सइ उज्जोयं सव्वलोयंमि पाणिणं ७५.
 उग्गओ विमलो जाणू सव्वजोयपज्जं करो ।
 सो करिस्सइ उज्जोयं सव्वलोयंमि पाणिणं ७६.
 जाणू य इइ के वुत्ते केसी गोयममब्बवी ।
 केसिमेवं बुवन्तं तु गोयमो इणमब्बवी ७७.
 उग्गओ खीणसंसारो सव्वन्नू जिणभक्खरो ।
 सो करिस्सइ उज्जोयं सव्वलोयंमि पाणिणं ७८.
 साहु गोयम पन्ना ते छिन्नो मे संसओ इमो ।
 अन्नो वि संसओ मज्जं तं मे कहसु गोयमा ७९.
 सारीरमाणसे दुक्खे बज्जमाणे पाणिणं ।
 खेमं सिवमणावाहं ठाणं किं मन्नसी मुणी ८०.
 अत्थि एगं धुवट्ठाणं लोग्गंमि दुरारुहं ।
 जत्थ नत्थि जरा मच्चू वेय्येणा वाहिणो तहा ८१.
 ठाणे य इइ के वुत्ते केसी गोयममब्बवी ।
 केसिमेवं बुवन्तं तु गोयमो इणमब्बवी ८२.

१ Ch. (चा.) तमे. २ Ch (चा.) चिट्ठन्ति पा° ब°
 ३ Ch. (चा.) धुवं ४ Ch. (चा.) वाहिणो वेयणा

निष्ठाणं ति अवाहं ति सिद्धी लोयग्गमेव य ।	
खेमं सिवं अणावाहं जं तरन्ति महेसिणो	७३.
तं ठाणं सासयं वासं लोयग्गंमि दुरारुहं ।	
जं संपत्ता न सोयन्ति भवोहन्तकरा मुणी	८४.
साहु गोयम पन्ना ते छिन्नो मे संसओ इमो ।	
नमो ते संसयातीत सबसुत्तमहोयही	७५.
एवं तु संसए छिन्ने केसी घोरपरक्कमे ।	
अज्जिवन्दिता सिरसा गोयमं तु महायसं	८६.
पञ्चमहवयधम्मं पडिवज्झइ जावओ ।	
पुरिमस्स पत्तिमंमि मग्गे तत्थ सुहावहे	८७.
केसी गोयमओ निच्चं तम्मि आसि समागमे ।	
सुयसीलसमुक्करिसो महत्थत्थविणिहओ	८८.
तोसिया परिसा सवा सम्मग्गं समुवट्ठिया ।	
संथुया ते पसीयन्तु जयवं केसिगोयमे	७९.

॥ त्ति वेमि ॥

॥ केसिगोयमिज्जं ॥

समिईओ चतुर्विंशं अध्ययनम्.

अट्ट पवयणमायाओ समिई गुत्ती तहेव य ।	
पञ्चैव य समिईओ तओ गुत्तीओ आहिया	१.
इरियाजासेसणादाणे उच्चारे समिई इय ।	
मणगुत्ती वयगुत्ती कायगुत्ती य अट्टमा	२.

- एयाओ अट्ट समिईओ समासेण वियाहिया ।
 दूवालसङ्गजिणकखायं मायं जत्थ उ पवयणं ३.
 आलम्बणेण कालेण मग्गेण जयणाय य ।
 चउकारणपरिसुद्धं संजए इरियं रिए ४.
 तत्थ आलम्बणं नाणं दंसणं चरणं तहा ।
 काले य दिवसे वुत्ते मग्गे उप्पहवज्जिए ५.
 दव्वओ खेत्तओ चेव कालओ जावओ तहा ।
 जायणा चउविहा वुत्ता तं मे कित्तयओ सुण ६.
 दव्वओ चक्खुसा पेहे जुगमित्तं च खित्तओ ।
 कालओ जाव रीइज्जा उवउत्ते य भावओ ७.
 इन्दियत्थे विवज्जित्ता सज्जायं चेव पञ्चहा ।
 तम्मुत्ती तप्पुरक्कारे उवउत्ते रियं रिए ८.
 कोहे माणे य मायाए लोत्ते य उवउत्तया ।
 हासे जए मोहरिए विकहासु तहेव च ९.
 एयाइं अट्ट ठाणाइं परिवज्जित्तु संजए ।
 असावज्जं मियं काले जासं जासिज्जा पन्नवं १०.
 गवेसणाए गहणे य परिजोगेसणाय य ।
 आहारोवहिसेज्जाए एए तिन्नि वि सोहए ११.
 उग्गमुप्पायणं पढमे बीए सोहेज्जा एसणं ।
 परिजोयंमि चउक्कं विसोहेज्जा जयं जई १२.
 ओहोवहोवग्गहियं जएडं तु दुविहं मुणी ।
 गिएहन्तो निक्खिण्वन्तो वा पउञ्जेज्जा इमं विहिं १३.

चक्खुसा पडिलेहिता पमज्जोळा जयं जई ।

आइए निक्खिवेळा वा दुहओ वी समिए सया १४.

उच्चारं पासवणं खेवं सिङ्गाणजाल्लियं ।

आहारं उवहिं देहं अन्नं वावि तहाविहं १५.

अणावायमसंलोए अणोवाए चेव होइ संलोए ।

आवायमसंलोए आवाए चेव संलोए १६.

अणावायमसंलोए परस्स णुवघाइए ।

समे अज्जुसिरे यावि अचिरकालकयंमि य १७.

वित्थिसे दूरमोगाढे नासन्ने विलवज्जिए ।

तसपाणवीयरहिए उच्चारईणि वोसिरे १८.

एयाओ पञ्च समिईओ समासेण वियाहिया ।

एत्तो तेओ य गुत्तीओ वोह्णामि अणुपुवसो १९.

सच्चा तहेव मोसा य सच्चमोसा तहेव य ।

चउत्थी असच्चमोसा य मणगुत्तीओ चउविहा २०.

संरम्भसमारम्भे आरम्भे य तहेव य ।

मणं पवत्तमाणं तु नियत्तेळा जयं जई २१.

सच्चा तहेव मोसा य सच्चमोसा तहेव य ।

चउत्थी असच्चमोसा य वइगुत्ती चउविहा २२.

संरम्भसमारम्भे आरम्भे य तहेव य ।

वयं पवत्तमाणं तु नियत्तेळा जयं जई २३.

ठाणे निसीयणे चेव तहेव य तुयट्टणे ।

उल्लङ्घणपल्लङ्घण इन्द्रियाण य जुअणे २४.

संरम्भसमारम्भे आरम्भे ये तहेव य ।

कायं पवत्तमाणं तु नियत्तेज्जा जयं जई २५.

एयाओ पञ्च समिईओ चरणस्स य पवत्तणे ।

गुत्ती नियत्तणे वुत्ता असुभत्थेसु सवसो २६.

एसा पवयणमाया जे सम्मं आयेरे मुणी ।

से विप्पं सवसंसारा विप्पमुच्चइ परिणए २७.

॥ त्ति वेमि ॥

॥ समिईओ ॥

जन्नइज्जां पञ्चविंशं अध्ययनम्.

माहणकुलसंभूओ आसि विप्पो महायसो ।

जायाई जमजन्नंमि जयघोसे त्ति नामओ ॥ १ ॥

इन्द्रियगामनिग्गाही मग्गगामी महामुणी ।

गामाणुगामं रीयन्तो पत्तो वाणारसिं पुरिं ॥ २ ॥

वाणारसीए बहिया उज्जाणंमि मणोरमे ।

फासुए सेज्जासंथारे तत्थ वासमुवागए ॥ ३ ॥

अह तेणेव कालेणं पुरीए तत्थ माहणे ।

विजयघोसे त्ति नामेण जन्नं जयइ वेयवी ॥ ४ ॥

अह से तत्थ अणगारे मासक्खमणपारणे ।

विजयघोसस्स जन्नंमि जिक्खट्ठा उववट्ठिए ॥ ५ ॥

समुवट्ठियं तहिं सन्तं जायगो पडिसेहए ।

न हु दाहामि ते जिक्खं भिक्खू जायाहि अन्नओ ॥ ६ ॥

१ Ch. (चा.) आरम्भंमि. २ Ch. (चा.) पत्ते.

३ Ch. (चा.) सि.

- जे य वेयविऊ विप्पा जन्नद्धा य जिह्मिन्दिया ।
 जोइसङ्गविऊ जे य जे य धम्मस्सं पारगा ७.
 जे समत्था समुद्धत्तुं परमप्पाणमेव य ।
 तेसिं अन्नमिणं देयं भो भिक्खू सव्वकामियं ८.
 सो तत्थ एव पडिसिद्धो जायगेण महामुणी ।
 न वि रुद्धो नवि तुद्धो उत्तमद्वमवेसओ ९.
 नन्नद्धं पाणहेउं वा न वि निष्वाहणाय वा ।
 तेसिं विमोक्खनद्धाए ईणं वयणमब्बवी १०.
 नवि जाणसि वेयमुहं नवि जन्नाण जं मुहं ।
 नक्खत्ताण मुहं जं च जं च धम्माण वा मुहं ११.
 जे समत्था समुद्धत्तुं परमप्पाणमेव य ।
 न ते तुमं वियाणासि अह जाणासि तो जण १२.
 तस्सक्खेवपमोक्खं तु अवयन्तो तहिं दिओ ।
 सपरिसो पञ्जली होउं पुह्णई तं महामुणिं १३.
 वेयाणं च मुहं बूहि बूहि जन्नाण जं मुहं ।
 नक्खत्ताण मुहं बूहि जं च धम्माण वा मुहं १४.
 जे समत्था समुद्धत्तुं परमप्पाणमेव य ।
 एयं मे संसयं सव्वं साहू कहसु पुह्णिओ १५.
 अग्गिहोत्तमुहा वेया जन्नट्ठी वेयसा मुहं ।
 नक्खत्ताण मुहं चन्दो धम्माण कासवो मुहं १६.
 जहा चन्दं गहाईया चिट्ठन्ती पञ्जलीउडा ।
 बन्दमाणा नमंसन्ता उत्तमं मणहारिणो १७.

१ Ch. (चा.) जे दिया. २ Ch. (चा.) धम्माण. A. (आ.) धम्माणु. ३ Ch. (चा.) °ण°. ४ A (आ.) इमं. ५ Ch. (चा.) बूहि for जंच (“जंच” ने बदले). ६ Ch. (चा.) हुत्त°.

अजाणगा जन्नवाई विज्जामाहणसंपया ।

गूढा सज्जायतवसा ज्ञासहन्ना इवग्गिणो १८.

जो लोए बम्भणो वुत्तो अग्गी व महिओ जहा ।

सया कुसलसंदिट्ठं तं वयं बूम माहणं १९.

जो न सज्जाइ आगन्तुं पवयन्तो न सोयई ।

रमइ अज्जावयणंमि तं वयं बूम माहणं २०.

जायरूवं जहामिट्ठं निच्छन्तमलपावगं ।

रागदोसजयाईयं तं वयं बूम माहणं २१.

तवस्सियं किसं दन्तं अवच्चियमंसतोणियं ।

सुवयं पत्तनिवाणं तं वयं बूम माहणं २२.

तसपाणे वियाणेत्ता संगहेण य थावरे ।

जो न हिंसइ ति विहेण तं वयं बूम माहणं २३.

कोहा वा जइ वा हासा लोहा वा जइ वा जया ।

मुसं न वयई जो उ तं वयं बूम माहणं २४.

चित्तमन्तमचित्तं वा अप्पं वा जइ वा बहुं ।

न गिण्हंइ अदत्तं जे तं वयं बूम माहणं २५.

दिवमाणसतेरिहं जो न सेवइ मेहुणं ।

मणसा कायवक्केणं तं वयं बूम माहणं २६.

जहा पोमं जले जायं नोवलिप्पइ वारिणा ।

एवं अलित्तं कामेहिं तं वयं बूम माहणं २७.

आलोळुयं मुहाजीवी अणगारं अकिञ्चनं ।

असंसत्तं गिहत्येसु तं वयं बूम माहणं २८.

१ Ch. (चा.) °मट्ठं. २ Ch. (चा.) गिण्हाइ. ३ Ch. (चा.) सु°.

- जहित्ता पुव्वसंजोगं नातिसङ्गे य बन्धवे ।
 जो न सङ्गाइ जोगेसुं तं वयं बूम माहणं २९.
 पसुबन्धा सव्ववेया य जट्ठं च पावकम्मुणा ।
 न तं तायन्ति दुस्सीलं कम्माणि बलवन्तिहं ३०.
 न वि मुणिएण समणो ओंकारेण न बम्भणो ।
 न मुणी रसवासेण कुसचीरेण तावसो ३१.
 समयाए समणो होइ बम्भचेरेण बम्भणो ।
 नाणेण उ मुणी होइ तवेण होइ तावसो ३२.
 कम्मुणा बम्भणो होइ कम्मुणा होइ खत्तिओ ।
 वइसो कम्मुणा होइ सुदो हवइ कम्मुणा ३३.
 एए पउकरे बुद्धे जेहिं होइ सिणायओ ।
 सव्वकम्मविनिम्मुक्कं तं वयं बूम माहणं ३४.
 एवं गुणसमाउत्ता जे भवन्ति दिउत्तमा
 ते समत्था उ उद्धत्तुं परमप्पाणमेव य ३५.
 एवं तु संसए छिन्ने विजयघोसे य माहणे ।
 समुदाय तयं तं तु जयघोसं महामुणिं ३६.
 तुद्धे य विजयघोसे इणमुदाहु कयञ्जली ।
 माहणत्तं जहाभूयं सुट्ठु मे उवदंसियं ३७.
 तुब्भे जइया जन्नाणं तुब्भे वेयविऊविऊ ।
 जोइसङ्गविऊ तुब्भे तुब्भे धम्माण पारगा ३८.
 तुब्भे समत्था उद्धत्तुं परमप्पाणमेव य ।
 तमणुगहं करइम्हं निक्खेणं भिक्खु उत्तमा ३९.

१ Ch. (चा.) नाइ°. २ A. (आ.) एएसु. ३ Ch.
 (चा.) °हि. ४ Ch. (चा.) पाउ°.

- न कज्जं मज्ज जिकखेण खिप्पं निक्खमसू दिया ।
 मा भमिहिसि भयावटे घौरे संसारसागरे ४०.
 उवलेवो होइ जोगेसु अजोगी नोवलिप्पई ।
 जोगी भमइ संसारे अभोगी विप्पमुच्चई ४१.
 उद्धो सुक्को य दो छूढा गोलया मट्टियामया ।
 दो वि आवडिया कुम्मे जो उद्धो सो तथ लग्गई ४२.
 एवं लग्गन्ति दुम्मेहा जे नरा कामलालसा ।
 विरत्ता उ न लग्गन्ति जहा से सुक्कंगोलए ४३.
 एवं से विजयघोसे जयघोसस्स अन्तिए ।
 अणगारस्स निक्खन्तो धम्मं सोच्चा अणुत्तरं ४४.
 खवित्ता पुव्वकम्माइं संजमेण तवेण य ।
 जयघोसविजयघोसा सिद्धिं पत्ता अणुत्तरं ४५.
 ॥ ति बेमि ॥

॥ जन्नइज्जं ॥

- सामायारी षड्विंशतितमं अभ्ययनम्.
 सामायारिं पवक्खामि सव्वपुक्खविमोक्खणिं ।
 जं चरित्ताण निग्गन्था तिष्ठा संसारसागरं १.
 पढमा आवस्सिया नाम बिइया य निसीहिया ।
 आपुह्णणा य तइया चउत्थी पडिपुह्णणा २.
 पञ्चमा छन्दणा नाम इह्णकारो य छट्ठओ ।
 सत्तमो मिह्णकारो उ तहक्कारो य अट्ठमो ३.

१ Ch. (चा.) सुक्खो. २ Ch. (चा.) सुक्ख°. ३ Ch.
 (चा.) पंचमी.

अब्भुट्ठाणं च नवमं दसमी उवसंपदा ।

एसा दसङ्गा साहूणं सामायारी पवेइया ४.

गमणे आवस्सियं कुज्जा ठाणे कुज्जा निसीदियं ।

आपुह्णणा सयंकरणे परकरणे पडिपुह्णणा ५.

बन्दणा दव्वजाएणं इह्वाकारो य सारणे ।

मिह्वाकारो य निन्दाए तहक्कारो पडिस्सुए ६.

अब्भुट्ठाणं गुरुपूया अह्णणे उवसंपदा ।

एवं दुपञ्चसंजुत्ता सामायारी पवेदिता ७.

पुव्विद्धंमि चउब्जाए आइच्चंमि समुट्ठिए ।

जण्णयं पडिलेहित्ता वन्दित्ता य गुरुं तँओ ८.

पुह्णिज्जा पञ्चल्लिउमो किं कायव्वं मए इह ।

इहं निओइउं जन्ते वेयावच्चे व सज्जाए ९.

वेयावच्चे निउत्तेण कायव्वं अगिल्लायओ ।

सज्जाए वा निउत्तेण सव्वदुक्खविमोक्खणे १०.

दिवसस्स चउरो जागे जिक्खू कुज्जा वियक्खणो ।

तओ उत्तरगुणे कुज्जा दिणभागेसु चउसु वि ११.

पढमं पोरिसि सज्जायं बीयं जाणं जियायई ।

तइयाए जिक्खायरियं पुणो चउत्थीइ सज्जायं १२.

आसाढे मासे दुपया पोसे मासे चउप्पया ।

चित्तासोएसु मासेसु तिप्पया हवइ पोरिसी १३.

अङ्गुलं सत्तरत्तेणं पक्खेणं च दुअङ्गुलं ।

वट्ठए हायए वावि मासेणं चउरङ्गुलं १४.

आसाढबहुसपक्खे जइवए कत्तिए य पोसे य ।
 फग्गुणवाइसाहेसु य वोद्धवा ओमरत्ताओ १५.
 जेढ्ढामूले आसाढसावणे छहिं अङ्गुलोहिं पडिलेहा ।
 अट्ठहिं बीयतयंमि तइए दस अट्ठहिं चउत्थे १६.
 रत्तिं पि चउरो जागे जिक्खू कुज्जा वियक्खणो ।
 तओ उत्तरगुणे कुज्जा राइभाएसु चउसु वि १७.
 पढमं पोरिसि सज्जायं वित्तिं जाणं जियायई ।
 तइयाए निइमोक्खं तु चउत्थी जुज्जोवि सज्जायं १८.
 जं नेइ जया रत्तिं नक्खत्तं तंमि नज्जचउब्जाए ।
 संपत्ते विरमेज्जा सज्जाय पओसकालम्मि १९.
 तम्ममेव य नक्खत्ते गयणचउब्जागसावसेसंमि ।
 वेरात्तियं पि कालं पमिलेहित्ता मुणी कुज्जा २०.
 पुव्विल्लंमि चउब्जाए पमिलेहित्ताण जएमयं ।
 गुरुं वन्दित्तु सज्जायं कुज्जा पुक्खविमोक्खणं २१.
 पोरिसीए चउब्जाए वन्दिताण तओ गुरुं ।
 अपमिक्कमित्ता कालस्स भायणं पमिलेहए २२.
 मुहपोत्तिं पमिलेहित्ता पमिलेहिज्जा गोह्वगं ।
 गोह्वगलइयङ्गुलिओ वत्थाइं पमिलेहए २३.
 उट्ठं थिरं अतुरियं पुवं ता वत्थमेव पमिलेहे ।
 तो विइयं पप्फोमे तइयं च पुणो पमज्झिज्जा २४.
 अणच्चावियं अवलियं अणाणुबन्धिममोसल्लिं ।
 ठप्पुरिमा नवं खोमा पाणीपाणिविसोहणं २५.

१ Ch. (चा.) बीयं. A. (आ.) बिइयं. २ Ch (चा.)
 नइ. ३ Ch. (चा.) यं. ४ Ch. (चा.) ल्लमि. ५ Ch
 (चा) add (ववारे) चेव. ६ A. आ. न वखोडा.

- आरज्जुना सम्मद्वा वज्जेयद्वा य मोसली तइया ।
 पप्फोरुणा चउत्थी विक्खित्ता वेइया ठट्ठी २६.
 पसिढिलपलम्बलोला एगा मोसा अणेगरूवधुणा ।
 कुणइ पमाणिपमायं सङ्खियगणणोवगं कुज्जा २७.
 अणूणाइरित्तपमिलेहा अविवच्चासा तहेव य ।
 पढमं पयं पसत्थं सेसाणि य अप्पसत्थाइं २८.
 पमिलेहणं कुणन्तो मिहोकहं कुणइ जणवयकहं वा ।
 देइ व पच्चक्खाणं वाएइ सयं पमिहइ वा २९.
 पुढवी-आउक्काए तेऊ-वाऊ-वणस्सइ-तसाणं ।
 पमिलेहणापमत्तो ठण्हं पि विराहओ होइ ३०.
 पुढवी-आउक्काए तेऊ-वाऊ-वणस्सइ-तसाणं ।
 पडिलेहणाआउत्तो ठण्हं संरक्खओ होइ ३१.
 तइयाए पोरिसीए जत्तं पाणं गवेसए ।
 ठण्हं अन्नयराए कारणंमि उवाट्टिए ३२.
 वेयण^१-वेयावच्चे^२ इरियट्ठाए^३ य संजमट्ठाए^४ ।
 तह पाणवत्तियाए^५ ठट्ठं पुण धम्मचिन्ताए^६ ३३.
 निग्गन्थो धिइमन्तो निग्गन्थी वि न करेज्जा ठहिं चेव ।
 थाणेहि उ इमेहिं अणइक्कमणाइ से होइ ३४.
 आयट्ठे उवसग्गे तितिक्खया बम्भजेरगुत्तीसु ।
 पाणिदया तवहेउं सरीरवोहेयणट्ठाए ३५.
 अवसेसं जणरुगं गिज्ज चक्खुसा पमिलेहए ।
 परमद्धजोयणाओ विहारं विहरे^७ मुणी ३६.

- चउत्थीए पोरिसीए निक्खित्ताण जायणं ।
 सज्जायं तथो कुज्जा सब्बजावविजावणं ३७.
 पोरिसीए चउब्जाए वन्दित्ताण तथो गुरुं ।
 पम्भिमित्ता कालस्स सेज्जां तु पम्भिलेहए ३८.
 पासवणुच्चारभूमिं च पम्भिलेहिज्जा जयं जई ।
 काउस्सगं तथो कुज्जा सब्बदुक्खविमोक्खणं ३९.
 देवसियं च अईचारं चिन्तिज्जा अणुपुव्वसो ।
 नाणंमि दंसणे षेव चरित्तम्मि तहेव य ४०.
 पारियाकाउस्सगो वन्दित्ताण तथो गुरुं ।
 देसियं तु अईचारं आलोएज्जा जहक्कमं ४१.
 पम्भिमित्तु निस्सद्धो वन्दित्ताण तथो गुरुं ।
 काउस्सगं तथो कुज्जा सब्बदुक्खविमोक्खणं ४२.
 पारियाकाउस्सगो वन्दित्ताण तथो गुरुं ।
 थुइमङ्गलं च काज्जा कालं संपम्भिलेहए ४३.
 पढमं पोरिसि सज्जायं वितियं जाणं जियायई ।
 तइयाए निदमोक्खं तु सज्जायं तु चउत्थिए ४४.
 पोरिसीए चउत्थीए कालं तु पम्भिलेहए ।
 सज्जायं तु तथो कुज्जा अबोहन्तो असंजए ४५.
 पोरिसीए चउब्जाए वन्दित्ताण तथो गुरुं ।
 पम्भिमित्तु कालस्स कालं तु पम्भिलेहए ४६.
 आगए कायवोस्सगे सब्बदुक्खविमोक्खणे ।
 काउस्सगं तथो कुज्जा सब्बदुक्खविमोक्खणं ४७.

१ Ch. (चा.) नाणेय. २ Ch. (चा.) °यारं. ३ Ch. (चा.) °हिया. ४ Ch. (चा.) °हे°.

- राइयं च अईयारं चिन्तिज्जा अणुपुव्वसो ।
 नाणंमि दंसणंमि य चरित्तंमि तवंमि य ४८.
 पारियकाउस्सग्गो वन्दिताण तथो गुरुं ।
 राइयं तु अईयारं आलोएज्जा जहक्कमं ४९.
 पक्कमिच्चु निस्सल्लो वन्दिताण तथो गुरुं ।
 काउस्सग्गं तथो कुज्जा सब्बुक्खविमोक्खणं ५०.
 किं तवं पडिवज्जामि एवं तत्थ विचिन्तए ।
 काउस्सग्गं तु पारित्ता वन्दई य तथो गुरुं ५१.
 पारियकाउस्सग्गो वन्तिताण तथो गुरुं ।
 तवं तु पक्किवज्जेज्जा कुज्जा सिज्जाण संथवं ५२.
 एसा सामायारी समासेण वियाहिया ।
 जं चरित्ता बहूं जीवा तिष्ठा संसारसागरं ५३.
 ॥ त्ति वेमि ॥

॥ सामायारी ॥

खलुङ्किज्जं सप्तविंशतितमं अध्ययनम्.

- येरे गणहरे गग्गे मुणी आसि विसारए ।
 आइस्से गणिभावम्मि समाहिं पडिसंधए १.
 वहणे वहमाणस्स कन्तारं अइवत्तई ।
 जोगे वहमाणस्स संसारं अइवत्तई २.
 खलुङ्के जो उ जोएइ विहम्माणो किसिस्सई ।
 असमाहिं च वेएइ तोत्तथो से य जज्जई ३.

- एगं डसइ पुहंमि एगं विन्धइ जिक्खणं ।
 एगो जअइ समिलं एगो उप्पहपट्ठिओ ४.
 एगो पडइ पासेणं निवेसइ निवज्जई ।
 उक्कुदइ उप्फडंइ सढे वालगवी वए ५.
 माई मुद्धेण परइ कुद्धे गहे पक्किप्पहं ।
 मयलक्खेण चिट्ठई य वेगेण य पहावई ६.
 छिन्नाले छिन्दइ सेलिं^३ दुदन्तो जअए जुगं ।
 से वि य सुस्सुयाइत्ता उज्जाहिता पलायए ७.
 खलुङ्का जारिसा जोज्जा दुस्सीसा वि हु तारिसा ।
 जोइया धम्मजाणम्मि जज्जन्ती धिइदुव्वला ८.
 इहीगारविए एगे एगे तथ रसगारवे ।
 सायागारविए एगे एगे सुचिरकोहणे ९.
 जिक्खालसिए एगे एगे ओमाणजीरुए ।
 थद्धे एगे अणुसांसम्मी हेज्जहिं कारणेहि य १०.
 सो वि अन्तरजासिद्धो दोसमेव पकुवई ।
 आयरियाणं तु वयणं पडिकूलेइ जिक्खणं ११.
 न सा भमं वियाणाइ न य सा मज्ज दाहिई ।
 निग्गया होहिई मन्ने साहू अन्नो तथ वच्चउ १२.
 पोसिया पलिउंचन्ति ते परियन्ति समन्तओ ।
 रायवेट्ठिं च मन्नन्ता करेन्ति जिउमिं मुहे १३.
 वाइया संगहिया चेव जत्तपाणेण पोसिया ।
 जायपक्खा जहा हंसा पक्कमान्ति दिसो दिसिं १४.

१ Ch. (चा.) °प्फि°. २ C. (चा.) omit (नथी)
 य. ३ Ch. (चा.) °हि. ४ Ch. (चा.) °णुस°. ५ Ch.
 (चा.) °प्फि°.

- अह सारही विचिन्तेइ खलुङ्गेहिं समागओ ।
 किं मज्ज दुट्ठसीसेहिं अप्पा मे अवसीयई १५.
 जारिसा मम सीसाओ तारिसा गलिगदहा ।
 गलिगदहे जहित्ताणं दढं पगिण्हई तवं १६.
 मिउमदवसंपन्नो गम्भीरो सुसमाहिओ ।
 विहरइ महिं महप्पा सीलभूएण अप्पणा १७.
 ॥ त्ति वेमि ॥

॥ खलुङ्किजं ॥

मोक्खमग्गई अष्टाविंशतितमं अध्ययनम्.

- मोक्खमग्गगइं तच्चं सुणेह जिणजासियं ।
 चउकारणसंजुत्तं नाणदंसणलक्खणं १.
 नाणं च दंसणं चेव चरित्तं च तवो तहा ।
 एस मग्गो त्ति पन्नत्तो जिणेहिं वरदंसिहिं २.
 नाणं च दंसणं चेव चरित्तं च तवो तहा ।
 एयमग्गमणुप्पत्ता जीवा गह्वन्ति सोग्गइं ३.
 तत्थ पञ्चविहं नाणं सुयं आजिनिबोहियं ।
 ओहिनाणं तु तइयं मणनाणं च केवलं ४.
 एयं पञ्चविहं नाणं दवाण य गुणाण य ।
 पज्जावाण य सबेसिं नाणं नाणीहि दंसियं ५.
 गुणाणमासओ दवं एगदव्वसिसया गुणा ।
 लक्खणं पज्जावाणं तु उजओ अस्सिया जवे ६.

- धम्मो अहम्मो आगासं कालो पुग्गल-जन्तवो ।
 एस लोगो त्ति पन्नत्तो जिणेहिं वरदंसिहिं ७.
 धम्मो अहम्मो आगासं दधं इक्किक्कमाहियं ।
 अणन्ताणि य दवाणि कालो पुग्गल-जन्तवो ८.
 गइलक्खणो उ धम्मो अहम्मो ठाणलक्खणो ।
 जायणं सबदवाणं नहं ओगाहलक्खणं ९.
 वत्तणालक्खणो कालो जीवो उवओगलक्खणो ।
 नाणेणं दंसणेणं च सुहेण य दुहेण य १०.
 नाणं च दंसणं चेव चरित्तं च तवो तहा ।
 वीरियं उवओगो य एयं जीवस्स लक्खणं ११.
 सद्धन्धयार-उज्जोओ पहा छाया तवे इ वा ।
 वल्लरसगन्धफासा पुग्गलाणं तु लक्खणं १२.
 एगत्तं च पुहत्तं च संखा संठाणमेव य ।
 संजोगा य विजागा य पज्जवाणं तु लक्खणं १३.
 जीवाजीवा य बन्धो य पुष्पं पावोसवो तहा ।
 संवरो निज्जरा मोक्खो सन्तेए तहिया नव १४.
 तहियाणं तु जावाणं सज्जावे उवएसणं ।
 जावेणं सद्धन्तस्स सम्मत्तं तं वियाहियं १५.
 निसग्गुवएसरुई आणरुई सुत्त-धीयरुइमेव ।
 अजिगम-वित्थाररुई किरिया-संखेव-धम्मरुई १६.
 भूयत्थेणाहिगया जीवाजीवा य पुष्पपावं च ।
 सहसम्मुइयासवसंवरो य रोएइ उ निस्सग्गो १७.

- जो जिणदिट्ठे जावे चउव्विहे सद्दधाइ^१ सयमेव ।
 एमेव नन्नह त्तिय स निसग्गरुइ त्ति नायवो १८.
 एए चेव उ जावे उवइट्ठे जो परेण^२ सद्दधई ।
 छउमत्थेण जिणेण व उवएसरुइ त्ति नायवो १९.
 रागो दोसो मोहो अन्नाणं जस्स अवगयं होइ ।
 आणाए रोयन्तो^३ सो खलु आणारुई नामं २०.
 जो सुत्तमहिज्जान्तो सुएण ओगाहई उ सम्मत्तं ।
 अङ्गेण^४ बाहिरेण व सो सुत्तरुइ त्ति नायवो २१.
 षणेण अणेगाइं^५ पयाणि जो पसरई उ सम्मत्तं ।
 उदए व तेल्लविन्दू सो बीयरुइ त्ति नायवो २२.
 सो होइ अज्जिगमरुई सुयनाणं जेण अत्थओ दिट्ठु ।
 एक्कारस अङ्गाइं पइल्लगं दिट्ठिवाओ य २३.
 दवाण सव्वजावा सव्वपमाणेहि जस्स उवल्लद्धा ।
 सव्वाहि नयविहीहिं वित्थाररुइ त्ति नायवो २४.
 दंसणनाणचरित्ते तवविणए सव्वसमिइगुत्तीसु ।
 जो किरियाजावरुई सो खलु किरियारुई नाम २५.
 अणज्जिग्गहियकुदिट्ठी संखेवरुइ त्ति होइ नायवो ।
 अविसारओ पवयणे अणज्जिग्गहिओ य सेसेसु २६.
 जो अत्थिकायधम्मं सुयधम्मं खलु चरित्तधम्मं च ।
 सद्दहइ जिणाज्जिहियं सो धम्मरुइ त्ति नायवो २७.
 परमत्थसंथवो वा सुदिट्ठपरमत्थसेवणं वा वि ।
 वावन्नकुदंसणवज्जाणां य सम्मत्तसद्दहणा २८.

१ Ch. (चा.) °हाइ. A. (आ.) °हई. २ Ch. (चा.) °हई. ३ Ch. (चा.) रोएंतो. ४ Ch. (चा.) बहिं. ५ Ch. (चा.) पयाइं.

नत्थि चरित्तं सम्मत्तविहूणं दंसणे उ नइयवं ।
 सम्मत्तचरित्ताइं जुगवं पुव्वं च^१ सम्मत्तं २९.
 नादंसणिस्स नाणं नाणेण विणा न हुन्ति चरणगुणा ।
 अगुणिस्स नत्थि मोक्खो नत्थि अमोक्खस्स निव्वाणं^{३०}.
 निस्सङ्खिय-निकङ्खिय-निव्वित्तिगिह्वा अमूढदिट्ठी य ।
 उव्वूह-थिरीकरणे वहुल्ल-पजावणे अट्ठ ३१.
 सामाइयत्थ पढमं छेओवट्ठावणं जवे बीयं ।
 परिहारविसुद्धीयं सुहुमं तह संपरायं च ३२.
 अकसाय^२-अहक्खायं छउमत्थस्स जिणस्स वा ।
 णयं चयरित्तकरं चारित्तं होइ आहियं ३३.
 तवो य दुविहो वुत्तो बाहिरब्भन्तरो तहा ।
 बाहिरो छव्विहो वुत्तो एमेवब्भन्तरो तवो ३४.
 नाणेण जाणई भावे दंसणेण य सइहे ।
 चरित्तेण य^३ गिण्हाइ तवेण परिसुज्जई ३५.
 खवेत्ता पुव्वकम्माइं संजमेण तवेण य ।
 सव्वदुक्खपहीणट्ठा पक्कमन्ति महेसिणो ३६.
 ॥ त्ति वेमि ॥

॥ मोक्खमग्गगई ॥

सम्मत्तपरक्कमे एकोनत्रिंशं अध्ययनम्
 सुयं मे आउसं तेण भगवया एवमक्खायं । इह
 खलु सम्मत्तपरक्कमे नाम अज्जयणे समणेण भगवाय

१ Ch. (चा.) व. २ Ch. (चापां.) 'सायमह'. ३ Ch.
 (चा.) निगिं. for य गिं. (ने बदले).

महावीरेणं कासवेणं पवेइए । जं सम्मं सदहित्ता पत्तइ^१-
त्ता रोयइत्ता फासित्ता पालइत्ता तीरित्ता कित्तइत्ता
सोहइत्ता आराहित्ता आणाए अणुपालइत्ता बह्वे
जीवा सिज्जन्ति बुज्जन्ति मुच्चन्ति परिनिवायन्ति
सवदुक्खाणमन्तं करेन्ति । तस्स णं अयमद्वे एव-
माहिज्जइ, तं जहा, संवेगे १, निवेए २, धम्मसद्धा
३, गुरुसाहम्मियसुस्सूणया ४, आलोयणया ५,
निन्दणया ६, गरहणया ७, सामाइए ८, चउवीस-
त्थए^२ ९, वन्दणे १०, पडिक्रमणे ११, काउस्सगगे १२,
पच्चक्खाणे १३, अवथुईमङ्गले १४, कालपडिलेहणया
१५, पायहित्तकरणे १६, खमावयणया १७, सज्जाए
१८, वायणया १९, पडिपुहणया २०, पन्नियट्टणया
२१, अणुप्पेहा २२, धम्मकहा २३, सुत्तस्स आराह-
णया २४, एगगमणसंनिवेसणया २५, संजमे २६,
तवे २७, वोदाणे २८, सुहसाए २९, अप्पन्निवद्धया
३०, विचित्तसयणासणसेवणया ३१, त्रिणियट्टणया
३२, संजोगपच्चक्खाणे ३३, उवहिपच्चक्खाणे ३४, आ-
हारपच्चक्खाणे ३५, कसायपच्चक्खाणे ३६, जोगपच्च-
क्खाणे ३७, सरीरपच्चक्खाणे ३८, सहायपच्चक्खाणे
३९, जत्तपच्चक्खाणे ४०, सब्जावपच्चक्खाणे ४१, प-
निरूवणया ४२, वेयावच्चे ४३, सव्वगुणसंपुण्णया ४४,
वीयरागया ४५, खन्ती ४६, मुत्ती ४७, मद्वे ४८,
अज्जावे ४९, जावसच्चे ५०, करणसच्चे ५१, जोगसच्चे

१ Ch. (चा.) °त्तियाइ°. A. (आ.) पत्तयइत्ता. २ Ch.
(चा.) गरि°. ३ Ch. (चा.) °त्थवे. ४ Ch. (चा.) सुय°.

५२, मणगुत्तया ५३, वयगुत्तया ५४; कायगुत्तया ५५, मणसमाधारण्या ५६, वयसमाधारण्या ५७, कायसमाधारण्या ५८, नाणसंपन्नया ५९, दंसणसंपन्नया ६०, चरित्तसंपन्नया ६१, सोइन्दियनिग्गहे ६२, च-
 विखिन्दियनिग्गहे ६३, घाणिन्दियनिग्गहे ६४, जि-
 ङ्गिन्दियनिग्गहे ६५, फासिन्दियनिग्गहे ६६, कोह-
 विजए ६७, माणविजए ६८, मायाविजए ६९, लोह-
 विजए ७०, पेज्जादोसमिच्छादंसणविजए ७१, सेले-
 सी ७२, अकम्मया ७३.

१ संवेगेणं भन्ते जीवे किं जणयइ ! संवेगेणं अ-
 णुत्तरं धम्मसद्धं जणयइ, अणुत्तराए धम्मसद्धाए
 संवेगं हव्वमागहइ, अणन्ताणुबन्धिकोहमाणमाया-
 लोके खवेइ, केम्मं न बन्धइ, तप्पच्चइयं च णं मि-
 हत्तविसोहिं काऊण दंसणाराहए जवइ, दंसणवि-
 सोहीए य णं विसुद्धाए अत्थेगई^२ तेणेव जवग्गह-
 णेणं सिज्जई, सोहीए य णं विसुद्धाए तच्च पुणो
 जवग्गहणं नाइक्कमइ. ॥ १ ॥

२ निवेएणं^३ जन्ते जीवे किं जणयइ ? निवेएणं^३
 दिव्वमाणुसतेरिहिएसु कामजोगेसु निव्वेयं हव्व-
 मागहइ, सव्वविसएसु विरज्जाइ, सव्वविसएसु विर-
 ज्जमाणे^४ आरम्भपरिच्चायं करेइ, आरम्भपरिच्चायं करे-
 माणे संसारमग्गं वोह्तिन्दइ सिद्धिमग्गं^५ पणिवत्ते^६ भवइ.

? A (आ.) नवं च क°. २ Ch. (चा.) °गइए. ३ Ch. (चा.)
 °देणं. ४ A (आ मां वधारे) adds परिग्रहं after आर° (पछी).
 ५ Ch. (चा.) °मग्गं°. ६ Ch. (चा. मां वधारे) add य.

३ धम्मसद्भाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ ? धम्मसद्भाए णं सायासोक्खेसु रज्जमाणे विरज्जइ, आगारधम्मं च णं चयइ, अणगारिणं णं जीवे सारीरमाणसाणं दुक्खाणं छेयणजेयणसंजोगाईणं वोत्तेयं करेइ अवावाहं च सुहं निवत्तेइ. ॥ ३ ॥

४ गुरुसाहम्मियसुस्सूसाणाए णं जन्ते जीवे किं जणयइ ? गुरुसाहम्मियसुस्सूसाणाए णं विणयपक्खिं जणयइ. विणयपक्खिन्ने य णं जीवे 'अणुच्चासायणसीले नेरइयतिरिक्खजोणियमणुस्सदेवदुग्गईओ निरुम्भइ, वल्लसंजलणजत्तिबहुमाणयाए मणुस्सदेवगईओ निबन्धइ सिद्धिं सोग्गइं च विसोहेइ, पसत्थाइं च णं विणयमूलाइं सव्वकज्जाइं साहेइ, अन्ने य बहवे जीवे विणिइत्ता जवइ ॥ ४ ॥

५ आलोयणाए णं जन्ते जीवे किं जणयइ ? आलोयणाए णं मायानियाणमिह्वादरिसणसद्धानं^३ मोक्खमग्गविग्घाणं अणन्तसंसारबन्धणाणं उद्धरणं करेइ, उज्जुजावं च जणयइ. उज्जुजावपक्खिन्ने य णं जीवे अमाई इत्थीवेयनपुंसगवेयं च न बन्धइ, पुव्वबद्धं च णं निज्जरेइ ॥ ५ ॥

६ निन्दण्याए णं जन्ते जीवे किं जणयइ ? निन्दण्याए णं पप्पाणुतावं जणयइ, पप्पाणुतावेणं विरज्जमाणे करणगुणसेढिं पक्खिज्जइ. करणगुणसेढीपडिवन्ने य णं अणगारे मोहणिज्जां कम्मं उग्घाएइ ॥ ६ ॥

७ गरहणयाए णं जन्ते जीवे किं जणयइ ?
गरहणयाए अपुरेकारं जणयइ, अपुरेकारगए णं
जीवे अप्पसत्थेहिंतो जोगेहिंतो नियत्तेइ, पसत्थे य
पमिवज्जाइ, पसत्थजोगपमिवन्ने य णं अणगारे अण-
न्तघाइपज्जावे खवेइ ॥ ७ ॥

८ सामाइएणं भन्ते जीवे किं जणयइ ? सामा-
इएणं सावज्जाजोगविरइं जणयइ ॥ ८ ॥

९ चउवीसत्थएणं जन्ते जीवे किं जणयइ ?
च^० दंसणविसोहिं जणयइ ॥ ९ ॥

१० वन्दणएणं जन्ते जीवे किं जणयइ ? व^०
नीयागोयं कम्मं खवेइ, उच्चागोयं कम्मं निबन्धइ,
सोहगं च णं अपमिहयं आणाफलं निवत्तेइ, दा-
हिणजावं च णं जणयइ ॥ १० ॥

११ पमिक्कमणेणं जन्ते जीवे किं जणयइ ? प^०
वयठिदाणि पिहेइ, पिहियठिदे^१ पुण जीवे निरुद्धासवे
असवलचरित्ते अट्टसु पवयणमायासु उवउत्ते अपु-
हत्ते सुप्पणिहिए^२ विहरइ ॥ ११ ॥

१२ काउस्सग्गेणं जन्ते जीवे किं जणयइ ? का^०
तीयपमुप्पन्नपायत्तित्तं^३ विसोहेइ, विसुद्धपायत्तित्ते य
जीवे निव्वुयहियए ओहरियभरो^४ व जारवहे पस-
त्थज्जाणोवगए सुहं सुहेणं विहरइ ॥ १२ ॥

१३ पच्चक्खाणेणं जन्ते जीवे किं जणयइ ? प^०

१ Ch. (चा.) °यवयत्ति°. २ Ch. (चा.) °हिंदीए. ३ Ch.
(चा.) °प्पन्नं. ४ Ch. (चा.) °भरु. A. (आ.) उहरियभार.

आसवदाराइं निरुम्भइ, पञ्चवखाणेणं इह्णानिरोहं ज-
णयइ, इह्णानिरोहं गए य णं जीवे सबदवेसु विणी-
यतण्हे सीइभूए विहरइ ॥ १३ ॥

१४ थवथुइमङ्गलेणं जन्ते जीवे किं जणयइ ?
थ° नाणदंसणचरित्तबोहिलान्नं जणयइ, नाणदंसण-
चरित्तबोहिलाभसंपन्ने य णं जीवे अन्तकिरियं कप्प-
विमाणोववत्तिगं आराहणं आराहेइ ॥ १४ ॥

१५ कालपमिलेहणयाए णं भन्ते जीवे किं ज-
णयइ ? का° नाणावरणिज्झं कम्मं खवेइ ॥ १५ ॥

१६ पायत्थित्तकरणेणं भन्ते जीवे किं जणयइ ?
पा° पावविसोहिं जणयइ, निरइयारे वावि जवइ, सम्मं
च णं पायत्थित्तं पमिवज्झमाणे मग्गं च मग्गफलं च
विसोहेइ, आयारं आयारफलं च आराहेइ ॥ १६ ॥

१७ खमावणयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ ?
ख° पल्हायणजावं जणयइ, पल्हायणभावमुवगए य
सवपाणजूयजीवसत्तेसु मेत्तीजावमुप्पाएइ, मेत्तीभा-
वमुवगए यावि जीवे जावविसोहिं काऊण निब्भए
जवइ ॥ १७ ॥

१८ सज्जाएण जन्ते जीवे किं जणयइ ? स°
नाणावरणिज्झं कम्मं खवेइ ॥ १८ ॥

१९ वायणाए णं जन्ते जीवे किं जणयइ ? वा°
निज्जरं जणयइ, सुयस्स य अणासायणाए वट्टए,
सुयस्स अणासायणाए वट्टमाणे तिरथधम्मं अवल-

म्बइ, तित्थधम्मं अवलम्बमाणे महानिज्जारे जव-
महापज्जवसाणे जवइ ॥ १९ ॥

२० पन्निपुहणयाए णं जन्ते जीवे किं जणयइ ?
प° सुत्तत्थतट्टजयाइं विसोहेइ, कङ्कामोहणिज्जां कम्मं
वोह्तिन्दइ ॥ २० ॥

२१ परियट्ठणाए णं जन्ते जीवे किं जणयइ ?
प° वज्जणाइं जणयइ, वज्जणलद्धिं च लुप्पाएइ ॥ २१ ॥

२२ अणुप्पेहाए णं जन्ते जीवे किं जणयइ ? अ°
आउयवज्जाओ सत्तकम्मप्पगडीओ धणियबन्धणव-
द्धाओ सिद्धिलबन्धणवद्धाओ पकरेइ, दीहकालट्ठिइया-
ओ हस्सकालट्ठिइयाओ पकरेइ, तिवाणुजावाओ मन्दा-
णुजावाओ पकरेइ, बहुपएसग्गाओ अप्पएसग्गाओ
पकरेइ, आउयं च णं कम्मं सिया बन्धइ, सिया नो
बन्धइ, असायावेयणिज्जां च णं कम्मं नो भुज्जो भुज्जो
उवचिणाइ, अणाइयं च णं अणवदग्गं दीहमद्धं चा-
उरन्तं संसारकन्तारं खिप्पामेव वीइवयइ ॥ २२ ॥

२३ धम्मकहाए णं जन्ते जीवे किं जणयइ ?
ध° निज्जारं जणयइ, धम्मकहाए णं पवयणं पजावेइ,
पवयणपजावेणं जीवे आगमेसस्स जइत्ताए कम्मं
निबन्धइ ॥ २३ ॥

२४ सुयस्स आराहणयाए णं भन्ते जीवे किं
जणयइ ? सु° अन्नाणं खवेइं, न य संकिलिस्सइ ॥ २४ ॥

२५ एगग्गमणसंनिवेसण्याए णं जन्ते जीवे किं जणयइ ? ए० चित्तनिरोहं करेइ ॥ २५ ॥

२६ संजमएणं जन्ते जीवे किं जणयइ ? स० अण्हयत्तं जणयइ ॥ २६ ॥

२७ तवेणं जन्ते जीवे किं जणयइ ? तवेणं वोदाणं जणयइ ॥ २७ ॥

२८ वोदाणेणं जन्ते जीवे किं जणयइ ? वो० अकिरियं जणयइ, अकिरियाए भवित्ता तश्चो पहा सिज्जइ बुज्जइ मुच्चइ परिनिब्बायइ, सब्बदुक्खाणमन्तं करेइ ॥ २८ ॥

२९ सुहसाएणं जन्ते जीवे किं जणयइ ? सु० अणुस्सुयत्तं जणयइ, अणुस्सुयाए णं जीवे अणुकम्पए अणुब्भडे विगयसोगे चरित्तमोहणिज्जां कम्मं खवेइ ॥ २९ ॥

३० अप्पडिबद्धयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ ? अ० निस्सङ्गत्तं जणयइ, निस्सङ्गत्तेणं जीवे एगे एगग्गचित्ते दिया य राश्चो य असज्जमाणे अप्पडिबद्धे यावि विहरइ ॥ ३० ॥

३१ विवित्तसयणासण्याए णं भन्ते जीवे किं जणयइ ? वि० चरित्तगुत्तिं जणयइ, चरित्तगुत्ते य णं जीवे विवित्ताहारे दढचरित्ते एगन्तरए मोक्खभावपक्खिन्ने अट्ठविहकम्मगणिंठ निज्जारेइ ॥ ३१ ॥

३२ विनियट्ठयाए णं जन्ते जीवे किं जणयइ ? वि० पावकम्माणं अकरणयाए अब्बुट्ठेइ, पुव्वबद्धान

य निज्जरण्याए तं नियत्तेइ, तअओ पत्ता चाउरन्तं
संसारकन्तारं वीइवयइ ॥ ३२ ॥

३३ संजोगपच्चक्खाणेणं जन्ते जीवे किं जण-
यइ ? सं° आलम्बणाइं खवेइ, निरालम्बणस्स य
आयतट्ठिया योगा जवन्ति, सएणं लाजेणं संतुस्सइ,
परत्ताजं नो आसादेइ, परत्ताजं नो तक्केइ, नो पीहेइ,
नो पत्थेइ, नो अभिलसइ, परत्ताजं अणस्सायमाणे
अतक्केमाणे अपीहमाणे अपत्थेमाणे अणजिलसमाणे
पुच्चं सुहसेज्जां उवसंपज्जित्ता णं विहरइ ॥ ३३ ॥

३४ उवहिपच्चक्खाणेणं जन्ते जीवे किं जणयइ ?
उ° अपलिमन्थं जणयइ, निरुवहिए णं जीवे निकल्ली
उवहिमन्तरेण य न संकिलिस्सई ॥ ३४ ॥

३५ आहारपच्चक्खाणेणं जन्ते जीवे किं जण-
यइ ? आ° जीवियासंसप्पअओगं वोह्तिन्दइ, जीविया-
संसप्पअओगं वोह्तिन्दिता जीवे आहारमन्तरेणं न
संकिलिस्सइ ॥ ३५ ॥

३६ कसायपच्चक्खाणेणं जन्ते जीवे किं जण-
यइ ? क° वीयरगजावं जणयइ, वीतरागभावपक्कि-
वन्ने वि य णं जीवे समसुहपुक्खे भवइ ॥ ३६ ॥

३७ जोगपच्चक्खाणेणं भन्ते जीवे किं जणयइ ?
जो° अजोगत्तं जणयइ, अजोगी णं जीवे नवं कम्मं
न बन्धइ, पुव्वबद्धं निज्जरेइ ॥ ३७ ॥

३८ सरीरपच्चक्खाणेणं जन्ते जीवे किं जणयइ ?
स° सिद्धाइसयगुणकित्तणं निवत्तेइ, सिद्धाइसयगुण-

संपन्ने य एं जीवे लो गग्गमुवगए परमसुही भवइ॥३८॥

३९ सहायपच्चक्खाणेण भन्ते जीवे किं जणयइ? स^० एगीभावं जणयइ, एगीभावभूए वि य एं जीवे एगग्गं ज्ञावेमाणे अप्पजंजे अप्पकलहे अप्पकसाए अप्पतुसं- तुमे संजमबहुले संवरबहुले समाहि ए यावि नवइ॥३९॥

४० भत्तपच्चक्खाणेण भन्ते जीवे किं जणयइ? ज^० अण्णगाइं भवसयाइं निरुम्भइ ॥ ४० ॥

४१ सब्भावपच्चक्खाणेणं जन्ते जीवे किं जणयइ? स^० अनियट्ठिं जणयइ, अनियट्ठिपक्खिन्ने य अण्णगारे चत्तारि केवलिकम्मंसे खवेइ, तं जहा वेयणिज्झं आ- जयं नामं गोयं; तथो पत्ता सिज्जइ बुज्जइ मुच्चइ परिनिव्वायइ सव्वदुक्खाणमन्तं करेइ ॥ ४१ ॥

४२ पक्खिरूवयाए एं भन्ते जीवे किं जणयइ? प^० लाघवियं जणयइ, लघुभूए एं जीवे अप्पमत्ते पा- गरुलिङ्गे पसत्थलिङ्गे विसुद्धसम्मत्ते सत्तसमिइसमत्ते सव्वपाणभूयजीवसत्तेसु वीससण्णिकारूवे अप्पक्खिलेहे जिइन्दि ए विउल्लतवसमिइसमन्नागए यावि भवइ॥४२॥

४३ वेयावच्चेणं भन्ते जीवे किं जणयइ? वे^० तित्थयरनामगोत्तं कम्मं निबन्धइ ॥ ४३ ॥

४४ सव्वगुणसंपन्नयाए एं भन्ते जीवे किं जणयइ? स^० अपुणरावत्तिं जणयइ, अपुणरावत्तिं पत्तए यणं जीवे

१ A (आ. मां) णं. २ Ch. (चा.) एगत्तं. ३ A (आ. मां वधारे) समाहिबहुले. ४ Ch. (चा. मां नथी) omits परिनिव्वायइ.

सारीरमाणसाणं दुक्खाणं नो भागी नवइ ॥ ४४ ॥

४५ वीयरगयाए णं जन्ते जीवे किं जणयइ ?
वी० नेहाणुबन्धणाणि तण्हाणुबन्धणाणि य वोह्मि-
न्दइ, 'मनुन्नामणुन्नेसु सद-फरिस-रूव-गन्धेसु' चेव
विरज्जइ ॥ ४५ ॥

४६ खन्तीए णं भन्ते जीवे किं जणयइ ? ख०
परीसहे जिणइ ॥ ४६ ॥

४७ मुत्तीए णं भन्ते जीवे किं जणयइ ? मु०
अकिंचणं जणयइ, अकिंचणे य जीवे अत्थलोलाणं^१
अपत्थणिज्जो नवइ ॥ ४७ ॥

४८ अज्जवयाए णं जन्ते जीवे किं जणयइ ?
अ० काउज्जुययं भावुज्जुययं भासुज्जुययं अविसंवा-
यणं जणयइ, अविसंवायणसंपन्नयाए णं जीवे धम्म-
स्स आराहए भवइ ॥ ४८ ॥

४९ मद्वयाए णं जन्ते जीवे किं जणयइ ? म०
अणुस्सियत्तं जणयइ, अणुस्सियत्तेण जीवे मिउमद-
वसपन्ने अट्ठ भयट्ठाणाइं निट्ठावेइ ॥ ४९ ॥

५० भावसच्चेणं जन्ते जीवे किं जणयइ ? जा०
भावविसोहिं जणयइ, जावविसोहीए वट्टमाणे जीवे
अरहन्तपन्नत्तस्स धम्मस्स आराहणयाए अब्भुट्ठेइ,
अरहन्तपन्नत्तस्स धम्मस्स आराहणयाए अब्भुट्ठित्ता
परलोगधम्मस्स आराहए भवइ ॥ ५० ॥

१ Ch. (चा.) मणुन्ना०. २ Ch. (चा. मां वधारे) रस.
३ A. (आ. मां वधारे) पुरिसाणं.

५१ करणसच्चेणं जन्ते जीवे किं जणयइ, ? क°
करणसत्तिं जणयइ. करणसच्चे वट्टमाणे जीवे जहा
चाई तहा कारी यावि जवइ ॥ ५१ ॥

५२ जोगसच्चेणं जन्ते जीवे किं जणयइ ? जो°
जोगं विसोहेइ ॥ ५२ ॥

५३ मणगुत्तयाए णं जन्ते जीवे किं जणयइ ?
म° जीवे एगगं^१ जणयइ, एगगचित्ते णं जीवे मण-
गुत्ते संजमाराहए जवइ ॥ ५३ ॥

५४ वयगुत्तयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ ?
व° निव्वियारत्तं^२ जणयइ, निव्वियारे° णं जीवे वइगुत्ते
अज्जप्पजोगसाहणजुत्ते यावि विहरइ^३ ॥ ५४ ॥

५५ कायगुत्तयाए णं जन्ते जीवे किं जणयइ ?
का° संवरं जणयइ संवरेणं कायगुत्ते पुणो पावासव-
निरोहं करेइ ॥ ५५ ॥

५६ मणसमाहारणयाए णं भन्ते जीवे किं जण-
यइ ? म° एगगं जणयइ, एगगं जणइत्ता नाणप-
ज्जावे जणयइ, नाणपज्जावे जणइत्ता सम्मत्तं विसोहेइ
मिहत्तं च निज्जारेइ ॥ ५६ ॥

५७ वयसमाहारणयाए जन्ते जीवे किं जणयइ ?
व° वयसाहारणदंसणपज्जावे विसोहेइ, वयसाहारण-
दंसणपज्जावे विसोहिता सुलहबोहियत्तं निवत्तेइ, दु-
द्धहबोहियत्तं निज्जारेइ ॥ ५७ ॥

१ A (आ.) adds (वधारे) चित्तं. २ Ch. (चा.) °यारं.
A. (आ.) °कारत्तं. ३ A. (आ.) निव्विकारेणं. ४. A. (आ.) भवइ.

५८ कायसमाहारण्याए णं जन्ते जीवे किं जणयइ?
का° चरित्तपज्जावे विसोहेइ चरित्तपज्जावे विसोहिता
अहक्खायचरित्तं^१ विसोहेइ, अहक्खायचरित्तं^२ विसोहे-
त्ता चत्तारि केवलिकम्मंसे खवेइ, तथो पप्पा सिज्जइ
बुज्जइ मुच्चइ परिनिवायइ सव्वदुक्खाणमन्तं करेइ ५८

५९ नाणसंनयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ ?
ना° जीवे^३ सद्भावाहिगमं जणयइ, नाणसंपन्ने णं जीवे
चाउरन्ते संसारकन्तारे न विणस्सइ, जहा सूई ससुत्ता^४
न विणस्सइ तहा जीवे ससुत्ते संसारे न विणस्सइ,
नाणविणयतवचरित्तजोगे संपाउणइ ससमयपरसम-
यविसारए य असंघायणिज्जे भवइ ॥ ५९ ॥

६० दंसणसंपन्नयाए णं भन्ते जीवे किं जणयइ?
दं° भवमिहत्तयेयणं करेइ, परं न विज्जायइ,^५ अणु-
त्तरेणं नाणदंसणेणं अप्पाणं संजोएमाणे सम्मं भा-
वेमाणे विहरइ ॥ ६० ॥

६१ चरित्तसंपन्नयाए णं जन्ते जीवे किं जणयइ ?
च° सेलेसीजावं जणयइ, सेलेसिं^६ पडिवन्ने य अणगारे
चत्तारि केवलिकम्मं से खवेइ, तओ पप्पा सिज्जइ बु-
ज्जइ मुच्चइ सव्वदुक्खाणमन्तं करेइ ॥ ६१ ॥

६२ सोइन्दियनिग्गहेणं जन्ते जीवे किं जणयइ ?
सो° मणुन्नामणुन्नेसु सद्देसु रागदोसनिग्गहं जणयइ,
तप्पच्चइयं कम्मं न बन्धइ पुव्वबद्धं च निज्जारेइ ॥ ६२ ॥

१ A. (आ.) adds (वधारे) पज्जवे. २ A. (आ.) सव्व for सद्
(ने बदले). ३ A. (आ.) adds (वधारे) पडियावि. ४ Ch. (चा.)
adds (वधारे) परं अविज्जाएमाणे. ५ A. (आ.) add (वधारे) भाव.

६३ चक्खिन्दियनिग्गहेणं जन्ते जीवे किं जणयइ ?
च° मणुत्तामणुत्तेसु रूवेसु रागदोसनिग्गहं जणयइ,
तप्पच्चइयं कम्मं न बन्धइ पुव्वबद्धं च निज्जारेइ ॥ ६३ ॥

६४ घाणिन्दियनिग्गहेणं जन्ते जीवे किं जणयइ ?
घा° मणुत्तामणुत्तेसु गन्धेसु राग दोसनिग्गहं जणयइ,
तप्पच्चइयं कम्मं न बन्धइ पुव्वबद्धं च निज्जारेइ ॥ ६४ ॥

६५ जिब्बिन्दियनिग्गहेणं जन्ते जीवे किं जणयइ ?
जि° मणुत्तामणुत्तेसु रसेसु राग दोसनिग्गहं जणयइ,
तप्पच्चइयं कम्मं न बन्धइ पुव्वबद्धं च निज्जारेइ ॥ ६५ ॥

६६ फासिन्दियनिग्गहेणं जन्ते जीवे किं जणयइ ?
फा° मणुत्तामणुत्तेसु फासेसु रागदोसनिग्गहं जणयइ,
तप्पच्चइयं कम्मं न बन्धइ पुव्वबद्धं च निज्जारेइ ॥ ६६ ॥

६७ कोहविजएणं जन्ते जीवे किं जणयइ ? को°
खन्ति जणयइ, कोहवेयणिज्जां कम्मं न बन्धइ पुव्व-
बद्धं च निज्जारेइ ॥ ६७ ॥

६८ माणविजएणं जन्ते जीवे किं जणयइ ? मा°
मद्वं जणयइ, माणवेयणिज्जां कम्मं न बन्धइ पुव्वबद्धं
च निज्जारेइ ॥ ६८ ॥

६९ मायाविजएणं जन्ते जीवे किं जणयइ ? मा°
अज्झवं जणयइ, मायावेयणिज्जां कम्मं न बन्धइ पु-
व्वबद्धं च निज्जारेइ ॥ ६९ ॥

७० लोभविजएणं जन्ते जीवे किं जणयइ ? लो°
संतोसं जणयइ, लोभवेयणिज्जां कम्मं न बन्धइ पुव्व-
बद्धं च निज्जारेइ ॥ ७० ॥

७१ पिज्जादोसमिह्ठादंसणविजएणं जन्ते जीवे किं जणयइ ? पि° नाणदंसणचरित्तराहणयाए अब्भुट्ठेइ अट्ठविहस्स कम्मस्स कम्मगणितविमोयणयाए तप्पढमयाए जहाणुपुवीए 'अट्ठवीसविहं मोहणिज्जां कम्मं उग्घाएइ, पञ्चविहं नाणावरणिज्जां नवविहं दंसणावरणिज्जां पञ्चविहं अन्तराइयं एए तिन्नि वि कम्मसे जुगवं खवेइ. तओ पह्ठा अणुत्तरं^२ कसिणं पक्खिपुष्पं निरावरणं वितिमिरं विसुद्धं लोगालोगप्पभावं केवलवरणाणदंसणं समुप्पामेइ, जाव सजोगी जवइ, ताव इरियावहियं कम्मं निबन्धइ सुहफरिसं दुसमयठिइयं, तं पढमसमए बद्धं विइयसमए वेइयं तइयसमए निज्झिष्णं; तं बद्धं पुट्ठं उदीरियं वेइयं निज्झिष्णं सेयाले^३ य अकम्मं चावि जवइ ॥ ७१ ॥

७२ अह आउयं पालइत्ता अन्तोमुहुत्तद्वावसेसाउए^४ जोगनिरोहं करेमाणे सुहुमकिरियं अप्पडिवाइं सुक्कज्जाणं जायमाणे तप्पढमयाए मणजोगं निरुम्भइ^५ वइजोगं निरुम्भइ^५, कायजोगं निरुम्भइ^५, आणपाणनिरोहं करेइ^६, ईसि पञ्चरहस्सक्खरुच्चारणट्ठाए य एणं अणगारे समुत्तिन्नकिरियं अनियट्टिसुक्कज्जाणं जियायमाणे^७ वेयणिज्जां आउयं नामं गोत्तं

१ Ch. (चा.) ° वीसइ. ° २ A. (आ.) अणुत्तर अणंतं.

३ A. (आ.) सेय काले. ४ Ch. (चा.) ° वसेसाए. ५ A. (आ.) मणजोगं निरुम्भइ निरुम्भित्ता. कायं जोगं निरुम्भइ निरुम्भित्ता. वयजोगं निरुम्भइ निरुम्भित्ता ६ Ch. (चा.) ° पाणु. ° ७ A. (आ.) add (वधारो) करेइत्ता. ८ A. (आ.) ज्ञायमाणे.

च, एए चत्तारि कम्मंसे जुगवं खवेइ^१ ॥७२॥

७३ तथो ओराखियतेयकम्माइं सवाहिं विप्प-
जहणाहिं विप्पजहिता उज्जुसेढिपत्ते^२ अफुसमाणगई
उहं एगसमएणं अविग्गहेणं तत्थ गन्ता सागारोव-
उत्ते सिज्जइ बुज्जइ जाव अन्तं करेइ ॥७३॥

एस खलु सम्मत्तपरक्कमस्स अज्जयणस्स अट्ठे
समणेणं जगवया महावीरेणं आघविए पन्नविए
परूविए दंसिए^३ उवदंसिए ॥ त्ति वेमि ॥

॥ सम्मत्तपरक्कमे ॥

तवमग्गं त्रिंशं अध्ययनम्.

जहा उ पावगं कम्मं रागदोससमज्झियं ।

खवेइ तवसा भिक्खू तमेगग्गमणो सुण १.

पाणवहमुसावायाअदत्तमेहुणपरिग्गहा विरथो ।

राईभोयणविरथो जीवो भवइ अणासवो २.

पञ्चसमिथो तिगुत्तो अकसाथो जिइन्दिथो ।

अगारवो य निस्सल्लो जीवो होइ अणासवो ३.

एएसिं तु विवच्चासे रागदोससमज्झियं ।

जहा य^४ खवई भिक्खू तं मे^५ एगमणो सुण ४.

जहा महातलायस्स सन्निरुद्धे जल्लागमे ।

उस्सिअणाए तवणाए कमेणं सोसणा भवे ५.

१ A (आ.) जुगवं खवित्ता. २ A (आ) पडिवन्ने. ३
A (आ.) add (वधारे) निदेसिए. ४ Ch. (चा.) पाणि.
५ Ch. (चा.) खवेइ उ जहा. A (आ.) खवेइ जं जहा. ६ Ch.
(चा.) तमेगग्गमणो.

- एवं तु संजयस्सावि पावकम्मनिरासवे ।
 भवकोमीसंचियं कम्मं तवसा निज्जरिज्जाइ ६.
 सो तवो दुविहो वुत्तो बाहिरब्भन्तरो तहा ।
 बाहिरो छविहो वुत्तो एवमब्भन्तरो तवो ७.
 अणसणमूणोयरिया भिक्खायरिया यरसपरिच्चाओ ।
 कायकिल्लेसो संलीणया य बज्झो तवो होइ ८.
 इत्तरिय मरणकाला य अणसणा दुविहा जवे ।
 इत्तरिय सावकद्धा निरवकद्धा उ विइज्जिया ९.
 जो सो इत्तरियतवो सो समासेण ठविहो ।
 सेढितवो पयरतवो घणो य तह होइ वग्गो य १०.
 तत्तो य वग्गवग्गो पञ्चमो छट्ठओ पइस्सतवो ।
 मणइत्थियचित्तत्थो नायवो होइ इत्तरिओ ११.
 जा सा अणसणा मरणे दुविहा सा वियाहिया ।
 सवियारमवियारा कायचिट्ठं पई जवे १२.
 अहवा सपरिकम्मा अपरिकम्मा य आहिया ।
 नीहारिमनीहारी आहारहेओ दोसु वि १३.
 ओमोयरणं पञ्चहा समासेण वियाहियं ।
 दव्वओ खेत्तकालेणं जावेणं पज्जावेहि य १४.
 जो जस्स उ आहारो तत्तो ओमं तु जो करे ।
 जहन्नेण्णेगसित्थाई एवं दवेण ऊ भवे १५.
 गामे नगरे तह रायहाणिनिगमे य आगरे पल्ली ।
 खेडे कब्बडदोणमुहपट्टणमडम्बसंबाहे १६.
 आसमपए विहारे सन्निवेसे समायघोसे य ।

थल्लिसेणाखन्धारे सत्थे संवट्ठकोट्टे य ॥ १७ ॥
 वान्हेसु व रत्तासु व धरेसु वा एवमित्थियं खेतं ।
 कप्पइ उ एवमाई एवं खेत्तेण ऊ भवे ॥ १८ ॥
 पेमा य अद्धपेमा गोमुत्तिपयङ्गवीहिया चेव ।
 सम्भुक्कावट्टाययगन्तुं पच्चागया छट्ठा ॥ १९ ॥
 दिवसस्स पोरुसीणं चउण्हं पि उ जत्तिओ जवे कालो ।
 एवं चरमाणो खल्लु कालोमाणं मुण्णेयवं ॥ २० ॥
 अहवा तइयाए पोरिसीए ऊणाइ^१ घासमेसन्तो ।
 चउजागूणाए वा एवं कालेण ऊ भवे ॥ २१ ॥
 इत्थी वा पुरिसो वा अल्लंकिओ वा^२ नल्लंकिओ वा वि ।
 अन्नयरवयत्थो वा^३ अन्नयरेणं व वत्थेणं ॥ २२ ॥
 अन्नेण विसेसेणं वप्सेणं जावमणुमुयन्ते उ ।
 एवं चरमाणो खल्लु जावोमाणं मुण्णेयवं ॥ २३ ॥
 दवे खेत्ते काले जावम्मि य आहिया उ जे जावा ।
 एएहि ओमचरओ पज्जावचरओ भवे भिक्खू ॥ २४ ॥
 अट्ठविहगोयरगं तु तहा सत्तेव एसणा ।
 अभिग्गहा य जे अन्ने जिक्खायरियमाहिया ॥ २५ ॥
 खीरदहिसप्पिमाई पणीयं पाणजोयणं ।
 परिवज्जाणं रसाणं तु जणियं रसविवज्जाणं ॥ २६ ॥
 ठाणा वीरासणाईया जीवस्स उ सुहावहा ।
 उग्गा जहा धरिज्जान्ति कायकिलेसं तमाहियं ॥ २७ ॥
 एगन्तमणावाए इत्थीपसुविवज्जिए ।

१ A. (आ.) ऊणाए. २ A. (आ.) अणालंकिओ. ३ A.
 (आ.) अन्नतं for अन्नयं (ने बदले).

सयणासणसेवण्या विवित्तसयणासणं ॥ २८ ॥
 एसो बाहिरगतवो समासेण वियाहिओ ।
 अब्भिन्तरं तवं एत्तो बुह्मामि अणुपुवसो ॥ २९ ॥
 पायह्मित्तं विणओ वेयावच्चं तहेव सज्जाओ ।
 जाणं च विओसग्गो एसो अब्भिन्तरो तवो ॥ ३० ॥
 आलोयणारिहाईयं पायह्मित्तं तु दसविहं ।
 जं जिक्खू वहई सम्मं पायह्मित्तं तमाहियं ॥ ३१ ॥
 अब्बुट्ठाणं अञ्जलिकरणं तहेवासणदायणं ।
 गुरुजत्तिजावसुस्सूसा विणओ एस वियाहिओ ॥ ३२ ॥
 आयरियमाईए वेयावच्चम्मि दसविहे ।
 आसेवणं जहाय्यामं वेयावच्चं तमाहियं ॥ ३३ ॥
 वायणा पुत्तणा चेव तहेव परियट्ठना^१ ।
 अणुपेहा^२ धम्मकहा सज्जाओ पञ्चहा जवे ॥ ३४ ॥
 अट्ठरुद्धाणि वज्जित्ता जाएज्जा सुसमाहिए ।
 धम्मसुक्काइं जाणाइं जाणं तं तु बुहा वए ॥ ३५ ॥
 सयणासणठाणे वा जे उ जिक्खू न वावरे ।
 कायस्स विउस्सग्गो ठट्ठो सो परिकित्तिओ ॥ ३६ ॥
 एवं तवं तु डुविहं जे सम्मं आयरे मुणी ।
 सो खिप्पं सव्वसंसारा विप्पमुच्चइ पण्हिओ ॥ ३७ ॥
 ॥ त्ति बेमि ॥

॥ तवमग्गं ॥

चरणविही एकत्रिंशं अध्यायनम्.

- चरणविहिं पवक्खामि जीवस्स उ सुहावहं ।
जं चरित्ता बहू जीवा तिष्ठा संसारसागरं १.
एगओ विरइं कुज्जा एगओ य पवत्तणं ।
असंजमे नियत्तिं च संजमे य पवत्तणं २.
रागदोसे य दो पावे पावकम्मपवत्तणे ।
जे जिकखू रुम्मई निच्चं से न अहइ मएक्खे ३.
दण्णाणं गारवाणं च सल्लाणं च तियं तियं ।
जे जिकखू चयई निच्चं से न अहइ मएक्खे ४.
दिवे य जे उवसग्गे तहा तेरिहमाणुसे ।
जे जिकखू सहई सम्मं^१ से न अहइ मएक्खे ५.
विगहाकसायसन्नाणं जाणाणं च दुयं तहा ।
जे जिकखू वज्जई निच्चं से न अहइ मएक्खे ६.
वएसु इन्दियत्थेसु समिईसु किरियासु य ।
जे जिकखू जयई निच्चं से न अहइ मएक्खे ७.
लेसासु छसु काएसु छके आहारकारणे ।
जे जिकखू जयई निच्चं से न अहइ मएक्खे ८.
पिएमोग्गहपडिमासु जयट्ठाणेसु सत्तसु ।
जे जिकखू जयई निच्चं से न अहइ मएक्खे ९.
मदेसु^२ बम्भजगुत्तीसु जिकखुधम्मंमि दसविहे ।
जे जिकखू जयई निच्चं से न अहइ मएक्खे १०.
उवासगाणं पणिमासु भिक्खूणं पणिमासु य ।
जे जिकखू जयई निच्चं से न अहइ मएक्खे ११.

- किरियासु भूयगामेसु परमाहम्मिएसु य ।
 जे भिक्खू जयई निच्चं से न अह्मइ मएफले १२.
 गाहासोलसएहिं तहा अस्संजमम्मि य ।
 जे निक्खू जयई निच्चं से न अह्मइ मएफले १३.
 बम्भम्मि नायज्जयणेसु ठाणेषु अ समाहिण ।
 जे निक्खू जयई निच्चं से न अह्मइ मएफले १४.
 एगवीसाए सबले बावीसाए परीसहे ।
 जे निक्खू जयई निच्चं से न अह्मइ मएफले १५.
 तेवीसाइ सूयगडे रूवाहिणसु सुरेसु य^१ ।
 जे निक्खू जयई निच्चं से न अह्मइ मएफले १६.
 'पणवीसत्तावणासु^२ उद्देसेसु दसाइणं ।
 जे निक्खू जयई निच्चं से न अह्मइ मएफले १७.
 अणगारगुणेहिं च पक्कप्पम्मि तहेव य ।
 जे निक्खू जयई निच्चं से न अह्मइ मएफले १८.
 पावसुयपसङ्गेसु मोहठाणेषु चेव य ।
 जे निक्खू जयई निच्चं से न अह्मइ मएफले १९.
 सिद्धाइगुणजोगेसु तेत्तीसासायणासु य ।
 जे भिक्खू जयई निच्चं से न अह्मइ मएफले २०.
 इय^३ एणसु ठाणेषु जे भिक्खू जयई सया ।
 खिप्पं सो सव्वसंसारा विप्पमुच्चइ पण्णिओ २१.

॥ त्ति बेमि ॥

१ Ch. (चा.) असंजमम्मिय. २ Ch. (चा.) य for अ (ने बदले). ३ Ch. (चा.) अ for य (ने बदले). ४ Ch. (चा.) पणु°. ५ A (आ.) णाहिं. ६ Ch. (चा.) ईइ. A (आ.) इति.

॥ चरणविही ॥

पमायद्वाणं द्वात्रिंशं अध्ययनम्.

अच्चन्तकालस्स समूखगस्स

सव्वस्स दुक्खस्स उ जो पमोक्खो ।

तं भासओ मे पक्खिपुष्पचित्ता

सुण्णेह एगन्तहिंयं हियत्थं

॥ १ ॥

नाणस्स सव्वस्स पगासणाए

अन्नाणमोहस्स विवज्जाणाए ।

रागस्स दोसस्स य संखएणं

एगन्तसोक्खं समुवेइ मोक्खं

॥ २ ॥

तस्सेस मग्गो गुरुविच्छसेवा

विवज्जाणा बालजणस्स दूरा ।

सज्जायएगन्तनिसेवणा य

सुत्तत्थसंचिन्तणया धिई य

॥ ३ ॥

आहारमिहे मियमेसणिज्जं

सहायमिहे निउणत्थबुद्धिं ।

निकेयमिहेज्ज विवेगजोगं

समाहिकामे समणे तवस्सी

॥ ४ ॥

न वा लजेज्जा निउणं सहायं

गुणाहिंयं वा गुणओ समं वा ।

एगो वि पावाइ विवज्जयन्तो

विहरेज्ज कामेसु असज्जमाणो

॥ ५ ॥

जहा य अएरुप्पजवा बलागा

अएकं बलागप्पज्वं जहा य ।
 एमेव मोहायतणं^१ खु तण्हा
 मोहं च तण्हायतणं^२ वयन्ति ॥ ६ ॥
 रागो य दोसो वि य कम्मवीयं
 कम्मं च मोहप्पज्वं वयन्ति ।
 कम्मं च जाइमरणस्स मूलं
 दुक्खं च जाइमरणं वयन्ति ॥ ७ ॥
 दुक्खं हयं जस्स न होइ मोहो
 मोहो हय्यो जस्स न होइ तण्हा ।
 तण्हा हया जस्स न होइ लोहो
 लोहो हओ जस्स न किंचणाइं ॥ ८ ॥
 रागं च दोसं च तहेव मोहं
 उच्चत्तुकामेण समूलजालं ।
 जे जे उवाया पडिवाज्जियवा
 ते कित्तइस्सामि अहाणुपुर्वि ॥ ९ ॥
 रसा पगामं न निसेवियवा
 पायं रसा दित्तिकरा नराणं ।
 दित्तं च कामा समज्जिद्वान्ति
 दुमं जहा साउफलं व पक्खी ॥ १० ॥
 जहा दवग्गी पउरिन्धणे वणे
 समारुओ नोवसमं उवेइ ।
 एविन्दियग्गी वि पगामजोइणो

न बम्भयारिस्स हियाय कस्सइ ॥ ११ ॥

विवित्तसेज्जासणजन्तियाणं

ओमासणाणं दमिइन्दिआणं ।

न रागसत्तू धरिसेइ चित्तं

पराइओ वाहिरिवोसहेहिं

॥ १२ ॥

जहा बिरालावसहस्स मूले

न मूसगाणं वसही पसत्था ।

एमेव इत्थीनिअयस्स मज्जे

न बम्भयारिस्स खमो निवासो

॥ १३ ॥

न रुवलावणविलासहासं

न जंपियं इङ्गियपेहियं वा ।

इत्थीण चित्तंसि निवेसइत्ता

दट्ठं ववस्से समणे तवस्सी

॥ १४ ॥

अदंसणं चेव अपत्थणं च

अचिन्तणं चेव अकित्तणं च ।

इत्थीजणस्सारियऊणजुगं

हियं सया बम्भवए^१ रयाणं

॥ १५ ॥

कामं तु देवीहि विभूसियाहिं

न आइया खोजइजं तिगुत्ता ।

तहा वि एगन्तहियं ति नच्चा

विवित्तवासो मुणिणं पसत्थो

॥ १६ ॥

मोक्खाभिकङ्कस्स^३ उ माणवस्स

१ A. (आ.) जोगं. २ A. (आ.) चरे. ३ Ch. (च.) कंतिस्स.

संसारजीरुस्त ठियस्त धम्मे ।
 नेयारिसं दुत्तरमत्थि लोए
 जहित्थिओ बालमणोहराओ ॥ १७ ॥
 एए य सङ्गे समइकमित्ता
 सुदुत्तरा चेव जवन्ति सेसा ।
 जहा महासागरमुत्तरित्ता
 नई जवे अवि गङ्गासमाणा ॥ १८ ॥
 कामाणुगिद्धिप्पजवं खु दुक्खं
 सवस्स लोगस्स सदेवगस्स ।
 जं काइयं माणसियं च किंचि
 तस्सन्तगं गह्वरं वीयरागो ॥ १९ ॥
 जहा य किंपागफला मणोरमा
 रसेण वसेण य जुज्जमाणा ।
 ते खुद्दए जीविय पच्चमाणा
 एओवमा कामगुणा विवागे ॥ २० ॥
 जे इन्द्रियाणं विसया मणुन्ना
 न तेसु जावं निसिरे कयाइ ।
 न यामणुन्नेसु मणं न कुज्जा
 समाहिकामे समणे तवस्सी ॥ २१ ॥
 चक्खुस्स रूवं गहणं वयन्ति
 तं रागहेउं तु मणुन्नमाहु ।
 तं दोसहेउं अमणुन्नमाहु

समो य जो तेसु स वीयरगो ॥ २२ ॥

रूवस्स चक्खुं गहणं वयन्ति
चक्खुस्स रूवं गहणं वयन्ति ।

रागस्स हेउं समणुन्नमाहु
दोसस्स हेउं अमणुन्नमाहु ॥ २३ ॥

रूवेसु जो गिद्धिमुवेइ^१ तिवं
अकालियं पावइ से विणासं ।

रागाउरे से जह वा पयङ्गे
आलोयलोले समुवेइ मच्चुं ॥ २४ ॥

जे यावि दोसं समुवेइ तिवं
तंसि कखणे से उ उवेइ दुक्खं ।

दुइन्तदोसेण सएण जन्तू
न किंचि रूवं अवरुज्जई से ॥ २५ ॥

एगन्तरत्ते रुइरंसि रूवे
अताल्लिसे से कुणई पओसं ।

दुक्खस्स संपीलमुवेइ बाले
न लिप्पई तेण मुणी विरागो^२ ॥ २६ ॥

रूवाणुगासाणुगए य जीवे
चराचरे हिंसइ णेरूवे ।

चित्तेहि ते परितावेइ बाले
पीलेइ अत्तट्ठगुरू किलिट्ठे ॥ २७ ॥

रूवाणुवाएण परिग्गहेण

१ Ch. (चा.) गेहिं, A (आ.) गिद्धं. २ A (आ.) अयां, ३ Ch. (चा.) रारागा, A (आ.) वीयरगो.

उप्पायणे रक्खणसन्निओगे ।

वए विओगे य कहं सुहं से
संजोगकाले य अतित्तत्ताजे

॥ २८ ॥

रूवे अतित्ते य परिग्गहंमि
सत्तोवसत्तो न उवेइ तुट्ठिं ।

अतुट्ठिदोसेण दुही परस्स
लोत्ताविले आययई अदत्तं

॥ २९ ॥

तण्हाजिभूयस्स अदत्तहारिणो
रूवे अतित्तस्स परिग्गहे य ।

मायामुसं वट्ठइ लोभदोसा
तत्थावि दुक्खा न विमुच्चई से

॥ ३० ॥

मोसस्स पण्हा य पुरत्थओ य
पओगकाले य दुही पुरन्ते ।

एवं अदत्ताणि समाययन्तो
रूवे अतित्तो दुहिओ अणिस्सो

॥ ३१ ॥

रूवाणुरत्तस्स नरस्स एवं
कत्तो सुहं होज्जा कयाइ किंचि ।

तत्थोवभोगे वि किलेसदुक्खं
निवृत्तई जस्स कएण दुक्खं

॥ ३२ ॥

एमेव रूवम्मि गओ पत्थोसं
उवेइ दुक्खोहपरंपराओ ।

पटुट्ठचित्तो य च्चिणाइ कम्मं

- जं से पुणो होइ दुहं विवामे ॥ ३३ ॥
 रूवे विरत्तो मणुओ विसोगो
 एएण दुक्खोहपरंपरेण ।
 न लिप्पए जवमज्जे वि सन्तो
 जलेण वा पोक्खरिणीपद्दासं ॥ ३४ ॥
 सोयस्स सद्दं गहणं वयन्ति
 तं रागहेउं तु मणुन्नमाहु ।
 तं दोसहेउं अमणुन्नमाहु
 समो य जो तेसु स कीयरगो ॥ ३५ ॥
 सद्दस्स सोयं गहणं वयन्ति
 सोयस्स सद्दं गहणं वयन्ति ।
 रागस्स हेउं समणुन्नमाहु
 दोसस्स हेउं अमणुन्नमाहु ॥ ३६ ॥
 सद्देसु जो गिद्धिमुवेइ तिव्वं
 अकालियं पावइ से विणासं ।
 रागाजरे हरिणमिगे व मुद्धे
 सद्दे अतित्ते समुवेइ मच्चुं ॥ ३७ ॥
 जे यावि दोसं समुवेइ तिव्वं
 तंसि क्खणे से उ उवेइ दुक्खं ।
 दुद्धन्तदोसेण सएण जन्तू
 न किंचि सद्दं अवरुज्जई से ॥ ३८ ॥
 एगन्तरत्ते रुइरंसि सद्दे

अतालिसे से कुणई पञ्चोसं ।
 दुक्खस्स संपीलमुवेइ बाले
 न लिप्पई तेण मुणी विरागो^१ ॥ ३९ ॥

सद्दाणुगासाणुगए य जीवे
 चराचरे हिंसइ णेगरूवे ।
 चित्तेहि ते परितावेइ बाले
 पीलेइ अतट्ठगुरू किलिट्ठे ॥ ४० ॥

सद्दाणुवाएण परिग्गहेण
 उप्पायणे रक्खणसन्निञ्चोगे^२ ।
 वए विञ्चोगे य कहं सुहं से
 संजोगकाले य अतित्तलान्ने ॥ ४१ ॥

सद्दे अतित्ते य परिग्गहंमि
 सत्तोवसत्तो न उवेइ तुट्ठिं ।
 अतुट्ठिदोसेण दुही परस्स
 लोच्चाविले आययई अदत्तं ॥ ४२ ॥

तण्हाजिभूयस्स अदत्तहारिणो
 सद्दे अतित्तस्स परिग्गहे य ।
 मायामुसं वट्ठइ लोभदोसा
 तत्थावि दुक्खा न विमुच्चई से ॥ ४३ ॥

मोसस्स पट्ठा य पुरत्थञ्चो य
 पञ्चोगकाले य दुही दुरन्ते ।
 एवं अदत्ताणि समाययन्तो

सदे अतित्तो दुहिओ अणिस्सो

॥ ४४ ॥

सदाणुरत्तस्स नरस्स एवं

कत्तो सुहं होज्जा कयाइ किंचि ।

तत्थोवभोगे वि किलेसदुक्खं

निव्वत्तई जस्स कएण दुक्खं

॥ ४५ ॥

एमेव सद्धम्मि गओ पओसं

उवेइ दुक्खोहपरंपराओ ।

पदुट्ठचित्तो य चिणाइ कम्मं

जं से पुणो होइ दुहं विवागे

॥ ४६ ॥

सदे विरत्तो मणुओ विसोगो

एएण दुक्खोहपरंपरेण ।

न क्षिप्पए जवमज्जे वि सन्तो

जलेण वा पोक्खरिणीपत्तासं

॥ ४७ ॥

घाणस्स गन्धं गहणं वयन्ति

तं रागहेउं तु मणुन्नमाहु ।

तं दोसहेउं अमणुन्नमाहु

समो य जो तेसु स वीयरगो

॥ ४८ ॥

गन्धस्स घाणं गहणं वयन्ति

घाणस्स गन्धं गहणं वयन्ति ।

रागस्स हेउं समणुन्नमाहु

दोसस्स हेउं अमणुन्नमाहु

॥ ४९ ॥

गन्धेसु जो गिद्धिमुवेइ तिबं

अकालियं पावइ से विणासं ।

रागाउरे ओसहगन्धगिद्धे

सप्पे बिलाओ विव निक्खमन्ते

॥ ५० ॥

जे यावि दोसं समुवेइ तिद्धं

तंसि क्खणे से उ उवेइ दुक्खं ।

दुइन्तदोसेण सएण जन्तू

न किञ्चि गन्धं अवरुज्जई से

॥ ५१ ॥

एगन्तरत्ते रुइरंसि गन्धे

अताल्लिसे से कुणई पओसं ।

दुक्खस्स संपीलमुवेइ बाले

न लिप्पई तेण मुणी विरागो

॥ ५२ ॥

गन्धाणुगासाणुगए य जीवे

चराचरे हिंसइ णेगरूवे ।

चित्तेहि ते परितावेइ बाले

पीलेइ अत्तट्ठगुरू किलिद्धे

॥ ५३ ॥

गन्धाणुवाएण परिग्गहेण

उप्पायणे रक्खणसन्निओगे ।

वए विओगे य कइं सुइं से

संजोगकाले य अतित्तलाजे

॥ ५४ ॥

गन्धे अतित्ते य परिग्गहंमि

सत्तोवसत्तो न उवेइ तुट्ठिं ।

अतुट्ठिदोसेण दुही परस्स

लोजाविले आययई अदत्तं	॥ ५५ ॥
तण्हाजिभूयस्स अदत्तहारिणो	
गन्धे अतित्तस्स परिग्गहे य ।	
मायामुसं वट्ठइ लोचदोसा	
तत्थावि दुक्खा न विमुच्चई से	॥ ५६ ॥
मोसस्स पट्ठा य पुरत्थओ य	
पओगकाले य दुही दुरन्ते ।	
एवं अदत्ताणि समाययन्तो	
गन्धे अतित्तो दुहिओ अणित्तो	॥ ५७ ॥
गन्धाणुरत्तस्स नरस्स एवं	
कत्तो सुहं होजा कयाइ किंचि ।	
तत्थोवज्जोगे वि किलेसदुक्खं	
निवत्तई जस्स कएण दुक्खं	॥ ५८ ॥
एमेव गन्धम्मि गओ पओसं	
उवेइ दुक्खोहपरंपराओ ।	
पटुट्ठचित्तो य चिणाइ कम्मं	
जं से पुणो होइ दुहं विवागे	॥ ५९ ॥
गन्धे विरत्तो मणुओ विसोगो	
एएण दुक्खोहपरंपरेण ।	
न लिप्पए जवमज्जे वि सन्तो ।	
जलेण वा पोक्खरिणीपत्तासं	॥ ६० ॥
जीहाए रसं गहणं वयन्ति	

तं रागहेउं तु मणुन्नमाहु ।
 तं दोसहेउं अमणुन्नमाहु
 समो य जो तेसु स वीयरामो ॥ ६१ ॥
 रसस्स जीहं^१ गहणं वयन्ति
 जीहाए रसं गहणं वयन्ति ।
 रागस्स हेउं समणुन्नमाहु
 दोसस्स हेउं अमणुन्नमाहु ॥ ६२ ॥
 रसेसु जो गिद्धिमुवेइ तिव्वं
 अकालियं पावइ से विणासं ।
 रागाउरे वमिसविज्जिन्नकाए
 महे जहा आमिसभोगगिद्धे ॥ ६३ ॥
 जे यावि दोसं समुवेइ तिव्वं
 तंसि कखणे से उ उवेइ दुक्खं ।
 दुद्धन्तदोसेण सएण जन्तू
 न किंचि रसं अवरुज्जई से ॥ ६४ ॥
 एगन्तरत्ते रुइरंसि रसे
 अतालिसे से कुणई पओसं ।
 दुक्खस्स संपीलमुवेइ बाले
 न लिप्पई तेण मुणी विरागो ॥ ६५ ॥
 रसाणुगासाणुगए य जीवे
 चराचरे हिंसइ णेगरूवे ।
 चित्तेहि ते परितावेइ बाले

पीलेइ अत्तट्टगुरू किलिट्ठे

॥ ६६ ॥

रसाणुवाएण परिग्गहेण

उप्पायणे रक्खणसन्निओगे ।

वए विओगे य कहं सुहं से

संजोगकाले य अतित्तलान्ने

॥ ६७ ॥

रसे अतित्ते य परिग्गहंमि

सत्तोवसत्तो न उवेइ तुट्ठिं ।

अतुट्ठिदोसेण दुही परस्स

लोभाविले आययई अदत्तं

॥ ६८ ॥

तण्हान्निभूयस्स अदत्तहारिणो

रसे अतित्तस्स परिग्गहे य ।

मायामुसं वट्ठइ लोचदोसा

तत्थावि पुक्खा न विमुच्चई से

॥ ६९ ॥

मोसस्स पट्ठा य पुरत्थओ य

पञ्चोगकाले य दुही पुरन्ते ।

एवं अदत्ताणि समाययन्तो

रसे अतित्तो पुहिओ अणिस्सो

॥ ७० ॥

रसाणुरत्तस्स नरस्स एवं

कत्तो सुहं होज्ज कयाइ किंचि ।

तत्थोवजोगे वि किलेसदुक्खं

निव्वत्तई जस्स कएण पुक्खं

॥ ७१ ॥

एमेव रसम्मि गओ पओसं

उवेइ दुक्खोहपरंपराओ ।
 पटुट्ठचित्तो य विणाइ कम्मं
 जं से पुणो होइ दुहं विवागे ॥ ७२ ॥
 रसे विरत्तो मणुओ विसोगो
 एएण दुक्खोहपरंपरेण ।
 न लिप्पए जवमज्जे वि सन्तो
 जलेण वा पोक्खरिणीपलासं ॥ ७३ ॥
 कायस्स फासं गहणं वयन्ति
 तं रागहेउं तु मणुन्नमाहु ।
 तं दोसहेउं अमणुन्नमाहु
 समो य जो तेसु स वीयरानो ॥ ७४ ॥
 फासस्स कायं गहणं वयन्ति
 कायस्स फासं गहणं वयन्ति ।
 रागस्स हेउं समणुन्नमाहु
 दोसस्स हेउं अमणुन्नमाहु ॥ ७५ ॥
 फासेसु जो गिद्धिमुवेइ तिवं
 अकालियं पावइ से विणासं ।
 रागाउरे सीयजलावसन्ने
 गाहगिंहीए महिसे विवन्ने ॥ ७६ ॥
 जे यावि दोसं समुवेइ तिवं
 तंसि वखणे से उ उवेइ दुक्खं ।
 पुइन्तदोसेण सएण जन्तू

- न किंचि फासं अवरुज्झई से ॥ ७७ ॥
 एगन्तरत्ते रुहरंसि फासे
 अतालसे से कुणई पञ्चोसं ।
 दुक्खस्स संपीलमुवेइ बाले
 न लिप्पई तेण मुणी विरागो ॥ ७८ ॥
 फासाणुगासाणुगए य जीवे
 चराचरे हिंसइ णेगरूवे ।
 चित्तेहि ते परितावेइ बाले
 पीलेइ अत्तट्ठगुरु किलिट्ठे ॥ ७९ ॥
 फासाणुवाएण परिग्गहेण
 उप्पायणे रक्खणसन्निओगे ।
 वए विञ्चोगे य कहं सुहं से
 संजोगकाले य अतित्तत्ताजे ॥ ८० ॥
 फासे अतित्ते य परिग्गहंमि
 सत्तोवसत्तो न उवेइ तुट्ठिं ।
 अतुट्ठिदोसेण दुही परस्स
 लोनाविले आययई अदत्तं ॥ ८१ ॥
 तण्हानिञ्चूयस्स अदत्तहारिणो
 फासे अतित्तस्स परिग्गहे य ।
 मायामुसं वट्ठइ लोचदोसा
 तत्थावि दुक्खा न विमुच्चई से ॥ ८२ ॥
 मोसस्स पहा य पुरत्थओ य

पञ्चोगकाले य दुही दुरन्ते ।
 एवं अदत्ताणि समाययन्तो
 फासे अतित्तो दुहिओ अणिस्सो ॥ ८३ ॥
 फासाणुरत्तस्स नरस्स एवं
 कत्तो सुहं होज्जा कयाइ किंचि ।
 तत्थोवज्जोगे वि किलेसदुक्खं
 निवृत्तई जस्स कएण दुक्खं ॥ ८४ ॥
 एमेव फासम्मि गच्छो पञ्चोसं
 उवेइ दुक्खोहपरंपराओ ।
 पदुट्ठचित्तो य चिणाइ कम्मं
 जं से पुणो होइ दुहं विवागे ॥ ८५ ॥
 फासे विरत्तो मणुओ विसोगो
 एएण दुक्खोहपरंपरेण ।
 न क्षिप्पए जवमज्जे वि सन्तो
 जलेण वा पोक्खरिणीपद्दासं ॥ ८६ ॥
 मणस्स जावं गहणं वयन्ति
 तं रागहेउं तु मणुन्नमाहु ।
 तं दोसहेउं अमणुन्नमाहु
 समो य जो तेसु स वीयरगो ॥ ८७ ॥
 जावस्स मणं गहणं वयन्ति
 मणस्स जावं गहणं वयन्ति ।
 रागस्स हेउं समणुन्नमाहु

दोसस्स हेउं अमणुन्नमाहु ॥ ८८ ॥
जावेसु जो गिद्धिमुवेइ^१ तिष्ठं
अकालियं पावइ से विणासं ।

रागाउरे कामगुणेषु गिद्धे ॥ ८९ ॥
करेणुमग्गावहिणं व नागे
जे यावि दोसं समुवेइ तिष्ठं
तंसि क्खणे से उ उवेइ दुक्खं ।

दुहन्तदोसेण सएण जन्तू ॥ ९० ॥
न किंचि जावं अवरुज्जई से
एगन्तरत्ते रुइरंसि जावे

अतालिसे से कुणई पओसं । ॥ ९१ ॥
दुक्खस्स संपील्लमुवेइ बाले
न लिप्पई तेण मुणी विरागो

जावाणुगासाणुगए य जीवे ॥ ९२ ॥
अराचरे हिंसइ एगरूवे ।
चित्तेहि ते परितावेइ बाले
पीलेइ अत्तट्ठगुरु किलिट्ठे

भावाणुवाएण परिग्गहेण ॥ ९३ ॥
उप्पायणे रक्खण सन्निओगे ।
वए विओगे य कहं सुहं से
संभोगकाले य अतित्तलान्ने

जावे अतित्ते य परिग्गहंमि

१ Ch. (चा.) मेहि°. A. (आ.) गिद्ध. २ Ch. (चा.)
गजे वा.

सत्तोवसत्तो न उवेइ तुट्ठि ।
 अतुट्ठिदोसेण दुही परस्स
 लोजाविल्ले आययई अदत्तं ॥ ९४ ॥
 तण्हाजिभूयस्स अइत्तहारिणो
 ज्ञावे अतित्तस्स परिग्गहे य ।
 मायामुसं वट्ठइ लोभदोसा
 तत्थावि दुक्खा न विमुच्चई से ॥ ९५ ॥
 मोसस्स पण्हा य पुरत्थओ य
 पओगकाले य दुही दुरन्ते ।
 एवं अदत्ताणि समाययन्तो
 भावे अतित्तो टुहिओ अणिस्सो ॥ ९६ ॥
 भावाणुरत्तस्स नरस्स एवं
 कत्तो सुहं होज्जा कयाइ किंचि ।
 तत्थोवभोगे वि किल्लेसदुक्खं
 निव्वत्तई जस्स कएण दुक्खं ॥ ९७ ॥
 एमेव भावम्मि गओ पओसं
 उवेइ दुक्खोहपरंपराओ ।
 पटुट्ठचित्तो य चिणाइ कम्मं
 जं से पुणो होइ टुहं विवागे ॥ ९८ ॥
 ज्ञावे विरत्तो मणुओ विसोगो
 एएण दुक्खोहपरंपरेण ।
 न लिप्पए जवमज्जे वि सन्तो

जलेण वा पोक्खरिणीपिक्कासं

॥ ९९ ॥

एविन्दियत्था य मणस्स अत्था

दुक्खस्स हेऊ^१ मणुयस्स रागिणो ।

ते चेव थोवं पि कयाइ दुक्खं

न वीयरगस्स करेन्ति किंचि

॥ १०० ॥

न कामजोगा समयं उवेन्ति

न यावि जोगा विगइं उवेन्ति ।

जे तप्पञ्चोसी य परिग्गही य

सो तेसु मोहा विगइं उवेइ

॥ १०१ ॥

कोहं च माणं च तहेव मायं

लोहं दुगुहं अरइं रइं च ।

हासं जयं सोगपुमित्थिवेयं

नपुंसवेयं विविहे य ज्ञावे

॥ १०२ ॥

आवज्जाई एवमणेरूवे

एवंविहे कामगुणेषु सत्तो ।

अन्ने य एयप्पज्जवे विसेसे

कारुण्णदीणे^२ हरिमे वइस्से

॥ १०३ ॥

कप्पं न शब्बिज्जा सहायलिहू

पह्णाणुतावेण^३ तवप्पज्जावं ।

एवं वियारे अमियप्पयारे

आवज्जाई इन्दियचोरवस्से

॥ १०४ ॥

तञ्चो से जायन्ति पओयणाइं

१ Ch. (चा.) हेउं. २ Ch. (चा.) हिं. वं. A. (आ.) हिं. वं. ३ Ch. (चा.) वे न. A. (आ.) वे य

निमज्जितं मोहमहस्रवस्मि ।

सुहेसिणो दुक्खविणोयणद्धा

तप्पच्चयं उज्जमए य रागी

॥ १०५ ॥

विरज्जमाणस्स य इन्दियत्था

सदाइया तावइयप्पगारा ।

न तस्स सवे वि मणुन्नयं वा

निव्वतयन्ती अमणुन्नयं वा

॥ १०६ ॥

एवं ससंकप्पविकप्पणासुं

संजायई समयमुवट्ठियस्स ।

अत्थे असंकप्पयत्थो तत्थो से

पहीयए कामगुणेषु तण्हा

॥ १०७ ॥

स वीयरगो कयसव्वकिच्चो

खवेइ नाणावरणं खणेणं ।

तहेव जं दंसणमावरेइ

जं चन्तरायं पकरेइ कम्मं

॥ १०८ ॥

सव्वं तओ जाणइ पासए य

अमोहणे होइ निरन्तराए ।

अणासवे जाणसमाहिजुत्ते

आउक्खए मोक्खमुवेइ सुद्धे

॥ १०९ ॥

सो तस्स सव्वस्स पुहस्स मुक्को

जं बाहई सययं जन्तुमेयं ।

दीहामयं विप्पमुक्को पसत्थो

तो होइ अचन्तसुही कयस्थो

॥ ११० ॥

अणइकालप्पजवस्स एसो

सवस्स दुक्खस्स पमोक्खमग्गो ।

वियाहिओ जं समुविच्च सत्ता

कमेण अचन्तसुही जवन्ति ॥१११॥ त्ति बेमि ॥

॥ पमायट्ठाणं ॥

कम्मपयडी त्रयस्त्रिंशं अभ्ययनम्.

अट्ठ कम्माइं वोत्तामि आणुपुविं जहाकमं ।

जेहिं बद्धो अयं जीवो संसारे परिवट्ठई ॥ १ ॥

नाणस्सावरणिज्जां दंसणावरणं तहा ।

वेयणिज्जां तहा मोहं आउकम्मं तहेव य ॥ २ ॥

नामकम्मं च गोयं च अन्तरायं तहेव य ।

एवमेयाइ कम्माइं अट्ठेव उ समासओ ॥ ३ ॥

नाणावरणं पञ्चविहं सुयं आनिणिबोहियं ।

ओहिनाणं च तइयं मणनाणं च केवलं ॥ ४ ॥

निदा तहेव पयला निदानिदा पयलपयला य ।

तत्तो य थीणागिद्धी उ पञ्चमा होइ नायवा ॥ ५ ॥

अक्खुमअक्खूओहिस्स दंसणे केवले य आवरणे ।

एवं तु नवविगप्पं नायव्वं दंसणावरणं ॥ ६ ॥

वेयणियं पि य दुविहं सायमसायं च आहियं ।

सायस्स उ बहू जेया एमेव असायस्स वि ॥ ७ ॥

मोहणिज्जां पि दुविहं दंसणे चरणे तहा ।
 दंसणे तिविहं वुत्तं चरणे दुविहं जवे ॥ ८ ॥
 सम्मत्तं चेव मिहत्तं सम्मामिहत्तमेव य ।
 एयाओ तिन्नि पयडीओ मोहणिज्जास्स दंसणे ॥ ९ ॥
 चरित्तमोहणं कम्मं दुविहं तं वियाहियं ।
 कसायमोहणिज्जां तु नोकसायं तहेव य ॥ १० ॥
 सोलसविहजेणं कम्मं तु कसायजं ।
 सत्तविहं नवविहं वा कम्मं च नोकसायजं ॥ ११ ॥
 नेरइयतिरिक्खाउं मणुस्साउं तहेव य ।
 देवाउयं चउत्थं तु आउं कम्मं चउविहं ॥ १२ ॥
 नामकम्मं तु दुविहं सुहमसुहं च आहियं ।
 सुजस्स उ बहू जेया एमेव असुभस्स वि ॥ १३ ॥
 गोयं कम्मं दुविहं उच्चं नीयं च आहियं ।
 उच्चं अट्ठविहं होइ एवं नीयं पि आहियं ॥ १४ ॥
 दाणे लाजे य जोगे य उवभोगे वीरिए तहा ।
 पञ्चविहमन्तरायं समासेण वियाहियं ॥ १५ ॥
 एयाओ मूलपयडीओ उत्तराओ य आहिया ।
 पएसगं खेत्तकाले य भावं च उत्तरं सुण ॥ १६ ॥
 सव्वेसिं चेव कम्माणं पएसगमणन्तगं ।
 गणित्तयसत्ताईयं अन्तो सिद्धाण आहियं ॥ १७ ॥
 सव्वजीवाण कम्मं तु संगहे छदिसागयं ।
 सव्वेसु वि पएसेसु सव्वं सव्वेण बद्धगं ॥ १८ ॥

उदहीसरिसनामाण तीसई कोमिकोमीओ ।
 उक्कोसिया ठिई होइ अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १९ ॥
 आवरणिज्जाण दुण्हं पि वेयणिज्जे तहेव य ।
 अन्तराए य कम्मम्मि ठिई एसा वियाहिया ॥ २० ॥
 उदहीसरिसनामाण सत्तरिं कोमिकोमीओ ।
 मोहनिज्जास्स उक्कोसा अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ २१ ॥
 तेत्तीससागरोवमा उक्कोसेण वियाहिया ।
 ठिई उ आउकम्मस्स अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ २२ ॥
 उदहीसरिसनामाण वीसई कोमिकोमीओ ।
 नामगोत्ताणं उक्कोसा अट्ठ मुहुत्ता जहन्निया ॥ २३ ॥
 सिद्धाणणन्तभागो य अणुजागा हवन्ति उ ।
 सव्वेसु वि पएसगं सव्वजीवे अइज्जियं^१ ॥ २४ ॥
 तम्हा एएसि कम्माणं अणुजागा वियाणिया ।
 एएसि संवरे चेव खवणे य जए बुहो ॥ २५ ॥
 ॥ त्ति वेमि ॥

॥ कम्मप्पयडी ॥

लेसज्जयणं चतुस्त्रिंशं अध्ययनम्.

लेसज्जयणं पवक्खामि अणुपुर्वि^२ जहक्कमं ।
 छण्हं पि कम्मलेसाणं अणुजावे सुणेह मे ॥ १ ॥
 नामाईं वस्सरसगन्धफासपरिणामलक्खणं ।
 ठाणं ठिई गई चाउं लेसाणं तु सुणेह मे ॥ २ ॥

१ Ch. (चा.) °च्छि° A. (आ.) सइच्छियं. २ Ch. (चा.) आ°. ३ Ch. (चा.) ठिई गई.

किण्हा नीला काऊ य तेऊ पम्हा तहेव य ।

सुकलेसा य छट्टा य नामाईं तु जहकमं ॥ ३ ॥

जीमूयनिद्धसंकासा गवलरिट्ठगसन्निभा ।

खञ्जणनयणनिजा किण्हलेसा उ वण्णओ ॥ ४ ॥

नीलासोगसंकासा चासपिण्हसमप्पजा ।

वेरुल्लियनिद्धसंकासा नीललेसा उ वण्णओ ॥ ५ ॥

अयसीपुप्फसंकासा कोइल्लहृदसन्निभा ।

पारेवयगीवनिजा काओलेसा उ वण्णओ ॥ ६ ॥

हिड्डुलधाउसंकासा तरुणाइच्चसन्निजा ।

सुगतुण्णपर्श्वनिजा तेओलेसा उ वण्णओ ॥ ७ ॥

हरियालजेदसंकासा हल्लिदाजेयसमप्पजा ।

सणासणकुसुमनिजा पम्हलेसा उ वण्णओ ॥ ८ ॥

सङ्खङ्गकुन्दसंकासा खीरपूरसमप्पभा ।

रययहारसंकासा सुकलेसा उ वण्णओ ॥ ९ ॥

जह ककुगुतुम्बगरसो निम्बरसो ककुगरोहिणिरसो वा ।

एत्तो वि अणन्तगुणो रसो य किण्हाए नायवो ॥१०॥

जह तिगकुयस्स य रसो तिकखो जह हत्थिपिप्पलीए वा ।

एत्तो वि अणन्तगुणो रसो उ नीलाए नायवो ॥११॥

जह तरुणअम्बगरसो तुवरकविट्ठस्स वावि जारिसओ ।

एत्तो वि अणन्तगुणो रसो उ काऊए नायवो ॥१२॥

जह परिणियम्बगरसो पक्कविट्ठस्स वावि जारिसओ ।

एत्तो वि अणन्तगुणो रसो उ तेओए^१ नायवो ॥१३॥

१ Ch. (चा.) °ऊ°. २ Ch. (चा.) °य°. ३ Ch. (चा.)
तेऊए.

वरवारुणीए व रसो विविहाण व आसवाण जारिसओ ।
महुमेरयस्स व रसो एत्तो पम्हाए परएणं ॥ १४ ॥
खज्जूरमुद्दियरसो खीररसो खण्णसकररसो वा ।
एत्तो वि अणन्तगुणो रसो उ सुक्काए नायव्वो ॥ १५ ॥
जह गोमरुस्स गन्धो सुणगमरुस्स व जहा अहिमरुस्स ।
एत्तो वि अणन्तगुणो लेसाणं अप्पसत्थाणं ॥ १६ ॥
जह सुरहिकुसुमगन्धो गन्धवासाण पिस्समाणाणं ।
एत्तो वि अणन्तगुणो पसत्थलेसाण तिण्हं पि ॥ १७ ॥
जह करगयस्स फासो गोजिब्जाए य सागपत्ताणं ।
एत्तो वि अणन्तगुणो लेसाणं अप्पसत्थाणं ॥ १८ ॥
जह बूरस्स व फासो नवणीयस्स व सरीसकुसुमाणं ।
एत्तो वि अणन्तगुणो पसत्थलेसाण तिण्हं पि ॥ १९ ॥
तिविहो व नवविहो वा सत्तावीसइविहेक्कसीओ वा ।
दुसत्थो तेयाव्वो वा लेसाणं होइ परिणामो ॥ २० ॥
पश्चासवप्पवत्तो तीहिं अगुत्तो छसुं अविरत्थो य ।
तिव्वारम्भपरिणत्थो खुड्डो साहसिओ नरो ॥ २१ ॥
निद्धन्धसपरिणामो निस्संसो अजिइन्दिओ ।
एयजोगसमाउत्तो किएहलेसं तु परिणमे ॥ २२ ॥
ईसा^१ अमरिस अतवो अविज्जमाया अहीरिया ।
गेही पओसे य सढे पमत्ते रसलोलुए ॥ २३ ॥
सायगवेसए^२ य आरम्भत्थो अविरत्थो खुड्डो साह-
स्सिओनरो ।

१ Ch. (चा.) °सि°. २ Ch. (चा.) इस्ता. ३ A. (आ.)
सायगवेसए य put after रसलोलुए in 23 (२३ मां “ रसलो-
लुए ” पछी “ सायगवेसएय ” पाठ मुक्क्यो छे.

एयजोगसमाउत्तो नीललेसं तु परिणमे ॥ २४ ॥

वङ्गे वङ्कसमायारे नियमिद्वे अणुज्जुए ।

पलिउंचगओवहिण मिह्णदिट्ठी अणारिण ॥ २५ ॥

उप्फासगदुट्ठवाई य तेण यावि य महुरी ।

एयजोगसमाउत्तो काजलेसं तु परिणमे ॥ २६ ॥

नीयावत्ती अचवले अमाई अकुतूहले ।

विणीयविणए दन्ते जोगवं उवहाणवं ॥ २७ ॥

पियधम्मे दढधम्मे वज्जाभीरू हिणसए ।

एयजोगसमाउत्तो तेओलेसं तु परिणमे ॥ २८ ॥

पयणुकोहमाणे य मायालोजे य पयणुए ।

पसन्तचित्ते दन्तप्पा जोगवं उवहाणवं ॥ २९ ॥

तहा पयणुवाई य उवसन्ते जिइन्दिण ।

एयजोगसमाउत्तो पम्हलेसं तु परिणमे ॥ ३० ॥

अट्ठरुदाणि वज्जित्ता धम्मसुक्काणि जायए ।

पसन्तचित्ते दन्तप्पा समिण गुत्ते य गुत्तिसु ॥ ३१ ॥

सरागे वीयरगे वा उवसन्ते जिइन्दिण ।

एयजोगसमाउत्तो सुक्कलेसं तु परिणमे ॥ ३२ ॥

असंखिज्जाणोसप्पिणीण उस्सप्पिणीण जे समया ।

संखाईया लोगा लेसाण हवन्ति ठाणाइं ॥ ३३ ॥

मुहुत्तञ्चं तु जहन्ना तेत्तीसा सागरा मुहुत्तहिया ।

उक्कोसा होइ ठिई नायव्वा किण्हलेसाए ॥ ३४ ॥

मुहुत्तञ्चं तु जहन्ना दस उदही, पलियमसंखजागम-

ब्बजहिया ।

उक्कोसा होइ ठिई नायव्वा नीललेसाए ॥ ३५ ॥

मुहुत्तद्धं तु जहन्ना तिसुदही पलियमसंखजागम-
ब्भहिया

उक्कोसा होइ ठिई नायवा काउलेसाए ॥ ३६ ॥

मुहुत्तद्धं तु जहन्ना दोसुदही पलियमसंखजागम-
ब्भहिया

उक्कोसा होइ ठिई नायवा तेउलेसाए ॥ ३७ ॥

मुहुत्तद्धं तु जहन्ना दस होन्ति य 'सागरा मुहुत्तहिया ।

उक्कोसा होइ ठिई नायवा पम्हलेसाए ॥ ३८ ॥

मुहुत्तद्धं तु जहन्ना तेत्तीसं सागरा मुहुत्तहिया ।

उक्कोसा होइ ठिई नायवा सुक्कलेसाए ॥ ३९ ॥

एसा खलु लेसाणं ओहेण ठिई वप्पिया होइ ।

चउसु वि गईसु एत्तो लेसाण ठिइं तु वोहामि ॥ ४० ॥

दस वाससहस्साइं काऊए ठिई जहन्निया होइ ।

तिसुदही पलिओवम असङ्गभागं च उक्कोसा ॥ ४१ ॥

तिसुदही पलिओवम संखजागो जहन्नेण नीलठिई ।

दसउदही पलिओवम असङ्गभागं च उक्कोसा ॥ ४२ ॥

दसउदही पलिओवम असङ्गभागं जहन्निया होइ ।

तेत्तीससागराजं उक्कोसा होइ किएहाए ॥ ४३ ॥

एसा नेरइयाणं लेसाण ठिई उ वप्पिया होइ ।

तेण परं वोहामि तिरियमणुस्साण देवाणं ॥ ४४ ॥

अन्तोमुहुत्तमद्धं लेसाण जहिं जहिं जाउ ।

तिरियाण नराणं वा वज्जित्ता केवलं लेसं ॥ ४५ ॥

मुहुत्तद्धं तु जहन्ना उक्कोसा होइ पुवकोडीओ ।

नवहि वरिसेहि ऊणा नायवा सुक्कलेसाए ॥ ४६ ॥

? A (आ.) दस उदही होन्ति मुहुत्तमब्भहिया.

एसा तिरियनराणं लेसाण ठिई उ वल्लिया होइ ।
 तेण परं वोह्णामि लेसाण ठिई उ देवाणं ॥ ४७ ॥
 दस वाससहस्साइं किएहाए ठिई जहन्निया होइ ।
 पलियमसंखिज्जा इमो उकोसो होइ किएहाए ॥ ४८ ॥
 जा किएहाए ठिई खलु उकोसा सा उ समयम-
 व्जहिया ।
 जहन्नेणं नीलाए पलियमसंखं च उकोसा ॥ ४९ ॥
 जा नीलाए ठिई खलु उकोसा सा उ समयमव्जहिया ।
 जहन्नेणं काऊए पलियमसंखं च उकोसा ॥ ५० ॥
 तेण परं वोह्णामि तेज्जलेसा जहा सुरगाणं ।
 भवणवइवाणमन्तरजोइसवेमाणियाणं च ॥ ५१ ॥
 पलिओवमं जहन्नं उकोसा सागराओ पुन्नहिया ।
 पलियमसंखेज्जेणं होइ जागेण तेऊए ॥ ५२ ॥
 दस वाससहस्साइं तेऊए ठिई जहन्निया होइ ।
 पुन्नदही पलिओवम असङ्गभागं च उकोसा ॥ ५३ ॥
 जा तेऊए ठिई खलु उकोसा सा उ समयमव्भहिया ।
 जहन्नेणं पम्हाए दस उ मुहुत्ताहियाइ उकोसा ॥ ५४ ॥
 जा पम्हाए ठिई खलु उकोसा सा उ समयमव्जहिया ।
 जहन्नेणं सुकाए तेत्तीस मुहुत्तमव्जहिया ॥ ५५ ॥
 किएहा नीला काऊ तिन्नि वि एयाओ 'अहमलेसाओ'
 एयाहि तिहि वि जीवो दुग्गइं उववज्जाइ^१ ॥ ५६ ॥
 तेऊ पम्हा सुका तिन्नि वि एयाओ धम्मलेसाओ ।
 एयाहि तिहि वि जीवो सुग्गइं उववज्जाइ^२ ॥ ५७ ॥

१ Ch (चा.) अहम्म°, २ Ch. (चा.) °ई. A. (आ.
 मां वधारे) add बहुसो.

लेसाहिं सवाहिं पढमे समयम्मि परिणयाहिं तु ।
 न हु कस्सइ उववाओ 'परजवे अत्थि जीवस्स ॥५८॥
 लेसाहिं सवाहिं चरिमे समयम्मि परिणयाहिं तु ।
 न हु कस्सइ उववाओ परभवे होइ जीवस्स ॥५९॥
 अन्तमुहुत्तम्मि गए अन्तमुहुत्तम्मि सेसए चेव ।
 लेसाहि परिणयाहिं जीवा गह्वन्ति पग्गायं ॥ ६० ॥
 तम्हा एयासि लेसाणं आणुजावे वियाणिया ।
 अप्पसत्थाओ वज्जित्ता पसत्थाओ हिट्ठिए मुणि ॥६१॥
 ॥ ति वेमि ॥

॥ लेसज्झयणं ॥

अणगारज्झयणं पञ्चत्रिंशं अध्ययनम्.
 सुणेह मे एगगमणा मग्गं बुद्धेहि देसियं ।
 जमायरन्तो जिक्खू दुक्खाणन्तकरे जवे ॥ १ ॥
 गिहवासं परिच्चज्जा पवज्जामस्सिए मुणी ।
 इमे सङ्गे वियाणिज्जा जेहिं सज्जन्ति माणवा ॥ २ ॥
 तहेव हिंसं अल्लियं चोज्जां 'अब्बम्भसेवणं ।
 इत्था कामं च लोचं च संजओ परिवज्जाए ॥ ३ ॥
 मणोहरं 'चित्तहरं मल्लधूवेण वासियं ।
 सकवामं पण्णुरुल्लोवं मणसा वि न पत्थए ॥ ४ ॥
 इन्दियाणि उ भिक्खुस्स तारिसम्मि उवस्सए ।
 दुक्कराइं निवारेउं कामरागविवट्ठणे ॥ ५ ॥

१ Ch. (चा.) परे°. २ Ch. (चा.) 'बम्भ°. ३ Ch. (चा.) 'घरं.

सुसाणे सुन्नगारे वा रुक्खमूले व^१ एगओ ।
 पइरिके परकमे वा वासं तत्थाजिरोयए ॥ ६ ॥
 फासुयम्मि अणावाहे इत्थीहिं अणजिहुए ।
 तत्थ संकप्पए वासं जिक्खू परमसंजए ॥ ७ ॥
 न सयं^{१-१} गिहाइ^२ कुव्विज्जा नेव^३ अन्नेहि कारण ।
 गिहकम्मसमारम्भे भूयाणं दिस्सए वहो ॥ ८ ॥
 तसाणं थावराणं च सुहुमाणं बादराण य ।
 तम्हा गिहसमारम्भं संजओ परिवज्जाए ॥ ९ ॥
 तहेव जत्तपाणेषु पयणे पयावणेषु य ।
 पाणञ्चूयदयट्ठाए न पये न पयावये ॥ १० ॥
 जल्लधन्ननिस्सिया जीवा पुढवीकट्ट निस्सिया ।
 हम्मन्ति भत्तपाणेषु तम्हा भिक्खू न पयावए ॥ ११ ॥
 विसप्पे सव्वओ-धारे बहू पाणे विणासणे ।
 नात्थि जोइसमे सत्थे तम्हा जोइं न दीवए ॥ १२ ॥
 हिस्सं जायरूवं च मणसा वि न पत्थए ।
 समलेट्ठु^५-कअणे जिक्खू विरए कयविक्रए ॥ १३ ॥
 किणन्तो कइओ होइ विक्किणन्तो य वाणिओ ।
 कयविक्रयम्मि वट्टन्तो भिक्खू न जवइ तारिसो ॥ १४ ॥
 जिक्खियव्वं न केयव्वं जिक्खुणा जिक्खवत्तिणा ।
 कयविक्रओ महादोसो जिक्खवत्ती सुहावहा ॥ १५ ॥
 समुयाणं उज्जमेसिज्जा जहासुत्तमणिन्दियं ।

१ Ch. (चा) इकओ. १-१ Ch. (चा.) ईं. २ Ch. (चा.) कुव्विज्जा. ३ Ch. (चा.) नेव. ४ Ch. (चा.) अन्नेहिं. ५ Ch. (चा.) पाण. ६ Ch. (चा.) समलेट्ठु. A. (आ.) समलेट्ठू.

लाभालाभम्मि संतुड्ढे पिण्णायं चरे मुणी ॥ १६ ॥
 अलोले न रसे गिद्धे जिब्जादन्ते अमुहिए ।
 न रसट्ठाए जुञ्जिज्जा जवणट्ठाए महामुणी ॥ १७ ॥
 अच्चणं रयणं चेव वन्दणं पूयणं तथा ।
 इहीसकारसम्माणं मणसा वि न पत्थए ॥ १८ ॥
 सुक्कजाणं जियाएज्जा अणियाणे अकिञ्चणे ।
 वोसट्ठकाए विहरेज्जा जाव कालस्स पज्जाओ ॥ १९ ॥
 निज्जूहिज्जण आहारं कालधम्ममे उवट्ठिए ।
 जहिज्जण^१ माणुसं बोन्दि पडू दुक्खे पमुच्चई ॥ २० ॥
 निम्ममे निरहंकारे वीयरगो अणासवो ।
 संपत्तो केवलं नाणं सासयं परिणिव्वुए^३ ॥ २१ ॥
 ॥ ति वेमि ॥

॥ अणगारज्झयणं ॥

जीवाजीवविभत्ती षट्त्रिंशं अध्ययनम्.
 जीवाजीवविभत्तिं सुणेह मे एगमणा इओ ।
 जं जाणिज्जण त्तिक्खू सम्मं जयइ संजमे ॥ १ ॥
 जीवा चेव अजीवा य एस लोए वियाहिए ।
 अजीवदेसमागासे अलोगे से वियाहिए ॥ २ ॥
 दव्वओ खेत्तओ चेव कालओ जावओ तथा ।
 परूवणा तेसि भवे जीवाणमजीवाण य ॥ ३ ॥
 रूविणो चेवरूवी य अजीवा पुविहा भवे ।

१ A (आ.) चइऊग. २ Ch. (चा.) वि°. ३ A. (आ.)
 'निव्वुडे.

अरूवी दसहा वुत्ता रूविणो य चउविहा ॥ ४ ॥

धम्मत्थिकाए तद्देसे तप्पएसे य आहिण् ।

अहम्मे तस्स देसे य तप्पएसे य आहिण् ॥ ५ ॥

आगासे तस्स देसे य तप्पएसे य आहिण् ।

अद्धासमए चेव अरूवी दसहा भवे ॥ ६ ॥

धम्माधम्मे य दो चेव लोगमित्ता वियाहिया ।

लोगालोगे य आगासे समए समयखेत्तिण् ॥ ७ ॥

धम्माधम्मागासा तिन्नि वि एए अणाइया ।

अपज्जावसिया चेव सव्वद्धं तु वियाहिया ॥ ८ ॥

समए वि सन्तइं पप्प एवमेव वियाहिण् ।

आएसं पप्प सार्इए सपज्जावसिए वि य ॥ ९ ॥

खन्धा य खन्धदेसा य तप्पएसा य तहेव य ।

परमाणुणो य बोद्धवा रूविणो य चउविहा ॥ १० ॥

एगत्तेण पुहुत्तेण खन्धा य परमाणुणो ।

लोएगदेसे लोए य भइयवा ते उ खेत्तओ ॥ ११ ॥

सुहुमा सवलोगम्मि लोगदेसे य बायरा ।

इत्तो कालविभागं तु तेसिं वुह्मं चउविहं ॥ १२ ॥

संतइं पप्प ते नार्इया अपज्जावसिया वि य ।

ठिइं पडुच्च सार्इया सपज्जावसिया वि य ॥ १३ ॥

असंखकालमुक्कोसं एक्को समओ जहन्नयं ।

अजीवाण य रूवीण ठिइं एसा वियाहिया ॥ १४ ॥

अणन्तकालमुक्कोसमेक्को समओ जहन्नयं ।

અજીવાણ ય રૂવીણ અન્તરેયં વિયાહિયં ॥ ૧૫ ॥
 વણ્ણઓ ગન્ધઓ ચેવ રસઓ ફાસઓ તહા ।
 સંઠાણઓ ય વિન્નેઓ પરિણામો તેસિ પચ્ચહા ॥ ૧૬ ॥
 વણ્ણઓ પરિણયા જે ઉ પચ્ચહા તે પકિત્તિયા ।
 કિણ્ણા નીલા ય લોહિયા હલિદા સુક્કિલા તહા ॥ ૧૭ ॥
 ગન્ધઓ પરિણયા જે ઉ દુવિહા તે વિયાહિયા ।
 સુબ્ધિગન્ધપરિણામો^૧ દુબ્ધિગન્ધો^૨ તહેવ ય ॥ ૧૮ ॥
 રસઓ પરિણયા જે ઉ પચ્ચહા તે પકિત્તિયા ।
 તિત્તકરુયકસાયા અમ્બિલા મહુરા તહા ॥ ૧૯ ॥
 ફાસઓ પરિણયા જે ઉ અદ્ધહા તે પકિત્તિયા ।
 કક્કલ્લા મડયા ચેવ ગરુયા લહુયા તહા ॥ ૨૦ ॥
 સીયા ઉણ્ણા ય નિદ્ધા ય તહા લુક્કલ્લા ય આહિયા ।
 ઇય ફાસપરિણયા ઇય પુગલ્લા સમુદાહિયા ॥ ૨૧ ॥
 સંઠાણઓ પરિણયા જે ઉ પચ્ચહા તે પકિત્તિયા ।
 પરિમણ્ણલા ય વટ્ટા ય તંસા ચત્તરંસમાયયા ॥ ૨૨ ॥
 વણ્ણઓ જે જવે કિણ્ણે જહ્ણે સે ઉ ગન્ધઓ ।
 રસઓ ફાસઓ ચેવ મહ્ણે સંઠાણઓ વિ ય ॥ ૨૩ ॥
 વણ્ણઓ જે જવે નીલે જહ્ણે સે ઉ ગન્ધઓ ।
 રસઓ ફાસઓ ચેવ જહ્ણે સંઠાણઓ વિ ય ॥ ૨૪ ॥
 વણ્ણઓ જે જવે લોહિયે જહ્ણે સે ઉ ગન્ધઓ ।
 રસઓ ફાસઓ ચેવ મહ્ણે સંઠાણઓ વિ ય ॥ ૨૫ ॥
 વણ્ણઓ જે જવે પીયે મહ્ણે સે ઉ ગન્ધઓ ।

૧ Ch. (ચા.) °મા. ૨ Ch. (ચા.) °ગન્ધા. ૩ Ch.
 (ચા.) લોહિયે જેઝ મહ્ણે. ૪ Ch. (ચા.) પીયે જેઝ મહ્ણે.

રસઓ ફાસઓ ચેવ જડ્ણ સંઠાણઓ વિ ય ॥૨૬॥
 વણઓ જે 'ભવે સુક્કિલે મડ્ણ સે ડ ગન્ધઓ ।
 રસઓ ફાસઓ ચેવ જડ્ણ સંઠાણઓ વિ ય ॥૨૭॥
 ગન્ધઓ જે જવે સુઘ્મી જડ્ણ સે ડ વણઓ ।
 રસઓ ફાસઓ ચેવ જડ્ણ સંઠાણઓ વિ ય ॥૨૮॥
 ગન્ધઓ જે જવે ડુઘ્મી જડ્ણ સે ડ વણઓ ।
 રસઓ ફાસઓ ચેવ મડ્ણ સંઠાણઓ વિ ય ॥૨૯॥
 રસઓ તિત્તણ જે ડ મડ્ણ સે ડ વણઓ ।
 ગન્ધઓ ફાસઓ ચેવ જડ્ણ સંઠાણઓ વિ ય ॥૩૦॥
 રસઓ કરુણ જે ડ જડ્ણ સે ડ વણઓ ।
 ગન્ધઓ ફાસઓ ચેવ જડ્ણ સંઠાણઓ વિ ય ॥૩૧॥
 રસઓ કસાણ જે ડ જડ્ણ સે ડ વણઓ ।
 ગન્ધઓ ફાસઓ ચેવ મડ્ણ સંઠાણઓ વિ ય ॥૩૨॥
 રસઓ ઝમ્બિલે જે ડ મડ્ણ સે ડ વણઓ ।
 ગન્ધઓ ફાસઓ ચેવ જડ્ણ સંઠાણઓ વિ ય ॥૩૩॥
 રસઓ મહુરણ જે ડ જડ્ણ સે ડ વણઓ ।
 ગન્ધઓ ફાસઓ ચેવ મડ્ણ સંઠાણઓ વિ ય ॥૩૪॥
 ફાસઓ કવલ્લરે જે ડ જડ્ણ સે ડ વણઓ ।
 ગન્ધઓ રસઓ ચેવ જડ્ણ સંઠાણઓ વિ ય ॥૩૫॥
 ફાસઓ મડ્ણ જે ડ મડ્ણ સે ડ વણઓ ।
 ગન્ધઓ રસઓ ચેવ મડ્ણ સંઠાણઓ વિ ય ॥૩૬॥
 ફાસઓ ગુરુણ જે ડ જડ્ણ સે ડ વણઓ ।

गन्धओ रसओ चेव भइए संठाणओ वि य ॥३७॥
 फासओ लहुए जे उ जइए से उ वसओ ।
 गन्धओ रसओ चेव जइए संठाणओ वि य ॥३८॥
 फासओ सीयए जे उ जइए से उ वसओ ।
 गन्धओ रसओ चेव जइए संठाणओ वि य ॥३९॥
 फासओ उण्हए जे उ जइए से उ वसओ ।
 गन्धओ रसओ चेव जइए संठाणओ वि य ॥४०॥
 फासओ निद्धए जे उ जइए से उ वसओ ।
 गन्धओ रसओ चेव जइए संठाणओ वि य ॥४१॥
 फासओ लुक्खए जे उ भइए से उ वसओ ।
 गन्धओ रसओ चेव जइए संठाणओ वि य ॥४२॥
 परिमएरुलसंठाणे जइए से उ वसओ ।
 गन्धओ रसओ चेव भइए से फासओ वि य ॥४३॥
 संठाणओ जवे वट्टे भइए से उ वसओ ।
 गन्धओ रसओ चेव जइए से फासओ वि य ॥४४॥
 संठाणओ जवे तंसे जइए से उ वसओ ।
 गन्धओ रसओ चेव भइए से फासओ वि य ॥४५॥
 संठाणओ जवे चउरंसे जइए से उ वसओ ।
 गन्धओ रसओ चेव भइए से फासओ वि य ॥४६॥
 जे आययसंठाणे जइए से उ वसओ ।
 गन्धओ रसओ चेव भइए से फासओ वि य ॥४७॥
 एसा अजीवविजत्ती समासेण वियाहिया ।

१ Ch. (चा.) जे for भवे (ने बदले), A (आ.) य.
 for भवे (ने बदले).

इतो जीवविज्जत्तिं वुत्तामि अणुपुव्वसो ॥ ४८ ॥

संसारत्था य सिद्धा य दुविहा जीवा वियाहिया ।

सिद्धा णेगविहा वुत्ता तं मे कित्तयओ सुण ॥ ४९ ॥

इत्थी पुरिससिद्धा य तहेव य नपुंसगा ।

सल्लिङ्गे अन्नल्लिङ्गे य गिहिल्लिङ्गे तहेव य ॥ ५० ॥

उक्कोसोगाहणाए य जहन्नमज्जिमाए य ।

उट्ठं अहे य तिरियं च समुद्दम्मि जलम्मि य ॥ ५१ ॥

दस य नपुंसएसु वीसं इत्थियासु य ।

पुरिसेसु य अट्ठसयं समएणेगेण सिज्जई ॥ ५२ ॥

चत्तारि य गिहिल्लिङ्गे अन्नल्लिङ्गे दसेव य ।

सल्लिङ्गेण अट्ठसयं समएणेगेण सिज्जई ॥ ५३ ॥

उक्कोसोगाहणाए य सिज्जन्ते जुगवं पुवे ।

चत्तारि जहन्नाए मज्जे अट्ठत्तरं सयं ॥ ५४ ॥

चउरुद्धोए य पुवे समुदे तथो जले वीसमहे तहेव य ।

सयं च अट्ठत्तरं तिरियलोए समएणेगेण सिज्जई

धुवम ॥ ५५ ॥

कहिं पमिहया सिद्धा कहिं सिद्धा पइट्ठिया ।

कहिं बोन्दि चइत्ताणं कत्थ गन्तूण सिज्जई ॥ ५६ ॥

आलोए पमिहया सिद्धा लोयगे य पइट्ठिया ।

इहं बोन्दि चइत्ताणं तत्थ गन्तूण सिज्जई ॥ ५७ ॥

बारसहिं जोयणेहिं सव्वट्ठस्सुवरिं भवे ।

ईसिपब्भारनामा उ पुढवी छत्तसंठिया ॥ ५८ ॥

१ Ch. (चा.) °माइ, २ A. (आ. मां वधारे) adds
जव, ३ Ch. (चा. मां नयी) Omits उ.

पणयालसयसहस्सा जोयणाणं तु आयया ।
 तावइयं चेव वित्थिस्सा तिगुणो साहियपरिरओ ॥५९॥
 अट्टजोयणबाहुद्धा सा मज्जम्मि वियाहिया ।
 परिहायन्ती चरिमन्ते महिपत्ताउ तणुयरी ॥ ६० ॥
 अज्जुणसुवण्णगमई सा पुढवी निम्मत्ता सहावेण ।
 उत्ताणगठत्तगसंठिया य जणिया जिणवरेहिं ॥ ६१ ॥
 सह्दुक्ककुन्दसंकासा पणुरा निम्मत्ता सुहा ।
 सीयाए जोयणे तत्तो लोयन्तो उ वियाहिओ ॥६२॥
 जोयणस्स उ जो तत्थ कोसो उवरिमो जवे ।
 तस्स कोसस्स छब्जाए सिद्धाणोगाहणा जवे ॥६३॥
 तत्थ सिद्धा महाभागा लोगग्गम्मि पइट्ठिया ।
 भवपपञ्चओ मुक्का सिद्धिं वरगइं गया ॥ ६४ ॥
 उस्सेहो जस्स जो होइ जवम्मि चरिमम्मि उ ।
 तिभागहीणो तत्तो य सिद्धाणोगाहणा भवे ॥ ६५ ॥
 एगत्तेण साईया अपज्जवसिया वि य ।
 पुहुत्तेण अणाइया अपज्जवसिया वि य ॥ ६६ ॥
 अरूविणो जीवघणा नाणदंसणसन्निया ।
 अतुलं सुह संपन्ना उवमा जस्स नत्थि उ ॥ ६७ ॥
 लोगेगदेसे ते सवे नाणदंसणसन्निया ।
 संसारपारनित्थिस्सा सिद्धिं वरगइं गया ॥ ६८ ॥
 संसारत्था उ जे जीवा दुविहा ते वियाहिया ।
 तसा य थावरा चेव थावरा तिविहा तहिं ॥ ६९ ॥

१ Ch. (चा.) तस्सेव पं. २ Ch. (चा.) पण्डरा. A.
 (आ.) पण्डुर. ३ Ch. (चा.) जेसि. ४ Ch. (चा.) अउलं सुहं.

पुढवी आउजीवा य तहेव य वणस्सई ।
 इच्चेव^१ थावरा तिविहा तेसिं जेए सुणेह मे ॥७०॥
 दुविहा^२ उ पुढवीजीवा सुहुमा बायरा तहा ।
 पज्जत्तमपज्जत्ता एवमेए दुहा पुणो ॥ ७१ ॥
 बायरा जे उ पज्जत्ता दुविहा ते वियाहिया ।
 सण्हा खरा य बोद्धवा सण्हा सत्तविहा तहिं ॥७२॥
 फिण्हा नीला य रुहिरा य हलिदा सुक्किदा तहा ।
 पणरुपणगमट्टिया खरा छत्तीसईविहा ॥ ७३ ॥
 पुढवी य सक्करा वालुया य उवले सिला य लोणूसे ।
 अय^३ तउय^४ तम्ब-सीसग-रुप्प-सुवस्से य वड्ढरे य ॥७४॥
 हरियाले हिङ्गुलए^५ मणोसिला सासगंजण-पवाले ।
 अब्भपरुलब्भवालुय बायरकाए मणिविहाणे ॥७५॥
 गोमेज्जाए य रुयगे अड्ढे फलिहे य लोहियक्खे य ।
 मरगय-मसारगळे भुयमोयग-इन्दनीले य ॥ ७६ ॥
 चन्दण-गेरुय-हंसगब्भ^६ पुलए सोगन्धिए य बोद्धवे ।
 चन्दप्पहवेरुलिए जलकन्ते सूरकन्ते य ॥ ७७ ॥
 एए खरपुढवीए भेया छत्तीसमाहिया ।
 एगविहमनाणत्ता सुहुमा तत्थ वियाहिया ॥ ७८ ॥
 सुहुमा सवल्लोगम्मि लोगदेसे य बायरा ।
 इत्तो कालविजागं तु तेसिं^७ वुहं चउविहं ॥ ७९ ॥
 संतइं पप्प नाईया अपज्जावसिया वि य ।
 तिइं पमुच्च साईया सपज्जावसिया वि य ॥ ८० ॥

१ Ch. (चा.) इच्चेए. २ Ch. (चा.) पुढवी° य. ३ Ch. (चा.) तम्ब तउय. ४ Ch. (चा.) हिङ्गुलए. A. (आ.)° कोए
 ५ Ch. (चा.) इंस गब्भे. ६ Ch. (चा.) वुच्छं तेसिं°.

बावीससहस्साइं वासाणुक्कोसिया जवे ।
 आउठिई पुढवीणं अन्तोमुहुत्तं जहन्नियां ॥ ८१ ॥
 असंखकालमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं ।
 कायठिई पुढवीणं तं कायं तु अमुच्चओ ॥ ८२ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं ।
 विजढंमि सए काए पुढविजीवाण अन्तरं ॥ ८३ ॥
 एएसिं वसुओ चेव गन्धओ रसफासओ ।
 संटाणदेसओ वावि विहाणाइं सहस्ससो ॥ ८४ ॥
 दुविहा आऊजीवा उ सुहुमा बायरा तहा ।
 पज्जात्तमपज्जात्ता एवमेए दुहा पुणो ॥ ८५ ॥
 बायरा जे उ पज्जात्ता पञ्चहा ते पकित्तिया ।
 सुद्धोदए य उस्से हरतणू महिया हिमे ॥ ८६ ॥
 एगविहमणाणत्ता सुहुमा तत्थ वियाहिया ।
 सुहुमा सबलोगम्मि लोगदेसे य बायरा ॥ ८७ ॥
 सन्तइं पप्प नाईया अपज्जावसिया वि य ।
 ठिइं पडुच्च साईया सपज्जावसिया वि य ॥ ८८ ॥
 सत्तेव सहस्साइं वासाणुक्कोसिया जवे ।
 आउठिई आऊणं अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ ८९ ॥
 असंखकालमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं ।
 कायठिई आऊणं तं कायं तु अमुच्चओ ॥ ९० ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं ।
 विजढंमि सए काए आऊजीवाण अन्तरं ॥ ९१ ॥

एणसिं वणओ चेव गन्धओ रसफासओ ।
 संठाणदेसओ वावि विहाणां सहस्ससो ॥ ९२ ॥
 पुविहा वणस्सईजीवा सुहुमा बायरा तहा ।
 पज्जात्तमपज्जात्ता एवमेण दुहा पुणो ॥ ९३ ॥
 बायरा जे उ पज्जात्ता पुविहा ते वियाहिया ।
 साहारणसरीरा य पत्तेगां य तहेव य ॥ ९४ ॥
 पत्तेगसरीराओ णेगहा ते पकित्तिया ।
 रुक्खा गुहा य गुम्मा य लया वल्ली तणा तहा ॥ ९५ ॥
 वलया पवगा कुहणा जलरुहा ओसही तहा ।
 हरिकाया बोद्धवा पत्तेया^१ इइ आहिया ॥ ९६ ॥
 साहारणसरीराओ णेगहा ते पकित्तिया ।
 आबुए मूलए चेव सिङ्गबेरे तहेव य ॥ ९७ ॥
 हरिली सिरिली सस्सिरिली जावई केयकन्दली ।
 पलएकुलसणकन्दे य कन्दली य कुमुवण^२ ॥ ९८ ॥
 लोहिणीहू य थीहू य तुहगा^३ य तहेव य ।
 कण्हे य वज्जाकन्दे य कन्दे सूरणए तहा ॥ ९९ ॥
 अस्सकली य बोधवा सीहकली तहेव य ।
 मुसुण्ढी य हलिदा य णेगहा एवमायओ ॥ १०० ॥
 एगविहमणात्ता सुहुमा तत्थ वियाहिया ।
 सुहुमा सबलोगम्मि लोगदेसे य बायरा ॥ १०१ ॥
 संतइं पप्प नाईया अपज्जावसिया वि य ।
 ठिइं पडुच्च साईया सपज्जवसिया वि य ॥ १०२ ॥

१ Ch. (चा.) पत्तेगाइ वियाहिया. २ Ch. (चा.) 'डुंवण.
 A (आ.) 'दु'. ३ Ch. (चा.) कुहगा. ४ Ch. (चा.) कन्दे.

दस चेव सहस्साइं वासाणुक्कोसिया पणगाणं^१ ।
 वणस्सईणं आउं अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १०३ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं^३ ।
 कायठिई पणगाणं तं कायं तु अमुअओ ॥ १०४ ॥
 असंखकालमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं^३ ।
 विजढंमि सए काए पणगजीवाण अन्तरं ॥ १०५ ॥
 एएसिं वसओ चेव गन्धओ रसफासओ ।
 संठाणदेसओ वावि विहाणाइं सहस्ससो ॥ १०६ ॥
 इच्चेए थावरा तिविहा समासेण वियाहिया ।
 इत्तो उ तसे तिविहे बुह्मामि अणुपुव्वसो ॥ १०७ ॥
 तेज वाज य बोधवा ओरात्तां य तसा तहा ।
 इच्चेए तसा तिविहा तेसिं जेए सुणेह मे ॥ १०८ ॥
 पुविहा तेजजीवा उ सुहुमा बायरा तहा ।
 पज्जात्तमपज्जात्ता एवमेए दुहा पुणो ॥ १०९ ॥
 बायरा जे उ पज्जात्ता णेगहा ते वियाहिया ।
 इङ्गले मुम्मुरे अगणी अच्चिजात्ता तहेव य ॥ ११० ॥
 उक्का विज्जू य बोधवा णेगहा एवमायओ ।
 एगविहमणात्ता सुहुमा ते वियाहिया ॥ १११ ॥
 सुहुमा सव्वलोगम्मि लोगदेसे य बायरा ।
 इत्तो कालविभागं तु तेसिं बुह्मं चउव्विहं ॥ ११२ ॥
 संतइं पप्प नाईया अपज्जावसिया वि य ।
 ठिइं पमुच्च साईया सपज्जावसिया वि य ॥ ११३ ॥

१ A (आ.) भवे. २ Ch. (चा.) वणप्फईण. ३ A.
 (आ.) जहन्नयं. ४ Ch. (चा.) उराला. ५ Ch. (चा.) इंगाले.

तिस्सेव अहोरत्ता उक्कोसेण वियाहिया ।

आउठिई तेऊणं अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ ११४ ॥

असंखकालमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं ।

कायठिई तेऊणं तं कायं तु अमुअओ ॥ ११५ ॥

अणन्तकालमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं ।

विजढंमि सए काए तेऊजीवाण अन्तरं ॥ ११६ ॥

एएसिं वण्णओ चेव गन्धओ रसफासओ ।

संठाणदेसओ वावि विहाणाइं सहस्ससो ॥ ११७ ॥

दुविहा वाजुजीवा उ सुहुमा बायरा तहा ।

पज्जत्तमपज्जत्ता एवमेए दुहा पुणो ॥ ११८ ॥

बायरा जे उ पज्जत्ता पञ्चहा ते पकित्तिया ।

उक्कलिया मएकलिया घणगुआ सुद्धवाया य ॥ ११९ ॥

संवट्ठगवाते^१ वा णेगहा एवमायओ ।

एगविहमणाणत्ता सुहुमा तत्थ वियाहिया ॥ १२० ॥

सुहुमा सव्वलोगम्मि एगदेसे^२ य बायरा ।

इत्तो कालविजागं तु तेसिं वुहं चउठ्विहं ॥ १२१ ॥

संतइं पप्प नाइया अपज्जवसिया वि य ।

ठिइं पडुच्च साइया सपज्जवसिया वि य ॥ १२२ ॥

तिस्सेव सहस्साइं वासाणुक्कोसिया जवे ।

आउठिई वाजुणं अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १२३ ॥

असंखकालमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं ।

कायठिई वाजुणं तं कायं तु अमुअओ ॥ १२४ ॥

१ Ch. (चा.) गवाया य. A (आ.) वाए य.

२ A. (आ.) लोगदेसे.

अणन्तकालमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं ।
 विजढंमि सए काए वाऊजीवाण अन्तरं ॥ १२५ ॥
 एएसिं वणओ चेव गन्धओ रसफासओ ।
 संठाणदेसओ वावि विहाणाहं सहस्ससो ॥ १२६ ॥
 ओरात्ता^१ तसा जे उ चउहा ते पकित्तिया ।
 बेइन्दिय-तेइन्दिय-चउरो-पञ्चिन्दिया चेव ॥ १२७ ॥
 बेइन्दिया उ जे जीवा दुविहा ते पकित्तिया ।
 पज्जात्तमपज्जात्ता एवमे^२ दुहा^३ पुणो ॥ १२८ ॥
 किमिणो सामङ्गला^४ चेव अलसा माइवाहया ।
 वासीमुहा य सिप्पीया^५ सङ्खा सङ्खणगा तहा ॥ १२९ ॥
 घट्ठोयाणुत्तया चेव तहेव य वरामगा ।
 जलूगा जालगा चेव चन्दणा य तहेव य ॥ १३० ॥
 इइ बेइन्दिया एए णेगहा एवमायओ ।
 लोगेगदेसे ते सवे न सवत्थ वियाहिया ॥ १३१ ॥
 संतइं पप्प नार्इया अपज्जावसिया वि य ।
 ठिइं पडुच्च सार्इया सपज्जावसिया वि य ॥ १३२ ॥
 वासाइं बारसा^६ चेव उक्कोसेण वियाहिया ।
 बेइन्दियआउठिइं अन्तोमुहुत्तंजहन्निया ॥ १३३ ॥
 संखिज्जाकालमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं ।
 बेइन्दियकायठिइं तं कायं तु अमुअओ ॥ १३४ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं ।
 बेइन्दियजीवाणं अन्तरं च वियाहियं ॥ १३५ ॥

१ Ch. (चा.) उराला. २ Ch. (चा.) तेसि भेए. ३
 Ch. (चा.) सुणेहमे. ४ Ch. (चा.) सोपंगला. ५ Ch. (चा.)
 सिप्पिया. ६ A. (आ.) बारसेवड.

एएसिं वसओ चेव गन्धओ रसफासओ ।
 संठाणदेसओ वावि विहाणाइं सहस्ससो ॥ १३६ ॥
 तेइन्दिया उ जे जीवा दुविहा ते पकित्तिया ।
 पज्जत्तमपज्जत्ता एवमेए ^१डुहा पुणो ॥ १३७ ॥
 कुन्थुपित्रीलिउइंसां ^२उक्खुदेहिया तहा ।
 तणहारकट्टहारा य ^३मालूगपत्तहारगा ॥ १३८ ॥
 कप्पासट्ठिमि जायन्ति डुगा तउसमिञ्जगा ।
 सदावरी य गुम्मी य बोधवा इन्दगाइया ॥ १३९ ॥
 इन्दगोवगमाइया ऐगहा एवमायओ ।
 लोगेगदेसे ते सब्बे न सब्बथ वियाहिया ॥ १४० ॥
 संतइं पप्प नाइया अपज्जवासिया वि य ।
 ठिइं पमुच्च साइया सपज्जवासया वि य ॥ १४१ ॥
 एगूणवन्नहोरत्ता ^४उक्कोसेण वियाहिया ।
 तेइन्दियआउठिइं अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १४२ ॥
 संखिज्जकालमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं ।
 तेइन्दियकायठिइं तं कायं तु अमुअओ ॥ १४३ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं ।
 तेइन्दियजीवाणं अन्तरं च वियाहिया ^५ ॥ १४४ ॥
 एएसिं वसओ चेव गन्धओ रसफासओ ।
 संठाणदेसओ वावि विहाणाइं सहस्ससो ॥ १४५ ॥
 चउरिन्दिया उ जे जीवा दुविहा ते पकित्तिया ।
 पज्जत्तमपज्जत्ता एवमेए ^६डुहा पुणो ॥ १४६ ॥

१ Ch. (चा.) तेसिं भेए सुणेहमे. २ Ch. (चा.) उइंसा. ३ Ch.
 (चा.) मालुरा. A (आ.) मालुगा. ४ Ch. (चा.) एगूणपण्ण°. ५
 Ch. (चा.) अन्तोमुहुत्तं जहन्निया. A (आ.) अन्तरेय वियाहिया.

अन्धिया पोत्तिया चैव मन्धिया मसगा तथा ।
 जमरे कीरुपयङ्गे य ढिङ्कुणे कङ्कुणे^१ तथा ॥ १४७ ॥
 कुक्कुडे सिङ्गरीनी^२ य नन्दावत्ते य विन्धिए^३ ।
 मोले जिङ्गारी य विरली^४ अन्धिवेहए ॥ १४८ ॥
 अन्धिले माहए अन्धिरोरुए विचित्ते चित्तपत्तए ।
 उहिंजलिया जलकारी य नीया तन्तवगाइया^५ ॥ १४९ ॥
 इय चउरिन्दिया एए णेगहा एवमायओ ।
 लोगेगदेसे ते सव्वे न सव्वत्थ वियाहिया ॥ १५० ॥
 संतइं पप्प नाईया अपज्जवसिया वि य ।
 ठिइं पडुच्च साईया सपज्जवसिया वि य ॥ १५१ ॥
 ठच्चेव मासाऊ उक्कोसेण वियाहिया ।
 चउरिन्दियआउठिई अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १५२ ॥
 संखिज्जकालमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं ।
 चउरिन्दियकायठिई तं कायं तु अमुञ्चओ ॥ १५३ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं ।
 चउरिन्दियजीवाणं अन्तरं च वियाहियं ॥ १५४ ॥
 एएसिं वसओ चैव गन्धओ रसफासओ ।
 संठाणदेसओ वावि विहाणाइं सहस्ससो ॥ १५५ ॥
 पञ्चिन्दिया उ जे जीवा चउविहा ते वियाहिया ।
 नेरइय तिरिक्खा य मणुया-देवा य आहिया ॥ १५६ ॥

१ Ch. (चा.) ढङ्कुणे. २ Ch. (चा.) उकुडो. ३ Ch. (चा.) भिगिरीडी. ४ Ch. (चा.) विन्धुए. ५ Ch. (चा.) दोले. ६ Ch. (चा.) वियडी. ७ Ch. (चा.) 'वया'. A (आ.) 'बगा'. ८ A. (आ.) लोगस्स एग देसंमि ते सव्वे परि-
 कित्तीया. ९ A. (आ.) विजडं मि सएकाए.

नेरइया सत्तविहा पुढवीसू सत्तसू भवे ।

रयणाभ सक्कराज्जा वालुयाज्जा य आहिया ॥ १५७ ॥

पङ्काज्जा धूमाभा तमा तमतमा तहा ।

इइ नेरइया एए सत्तहा परिकित्तिया ॥ १५८ ॥

लोगस्स एगदेसम्मि ते सव्वे उ वियाहिया ।

एत्तो कालविभागं तु वोहं तेसिं चउव्विहं ॥ १५९ ॥

संतइं पप्प नाईया अपङ्कावसिया वि य ।

ठिइं पमुच्च साईया सपङ्कावसिया वि य ॥ १६० ॥

सागरोवममेगं तु उक्कोसेण वियाहिया ।

पढमाए जहन्नेणं दसवाससहस्सिया ॥ १६१ ॥

तिस्सेव सागरा ऊ उक्कोसेण वियाहिया ।

दोच्चाए जहन्नेणं एगं तु सागरोवमं ॥ १६२ ॥

सत्तेव सागरा ऊ उक्कोसेण वियाहिया ।

तइयाए जहन्नेणं तिन्नेव सागरोवमा ॥ १६३ ॥

दससागरोवमाऊ उक्कोसेण वियाहिया ।

चउत्थीए जहन्नेणं सत्तेव सागरोवमा ॥ १६४ ॥

सत्तरससागराऊ उक्कोसेण वियाहिया ।

पञ्चमाए जहन्नेणं दस चेव सागरोवमा ॥ १६५ ॥

बावीससागराऊ उक्कोसेण वियाहिया ।

छट्ठीए जहन्नेणं सत्तरस सागरोवमा ॥ १६६ ॥

तेत्तीससागराऊ उक्कोसेण वियाहिया ।

सत्तमाए जहन्नेणं बावीसं सागरोवमा ॥ १६७ ॥

जा चेव य आउठिई नेरइयाणं वियाहिया ।

सा तेसिं कायठिई जहन्नुक्कोसिया भवे ॥ १६८ ॥

अणन्तकालमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं ।

विजडंमि सए काए नेस्इयाणं अन्तरं ॥ १६९ ॥
 एएसिं वण्णओ चेव गन्धओ रसफासओ ।
 संठाणदेसओ वावि विहाणाइं सहस्सओ ॥ १७० ॥
 पञ्चिन्दियतिरिक्खाओ दुविहा ते वियाहिया ।
 समुत्तिमतिरिक्खाओ गम्भवक्कन्तिया तहा ॥ १७१ ॥
 दुविहा ते जवे तिविहा जलयरं थलयरं तहा ।
 खहरं य बोधवा तेसिं जेदे^१ सुणेह मे ॥ १७२ ॥
 मत्ता य कल्लजा य गाहा य मगरा तहा ।
 सुंसुमारा य बोधवा पञ्चहा जलयरहिया ॥ १७३ ॥
 लोएगदेसे ते सवे न सवत्थ वियाहिया ।
 एत्तो कालविभागं चउविहा^२ ते वियाहिया ॥ १७४ ॥
 संतइं पप्प नाईया अपल्लवसिया वि य ।
 ठिइं पडुच्च साईया सपल्लवसिया वि य ॥ १७५ ॥
 एगाओ पुव्वकोमीओ उक्कोसेण वियाहिया ।
 आउठिई जलयरणं अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १७६ ॥
 पुव्वकोमिपुहत्तं तु उक्कोसेण वियाहिया ।
 कायठिई जलयरणं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं ॥ १७७ ॥
 अणन्तकालमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं ।
 विजडंमि सए काए जलयरणं अन्तरं ॥ १७८^४ ॥
 चउप्पया य परिसप्पा दुविहा थलयरं जवे ।
 चउप्पया चउविहा ते मे कित्तयओ सुण ॥ १७९ ॥

१ Ch. (चा.) नहरं. २ Ch. (चा.) भेए. ३ Ch. (चा.) तु
 वोच्छं तेसिं चउव्विहं (जुओ सूत्र १५९). ४ Ch. (चा.) एगा य
 पुव्वकोमी. ५ A. (आ.) १७८ पछी नीचे मुजव १७० मो सूत्र मुक्को से.

॥ एएसिं वण्णओ चेव गन्धओ रस फासओ ।

संठाण देसओ वावि विहाणाइं सहस्सओ ॥

ઇગ્ગુરા દુગ્ગુરા ચેવ ગણીપય^૧ સણપ્પયા ।
 હયમાઈ ગોણમાઈ ગયમાઈ^૨ સોહમાઈણો ॥ ૧૮૦ ॥
 મુચ્છોરગ પરિસપ્પા ય પરિસપ્પા દુવિહા જવે ।
 ગોહાઈ અહિમાઈ ય ઇક્કેક્કા ઇગ્ગહા જવે ॥ ૧૮૧ ॥
 લોગ્ગદેસે તે સવ્વે ન સવ્વત્થ વિયાહિયા ।
 ઇત્તો કાલવિભાગં ચડવિહા^૩ તે વિયાહિયા ॥ ૧૮૨ ॥
 સંતઈં પપ્પ નાઈયા અપજ્જવસિયા વિ ય ।
 ઠિં પડુચ્ચ સાઈયા સપજ્જવસિયા વિ ય ॥ ૧૮૩ ॥
 પલિઓવમાઈં તિન્નિ ઉ ઉક્કોસેણ વિયાહિયા ।
 આડઠિઈં થલયરાણં અન્તોમુહુત્તં જહન્નિયા ॥ ૧૮૪ ॥
 પુવ્વકોમ્મિપુહુત્તેણં અન્તોમુહુત્તં જહન્નિયા ।
 કાયઠિઈં થલયરાણં અન્તરં તેસિમં જવે ॥ ૧૮૫ ॥
 કાલમણન્તમુક્કોસં અન્તોમુહુત્તં જહન્નગં ।
 વિજઢમ્મિ સણ કાણ થલયરાણં તુ અન્તરં ॥ ૧૮૬ ॥
 ચમ્મે ઉ લોમપક્ખીયા^૪ તડયા સમુગ્ગપક્ખિયા ।
 વિચયપક્ખી ય બોધવા પક્ખિણો ય ચડવિહા ॥ ૧૮૭ ॥
 લોગ્ગદેસે તે સવ્વે ન સવ્વત્થ વિયાહિયા ।
 ઇત્તો કાલવિભાગં તુ તેસિં^૫ વુહં ચડવિહં ॥ ૧૮૮ ॥

૧ Ch. (ચા.) સણહપ્પયા. ૨ A. (આ.) & Ch. (ચા.) સીહ°.

૩ Ch. (ચા.) તુ વોચ્છં તેસિં ચડવિહં (૧૬૯-૧૭૪ જુઓ).

૪ A. (આ.) નવો સૂત્ર ૧૮૪ પછી ૧૮૪ ની પહેલી લીંટીને ૧૮૫ ની પળ પહેલી લીંટીનો બનાવી મુક્યો છે. ૫ A. (આ.) ૧૮૫ મો સૂત્ર ૧૮૫ ની બીજી લીંટીને ૧૮૬ ની પહેલી લીંટીનો બનાવ્યો છે

૬ A. (આ.) ૧૮૬ મો સૂત્ર ૧૮૬ ની બીજી લીંટીને ૧૭૦ ના આજ્ઞા સૂત્રનો બનાવેલ છે ને ૧૮૬ પછી ૧૭૦ મો મુક્યો છે. ૭

Ch. (ચા.) °પક્ખી ય. ૮ Ch. (ચા.) વોચ્છં તેસિં.

संतइं पप्प नाईया अपज्जवसिया वि य ।
 ठिइं पडुच्च साईया सपज्जवसिया वि य ॥ १८९ ॥
 पल्लिओवमस्स ज्ञागो असंखेज्जइमो भवे ।
 आउठिई खहयराणं अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १९० ॥
 असंखज्ञाग पल्लियस्स उक्कोसेण उ साहिया ।
 पुव्वकोडीपुहुत्तेणं अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १९१ ॥
 ठिई खहयराणं अन्तरे तेसिमे भवे ।
 कालं अणन्तमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं ॥ १९२ ॥
 एएसिं वल्लओ चेव गन्धओ रसफासओ ।
 संठाणदेसओ वावि विहाणाइं सहस्ससो ॥ १९३ ॥
 मणुया दुविहभेया उ ते मे कित्तयओ सुण ।
 संमुह्तिमा य मणुया गब्भवक्कन्तिया तहा ॥ १९४ ॥
 गब्भवक्कन्तिया जे उ तिविहा ते वियाहिया ।
 कम्मअकम्मज्जूमा य अन्तरदीवया तहा ॥ १९५ ॥
 पन्नरस तीसविहा जेया अट्ठवीसइं ।
 संखा उ कमसो तेसिं इइ एसा वियाहिया ॥ १९६ ॥
 संमुह्तिमाण एसेव भेओ होइ वियाहिओ ।
 द्दोगस्स एगदेसम्मि ते सवे वि वियाहिया ॥ १९७ ॥
 संतइं पप्प नाईया अपज्जवसिया वि य ।
 ठिइं पडुच्च साईया सपज्जवसिया वि य ॥ १९८ ॥
 पल्लिओवमाउ तिन्नि वि असंखेज्जइमो भवे ।
 आउठिई मणुयाणं अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ १९९ ॥
 पल्लिओवमाइं तिन्नि उ उक्कोसेण उ साहिया ।
 पुव्वकोडिपुहुत्तेणं अन्तोमुहुत्तं जहन्निया ॥ २०० ॥

कायविद् मणुयाणं अन्तरं तेसिमं जवे ।
 'कालमणन्तमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नमं ॥ २०१ ॥
 एणसिं वसथो चेव गन्धओ रसफासथो ।
 संठाणदेसओ वावि विहाणाइं सहस्ससो ॥ २०२ ॥
 देवा चउविहा वुत्ता ते मे कित्तयओ सुण ।
 भोमिज्जा वाणमन्तर जोइस वेमाणिया तहा ॥ २०३ ॥
 दसहा उ जवणवासी अट्ठहा वणचारिणो ।
 पञ्चविहा जोइसिया दुविहा वेमाणिया तहा ॥ २०४ ॥
 असुरा नागसुवणा विज्जू अग्गी वियाहिया ।
 दीवोदहि दिसा वाया थणिया भवणवासिणो ॥ २०५ ॥
 पिसाय भूय जक्खा य रक्खसा किन्नरा किंपुरिसा ।
 महोरगा य गन्धवा अट्ठविहा वाणमन्तरा ॥ २०६ ॥
 चन्दा सूरा य नक्खत्ता गहा तारागणा तहा ।
 ठियाविचारिणो चेव पञ्चहा जोइसालया ॥ २०७ ॥
 वेमाणिया उ जे देवा दुविहा ते वियाहिया ।
 कप्पोवगा य बोधवा कप्पाईया तहेव य ॥ २०८ ॥
 कप्पोवगा बारसहा सोहम्मीसाणगा तहा ।
 सण्डुमार माहिन्द वम्भलोगा य लन्तगा ॥ २०९ ॥
 महासुक्का सहस्सारा आणया पाणया तहा ।
 आरणा अच्चुया चेव इइ कप्पोवगा सुरा ॥ २१० ॥
 कप्पाईया उ जे देवा दुविहा ते वियाहिया ।
 गेविज्जा एत्तरा चेव गेविज्जा नवविहा तहिं ॥ २११ ॥
 हेट्ठिमा हेट्ठिमा चेव हेट्ठिमा मज्जिमा तहा ।
 हेट्ठिमा उवरिमा चेव मज्जिमा हेट्ठिमा तहा ॥ २१२ ॥

मज्जिमा मज्जिमा चेव मज्जिमा उवरिमा तहा ।

उवरिमा हेट्ठिमा चेव उवरिमा मज्जिमा तहा ॥ २१३ ॥

उवरिमा उवरिमा चेव इय गेविज्झगा सुरा ।

विजया वेजयन्ता य जयन्ता अपराजिया ॥ २१४ ॥

सव्वत्थसिद्धगा चेव पञ्चहा णुत्तरा सुरा ।

इय वेमाणिया एए णेगहा एवमायओ ॥ २१५ ॥

लोगस्स एगदेसम्मि ते सवे वि वियाहिया ।

इत्तो कालविभागं तु तेसिं वुहं चउव्विहं ॥ २१६ ॥

संतइं पप्प^१ नाईया अपज्जवसिया वि य ।

ठिइं पडुच्च साईया सपज्जवसिया वि य ॥ २१७ ॥

साहियं सागरं एकं उक्कोसेण ठिइं जवे ।

जोमेज्जाणं जहन्नेणं दसवाससहस्सिया ॥ २१८ ॥

^२(पल्लिओवम दोऊणा उक्कोसेण वियाहिया ।

असुरेन्दवज्जोताण जहन्ना दस हिस्सगा^३)

पल्लिओवममेगं तु उक्कोसेण ठिइं जवे ।

वन्तराणं जहन्नेणं दसवाससहस्सिया ॥ २१९ ॥

पल्लिओवममेगं तु वासलक्खेण साहियं ।

पल्लिओवमद्वुभागो जोइसेसु जहन्निया ॥ २२० ॥

दो चेव सागराइं उक्कोसेण वियाहिया ।

सोहम्ममि जहन्नेणं एगं च पल्लिओवमं ॥ २२१ ॥

सागरा साहिया दुन्नि उक्कोसेण वियाहिया ।

ईसाणम्मि जहन्नेणं साहियं पल्लिओवमं ॥ २२२ ॥

१ A. (आ.) परिकितीया. २ Ch. (चा.) पप्पणईया,
A. (आ.) °णोईया. ३ Ch. (चा.) मां आ सूत्र नथी. ४ A.
(आ.) °वाससहस्सिया.

सागराणि य सत्तेव उक्कोसेण ठिई जवे ।
 सणंकुमारे जहन्नेणं दुन्नि ऊ सागरोवमा ॥ २२३ ॥
 साहिया सागरा सत्त उक्कोसेणं ठिई भवे ।
 माहिन्दम्मि जहन्नेणं साहिया दुन्नि सागरा ॥ २२४ ॥
 दस चेव सागराइं उक्कोसेण ठिई जवे ।
 बम्भलोए जहन्नेणं सत्त ऊ सागरोवमा ॥ २२५ ॥
 चउदस सागराइं उक्कोसेण ठिई भवे ।
 वन्तगम्मि जहन्नेणं दस उ सागरोवमा ॥ २२६ ॥
 सत्तरस सागराइं उक्कोसेण ठिई भवे ।
 महासुके जहन्नेणं चउदस सागरोवमा ॥ २२७ ॥
 अट्टारस सागराइं उक्कोसेण ठिई भवे ।
 सहस्सारम्मि जहन्नेणं सत्तरस सागरोवमा ॥ २२८ ॥
 सागरा अउणवीसं तु उक्कोसेण ठिई जवे ।
 आणयम्मि जहन्नेणं अट्टारस सागरोवमा ॥ २२९ ॥
 वीसं तु सागराइं उक्कोसेण ठिई जवे ।
 पाणयम्मि जहन्नेणं सागरा अउणवीसई ॥ २३० ॥
 सागरा इक्कवीसं तु उक्कोसेण ठिई भवे ।
 आरणम्मि जहन्नेणं वीसई सागरोवमा ॥ २३१ ॥
 बावीसा^१ सागराइं उक्कोसेण ठिई जवे ।
 अच्चुयम्मि जहन्नेणं सागरा इक्कवीसई ॥ २३२ ॥
 तेवीस सागराइं उक्कोसेण ठिई जवे ।
 पढमम्मि जहन्नेण बावीसं सागरोवमा ॥ २३३ ॥

चउवीस सागराईं उक्कोसेण ठिईं जवे ।
 बिइयम्मि जहन्नेणं तेवीसं सागरोवमा ॥ २३४ ॥
 पणवीस सागराईं उक्कोसेण ठिईं जवे ।
 तइयम्मि जहन्नेणं चउवीसं सागरोवमा ॥ २३५ ॥
 छवीस सागराईं उक्कोसेण ठिईं जवे ।
 चउत्थम्मि जहन्नेणं सागरा पणुवीसई ॥ २३६ ॥
 सागरा सत्तवीसं तु उक्कोसेण ठिईं जवे ।
 पञ्चमम्मि जहन्नेणं सागरा उ छवीसई ॥ २३७ ॥
 सागरा अट्टवीसं तु उक्कोसेण ठिईं भवे ।
 छट्ठम्मि जहन्नेणं सागरा सत्तवीसई ॥ २३८ ॥
 सागरा अउणतीसं तु उक्कोसेण ठिईं भवे ।
 सत्तमम्मि जहन्नेणं सागरा अट्टवीसई ॥ २३९ ॥
 तीसं तु सागराईं उक्कोसेण ठिईं जवे ।
 अट्ठमम्मि जहन्नेणं सागरा अउणतीसई ॥ २४० ॥
 सागरा इक्कतीसं तु उक्कोसेण ठिईं भवे ।
 नवमम्मि जहन्नेणं तीसई सागरोवमा ॥ २४१ ॥
 तेत्तीसा सागराईं उक्कोसेण ठिईं जवे ।
 चउसुं पि विजयाईसु जहन्नेणेक्कतीसई ॥ २४२ ॥
 अजहन्नमणुक्कोसा तेत्तीसं सागरोवमा ।
 महाविमाणे सव्वट्ठे ठिईं एसा वियाहिया ॥ २४३ ॥
 ज्ञा चेव उ आउठिईं देवाणं तु वियाहिया ।
 सा तेसिं कायठिईं जहन्नमुक्कोसिया भवे ॥ २४४ ॥

अणन्तकालमुक्कोसं अन्तोमुहुत्तं जहन्नगं ।
 विजढंमि सए काए देवाणं हुज्जा अन्तरं ॥ २४५ ॥
 'एएसिं वस्सओ चेव गन्धओ रसफासओ ।
 संठाणदेसओ वावि विहाणाइं सहस्ससो ॥ २४६ ॥
 संसारत्था य सिद्धा^१ इय जीवा वियाहिया ।
 रूविणो चेवरूवी य अजीवा पुविहा वि य ॥ २४७ ॥
 (अणन्तकालमुक्कोसं वासपुहुत्तं जहन्नगं ।
 आणयाईण कप्पाण गेविज्जाणं तु अन्तरं ॥
 संखिज्जासागरुक्कोसं वासपुहुत्तं जहन्नगं ।
 अणुत्तराण य देवाणं अन्तरं तु वियाहिया ॥)
 इय जीवमजीवे य सोच्चा सदहिज्जण य ।
 सव्वनयाणमणुमए रमेज्जा संजमे मुणी ॥ २४८ ॥
 तओ बहूणि वासाणि सामसमणुपालिय ।
 इमेण कम्मजोगेण अप्पाणं संखिहे मुणी ॥ २४९ ॥
 बारसेव उ वासाइं संखेहुक्कोसिया जवे ।
 संवहुर मज्झिमिया छम्मासा य जहन्निया ॥ २५० ॥
 पढमे वासचउक्कमि विगई-निज्जूहणं करे ।
 बिइए वासचउक्कम्मि विचित्तं तु तवं चरे ॥ २५१ ॥
 एगन्तरमायामं कट्टु संवहुरे दुवे ।
 तओ संवहुरद्धं तु नाइविगिट्ठं तवं चरे ॥ २५२ ॥
 तओ संवहुरद्धं तु विगिट्ठं तु तवं चरे ।
 परिमियं चेव आयामं तंमि संवहुरे करे ॥ २५३ ॥

१ A (आ.) २४७-२४८ वचेना वे सूत्रो २४५ पछी सु-
 क्या छे. २ Ch. (चा.) वापि. ३ Ch. (चा.) सिद्धा य.

कोमीसहियमायामं कट्टु संवहुरे मुणी ।
 मासद्धमासिणं तु आहारेण तवं चरे ॥ २५४ ॥
 कन्दप्पमाज्जिओगं च किव्विसियं मोहमासुरत्तं^१ च ।
 एयाउ दुग्गईओ मरणम्मि विराहिया होन्ति ॥ २५५ ॥
 मिह्ठादंसणरत्ता सनियाणा उ हिंसगा ।
 इय जे मरन्ति जीवा तेसिं पुण दुल्लहा बोही ॥ २५६ ॥
 सम्मदंसणरत्ता अनियाणा सुक्कलेसमोगाढा ।
 इय जे मरन्ति जीवा तेसिं सुलहा जवे बोही ॥ २५७ ॥
 मिह्ठादंसणरत्ता सनियाणा कएहलेसमोगाढा ।
 इय जे मरन्ति जीवा तेसिं पुण दुल्लहा बोही ॥ २५८ ॥
 जिणवयणे अणुरत्ता जिणवयणं करेन्ति भावेण ।
 अमला असंकिलिद्धा ते होन्ति परित्तसंसारी ॥ २५९ ॥
 बालमरणाणि बहुसो अकाममरणाणि चैव य बहूणि ।
 मरिहिन्ति ते वराया जिणवयणं जे न-याणन्ति^२ ॥ २६० ॥
 बहुआगमविन्नाणा समाहिउप्पायगा य गुणगाही ।
 एणं कारणेणं अरिहा आलोयणं सोउं ॥ २६१ ॥
 कन्दप्पकुक्कुयाइं तह सीलसहावहसणविगहाइं ।
 विम्हावेन्तो वि परं कन्दप्पं जावणं कुणइ ॥ २६२ ॥
 मन्ताजागं काउं भूईकम्मं च जे पउअन्ति ।
 साय-रस-इट्ठि-हेउं अभिओगं जावणं कुणइ ॥ २६३ ॥
 नाणस्स केवलीणं धम्मायरियस्स सङ्खसाहूणं ।

१ Ch. (चा.) सुहत्तं, २ Ch. (चा.) जाणन्ति, ३ Ch. (चा.) मन्ताजोगं.

माई अवसवाई किविसियं भावणं कुणइ ॥ २६४ ॥
 अणुवद्धरोसपसरो तह य निमित्तंमि होइ पमिसेवी ।
 एएहि कारणेहिं आसुरियं ज्ञावणं कुणइ ॥ २६५ ॥
 सत्यगहणं विसभक्खणं च जलणं च जलपवेसो य ।
 अणायारजएरुसेवी जम्मणमरणाणि बन्धन्ति ॥ २६६ ॥
 इय पाउकरे बुद्धे नायए परिनिव्वुए ।
 छत्तीसं उत्तरज्जाए भवसिद्धीयसम्मए' ॥ २६७ ॥
 ॥ त्ति वेमि ॥

॥ जीवाजीवविज्जत्ती ॥

जाहेर खबर.

अमारा तरफथी जे जे सूत्रो बहार पाडवामा आवे छे तेनो मुख्य उद्देश जैन धर्मना ज्ञाननो फेलावो करवो. जमे पोस्तालीसे आगमोनो मूलपाठ जर्मनीमां अमारे खरचे शुद्ध कराववा तजवीज करी छे. जर्मनीना प्रोफेसर डा. हर्मन जेकोबी जे सागथी भाषाना अभ्यासी छे तेमनी पासें तथा तेमनी देखरेख नीचे आ काम चाले छे. आगमोनो मूलपाठ पकज जातना घणा आगमो साथे सरखावो शुद्ध मूल पाठान्तरो साथे लखावो छपाववामां आवे छे. उपरनी हकीकतथो जणाशे के मूलपाठ बगेरे शुद्ध थये. जर्मनीमां करावेल शुद्ध मूलपाठ वालांज सूत्रो बाबत प्रथम खातरी करी ते सूत्रो खरीदवा ध्यानमां राखवानी जरूर छे माटे अमारा तरफथी छपावेल शुद्ध मूलवालां सूत्रो खरीद करशो. अमारा तरफथी जे सूत्रो छपाववामां आवे छे तेना बेचाणनी उपन तैज काममां वपराय छे. अमारा तरफथी नीचेना सूत्रो देवनागरी लीपीमां छपाइ बहार पड़ेलां छे.

- १ उत्तराध्ययन सूत्र शुद्ध मूल अर्थ भावार्थ साथे पाका पुंठानुं. र. ३-८-०
- २ उपासक दशा सूत्र शुद्ध मूल अर्थ भावार्थ साथे पाका पुंठानुं के छुटा पानानुं. र. ३-४-०
- ३ दशवैकालिक सूत्र शुद्ध मूल अर्थ भावार्थ साथे पाका पुंठानुं के छुटा पानानुं. र. ३-०-०
- ४ बृहत्कल्प सूत्र शुद्ध मूल अर्थ भावार्थ साथे छुटा पानानुं. र. १-४-०
- ५ दशवैकालिक शुद्ध मूल बांधेला पुंठानुं पाठान्तर साथे. र. ०-८-०
- ६ बृहत्कल्प शुद्ध मूल बांधेला पुंठावालुं पाठान्तर साथे. र. ०-१२-०
- ७ उत्तराध्ययन शुद्ध मूल बांधेल पुंठानुं पाठान्तर साथे. १-४-०
- ८ सामायक सूत्र अर्थ सहित गुजराती लीपीमां. र. ०-१-६
- ९ व्यवहार सूत्र शुद्ध मूल अर्थ भावार्थ साथे पाका पुंठानुं के छुटा पानानुं. र. ३-०-०

आ सूत्रो अमदावादमां मळवानीं ठेकाणां.—

डा. जीवराज घेलाभाइ दोशी नवेइरवाजे.

शा. बालामाइ लगनलाल कीकाभटनी पोळ.

शा. श्रीभोवनदास रुग्नाथदास आकाशेठना कुवानो पोळ.

डा. जीवराज घेलाभाइ दोशी—नवादरवाजा अमदावाद.